

WESTERN

D. Vejld

ŽIG UŽASA

BROJ 120 ● 1300 DINARA

YU ISSN 0353-1287

9 770353 128034

WESTERN

120

1988

D. Vejld

ŽIG UŽASA

X-100

Odgovorni urednik
MILORAD PREDOJEVIĆ

Urednici izdanja
PIROŠKA MATIĆ
JOVAN ČANADANOVIĆ

Recenzent
S. BILKIĆ

**Izdaje i štampa: NIŠRO »Dnevnik«, OOUR Izdavačka delatnost, Vojvodan-
skih brigada 7, Novi Sad, telefon (021) 621-555 ● žiro-račun 65700-603-6350 ●
Direktor NIŠRO »Dnevnik«: Jovan Smederevac ● Rukovodilac OOUR Iz-
davačke delatnosti: Ilija Vojnović ● Glavni i odgovorni urednik: Todor Du-
rić ● Tehnički urednik: Juliš Arvanitidis ● Sekretar Redakcije: Zdenka
Karabasil ● Korektor: Sava Malešević**

Tiraž: 32.000 PRIMERAKA

ŽIG UŽASA

Kad čovek ima samo dvadeset i pet godina, obično ne misli o prošlosti. Džim Piterson je imao toliko, otprilike toliko, jer nikad nije saznao datum svog rođenja, niti je proslavljao svoj rođendan. Ali, iako dvadesetpetogodišnjak, Džim Piterson je već imao svoju prošlost o kojoj je morao da razmišlja i koje nikad nije mogao da se oslobodi.

A sve je počelo davno, pre dvadeset godina. Bilo je to negde u Teksasu, Džim Piterson još nije uspeo da sazna gde, imao je tada pet ili šest godina, ili možda četiri, živio je sa ocem Piterom i majkom Meri, i malom sesticom Avom, na ranču u kome je sve bilo lepo, lepo kao što je uvek u sretnom i bezbrižnom detinjstvu. Onda je došao čitaj strašni dan koji je sve uništio i koji Džim nikad nije mogao da zaboravi. Ta stravična slika kao da je bila neizbrisiva iz njegova mozga: otac je pao u prašinu, krv se razlila po njegovoj beloj košulji, mati je vrištala dok je padala preko oca, a vrištali su i on i njegova sestra. Jahači su izgledali kao džinovi na golemim konjima. Za ceo svoj život zapamtio je strašnu rečenicu: »Žigošite prvo telad, pa onda kravu!«

Mnogo godina kasnije shvatiće i značenje tih užasnih reči.

Još je bio pri svesti kad mu je užareno železo bilo utisnuto u butinicu, a kad su mu ga prislonili uz lice, više ništa nije znao.

Džim Peterson je sada nosio bradu da prikrije ožiljke tog žiga strave. I, jahao je u Teksas. Možda je bio

na tragu svoje prošlosti i — svoje osvete.

Sećao se dalje: osvestio se ko zna koliko dana kasnije pored logorske vatre nekog starog, vrlo starog čoveka. Stari čovek mu je previo opekotine i milovao ga po kosi. I nahranio ga je...

Pet godina proveli su zajedno u divljini nepregledne, gotovo neprohodne šume. Pet godina koje bi bile prelepe da nije bilo sećanja na onu stravičnu sliku sa ranča njegovog oca.

Stari Patrik O'Konel ga je naučio da čita i piše, da računa, da pliva, da lovi sitnu divljač i ribu, čak i da puca iz stare »henrijevke«. Naučio ga je životu u prirodi, da raspoznaje tragove, da razaznaje biljke, lekoviće, hranjive, otrovne, da oseti promenu vremena i nepogodu, da nađe ili napravi sklonište. Učio ga je i o ljudima, o pravdi i nepravdi, o dobroti i zlu, o poštenom i dobrom radu i o otimanju, o silnima i o nemoćnima, ali i o borbi protiv silnika.

Duge zimske večeri bile su ispunjene pričama i razgovorima. Priča je bilo svakakvih, tužnih i veselih, smešnih i ozbiljnih. Dve najtužnije znao je napamet: onu o tome kako ga je našao stari Patrik i kako je sahranio njegove roditelje i sestru, i onu o Patrikovom životu, takode gotovo jednako žalosnu.

Zauvek je zapamtio i oblik žiga čija je dva ožiljka imao na svom telu: slovo S u krugu.

Stari Patrik je bio stranac u kraju u kome je Džim rođen i ništa nije znao ni o Džimovim roditeljima ni o napadačima. Džima je jednostavno

nazvao Pitersonom, Piterovim sinom, jer ni mali dečak nije znao svoje prezime. Patrik O'Konel je ceo svog života bio lovac na krznaše. Loveći, prešao je sve planine Zapada, a već pod strost postao je i čovek van zakona, učenjen na 500 dolara zbog ubistva šerifa. Mada je tog šerifa ubio u samoodbrani, braneći svoj život i svoja krzna, koja je šerif hteo da mu otme tobože u ime zakona, sudija ga je osudio na smrt vešanjem. Zahvaljujući nekim građanima gradića Tortauna u Teksasu, koji su mu bili zahvalni što je ubio šerifa silnika, uspeo je da pobegne u planine, a tamo ga niko, pa ni lovci na učenjene, nije mogao da dohvati. Bežeći od potere, našao dečaka Džima.

Sada je Džim Piterson, kršan i snažan momak, jahao u Teksas, možda prvo baš u Tortaun.

Pre petnaest godina, Patrik O'Konel je umro kako je i živio — u lovu. Džim ga je našao u zagrljaju golemog grizlija: obojica su bili mrtvi, i medved i stari Patrik. Džim ga je sahranio na brežuljku iznad kolibe u kojoj su živeli, u planini Siera Nevada. A Džimu je tada bilo samo deset godina.

Tu zimu je preživio sam. Kad je otopilo, u proleće, do kolibe je došao Indijanac Dugačko Koplje, stari prijatelj Patrika O'Konela, i on ga je poveo u svoje selo. Džim je poneo pušku i opasač s koltom i to je bilo gotovo sve što mu je ostavio Patrik O'Konel. Sledeće četiri godine Džim je proveo u indijanskom selu, u šatoru Dugačkog Koplja. Indijanac Dugačko Koplje bio je isto tako dobar učitelj kao i Patrik O'Konel. Sav u nesreći, Džim je uvek imao sreću da ima dobre učitelje.

Mogao je da postane dobar Indijanac i vrstan ratnik, ali jednog dana Dugačko Koplje se nije vratio sa ratnog pohoda. Džim je tada opasao s koltom starog Patrika i uzeo njegovu henrijevku. Nešto ga je neodoljivo vuklo i morao je da ode da vidi

kako žive beli. Imao je tada četrnaest ili petnaest godina. I bio je čvrst i jak. I mnogo je znao.

Posle skoro dve nedelje pešačenja Džim je ugledao prvi ranč. Stoka je pasla u lepoj zelenoj dolini, a iz glavne zgrade izvijao se dim. Hteo je da potrči: sve ga je sećalo na rano detinjstvo, na tatu Pitera, mamu Meri i sesticu Avu.

Tada je začuo topot konja u galopu. Ubrzo je razaznao petoricu jahača koji su jahali prema ranču. Predosećaj opasnosti nagnao ga je da se ranču približi što je moguće opreznije. Prikradao se poput prvog Indijanca.

Kako je ranču bio mnogo bliže nego jahači, do ograđenog dvorišta stigli su u isto vreme. Džim je našao pogodan zaklon u blizini ograde i čekao je da vidi šta će se dogoditi.

Jahači su osiono ujahali u dvorište, a na vratima glavne zgrade pojavio se mlad čovek s dva kolta na opasaču.

Jedan jahač, valjda glavni u grupi, viknuo je glasno:

— Malberde, gazda ti poručuje da imaš dva dana da se spakuješ i odeš. U banci u gradu te čeka hiljadu dolara. Treba samo da potpišeš ugovor o kupoprodaji. Dobra ponuda, je li?

Čovek sa dva kolta nije odgovorio ništa, samo je malo raširio noge i primakao ruke svome oružju. Onaj jahač je nastavljao:

— Malberde, imaš ženu i dete! Razmisli!

— Veliki slugo velikog gazde — čovek sa dva kolta namerno je govorio podrugljivo i vredajući — Džim Malbord je dobro razmislio. Možeš početi odmah! Ali prvo dobro razmisli i ti, Smite, ili kako se već zoveš, dvojicu ću skinuti, a ti ćeš biti prvi. Ti me znaš! Jednog će skinuti moja žena!

— A jednog ja, imenjače! — naglo je viknuo iz svog zaklona dečak Džim Piterson i odmah glasno repetirao svoju henrijevku.

Jahači su okrenuli konje i u galopu napustili ranč. Okrenuvši se u sedlu, onaj Smit, ili kako se već zvao, dobacio je preteći:

— Gorko ćeš se kajati, Malberde!

A Džim Malberd se samo nasmejao. Kad su jahači odmakli dovoljno daleko, viknuo je prema Džimu Pitersonu:

— Imenjače, hvala ti na pomoći, a sada izađi da te vidim.

Džim Piterson je izašao iz zaklona.

Na prvi pogled, bio je mladi Indijanac, polunag, s mokasinama na nogama, s kosom očešljanom na indijanski način. Patrikov opasač s koltom, međutim, bio je oznaka belih. I rida kosa.

Džim Malberd mu je prišao i pružio ruku.

— Dobro došao na ranč Džima Malberda!

— Džim Piterson iz Teksasa! — predstavio se dečak, ne ispuštajući pušku.

Tako je Džim Piterson dobio i trećeg dobrog učitelja. Džim Malberd bio je odličan stočar, ali u isto vreme i izvanredno brz revolveraš. U sukobu s velikim gazdom, rančerom Tomsonom, mnogo mu je pomagao i dečak Džim Piterson. Za uzvrat, Džim Malberd ga je naučio svemu što je i sam znao. Posle tri godine Džim Piterson je napustio Malberdove kao već gotovo potpuno zreo čovek, spreman da se uhvati u koštac sa svakom opasnošću.

Na ranču Džima Malberda počela je da mu raste brada koju nikad nije obrijao.

Godinama je onda lutao Zapadom. Bio je lovac na krznaše u planinama, kao stari Patrik, bio je i kauboj na rančevima, učestvovala je u nekoliko gonidbi stoke, godinu dana bio je i pomoćnik šerifa u divljem gradiću u Arizoni, pokušavao je i da ispira zlato u Nevadi, u Novom Meksiku je bio telohranitelj jednom ostarelom kockaru, a u Koloradu se umalo nije oženio lepom i

mladom vlasnicom hotela. Samo u Teksasu nije bio.

Sada je jahao u Teksas.

II

Mlad čovek obično ne razmišlja o prošlosti. Džim Piterson je bio mlad, pa ipak, uvek je mislio o svojoj prošlosti. Hteo je da sazna odakle je, ko je, ko su mu bili roditelji. Patrik O'Konel, Dugačko Koplje i Džim Malberd bile su tri svetle tačke u sećanju, ali nijedna od njih nije davala odgovor na glavno pitanje: ko je zapravo Džim Piterson?

Zato je jahao u Teksas.

Bio je naučio da na severozapadu Teksasa živi moćni rančer Simson, čiji je žig bio S u krugu. A u tom kraju bio je i gradić Tortaun. Sve se uklopalo u priču starog Patrika O'Konela koju nikad nije zaboravio.

Jahao je dobrog i pouzdanog vranca. U navlaci je imao prvoklasnu vinčesterku najnovije izrade, o pojasu teški kolt 42, a uz golo telo pojas sa dve hiljade dolara. Bio je dobro obučan, a na glavi je nosio skup, čak kicoški stetson. Stara je bila jedino rida i jaka brada.

Bio je visok blizu dva metra, a težak oko stotinu kilograma. Bio je sav sazdan od mišića, a ruke su mu bile kao lopate. I pored na izgled nezgrapnog tela, bio je neobično brz i okretna. Bio je borac prvog reda, pravi vuk predvodnik. Gde god bi se pojavio, zbog svoje pojave i upadljive ride brade nije mogao da ostane nezapažen.

Zaustavio se na brežuljku odakle je pucao vidik niz ravnicu sve do gradića u daljini. Po njegovom računu to je mogao da bude grad Pampe na granici Oklahome i Teksasa, ali već u Teksasu. Od Pampe do Amarila, nije bilo daleko. A Tortaun je ležao nešto južnije od Amarila.

Sjahao je, rasedlao vranca i pustio ga da pase. Proračunao je da do grada može da stigne za otprilike

tri do četiri sata jahanja umerenim kasom. Onda je, naslonjen na veliko deblo, ponovo, ko zna po koji put, razmišljao o svom detinjstvu, onom najranijem, pokušavajući da u mislima uhvati bar nešto od likova svojih najdražih, oca, majke i sestre.

Znao je da su mrtvi, ali on je hteo da nađe njihov grob, da nađe zemlju na kojoj je rođen, da kazni svirepe ubice, ako već nisu bili kažnjeni. Stari Patrik O'Konel mu je sto puta opisao mesto na kome je bio ranč i mesto na kome je sahranio njegove roditelje i sestru, i on je znao da će moći to mesto da pronade.

Tako razmišljajući, gotovo je zadremao. Tada je začuo topot konja u galopu. Skočio je i za trenutak bio spreman za borbu ako do nje bude moralo da dođe. Ubrzo je shvatio da se uz brežuljak, prema njegovoj vatri pod hrastom, koju i tako nije ni prikrivao, penje samo jedan jahač. Onda ga je i video: konj je bio sav u peni, a jahač je bio sićušan na velikom konju. Onda je za trenutak, na vetru, ispod kaubojskog šešira, zavijorila plava pletenica. Neka devojka je bežala pred nekim, verovatno, i tražila je pomoć makar i od potpuno nepoznatog, makar i od razbojnika.

Dojahala je do vatre i pala iz sedla. Džim Piterson joj je priskočio i podigao je, doneo ju je do mesta na kome je ranije sedeo i prislonio uz deblo starog hrasta. Njen konj se oteturao do njegovog.

Ona ga je gledala uplašeno, zadighana. Rekla je, svaki čas hvatajući dah:

— Pomozite! Ne dajte da me uhvate!

On je stajao pred njom, pažljivo osluškujući, da čuje topot konja onih koji su je gonili. I odgovorio je jednostavno:

— Pomoći ću vam! Ne bojte se, neće vas uhvatiti!

Tada je začuo topot. Bila su dva jahača. Uz brežuljak su se peli polako, možda iz opreza a možda i zato

što su bili uvereni da im plen više ne može da izmakne. Pustio ih je da pridu sasvim blizu, na domet njegovog kolta. Onda ih je zaustavio oštrim, pretećim glasom:

— Dovoljno ste blizu, prijatelji! Recite što imate!

Stajao je raskrečenih nogu, s rukom iznad drške svog kolta. Pušku je odložio pored sebe. Znao je da je može lako dohvatiti ako bude trebalo. Devojka je sedela pod hrastom, zaklonjena njegovim širokim ledima.

Devojka je šaptala:

— Ne dajte me!

Gonioci su očigledno bili iznenađeni. Nisu očekivali ono što su zahtevali. Odmah su shvatili da delija pred njima nije običan, da je vuk kojim ni dvojica neće moći lako da izađu na kraj. Jedan je pomirljivo rekao:

— Stranče, nemamo ništa protiv tebe! A ta devojka iza tvojih leđa je kćerka našeg gazde i mi je moramo vratiti kući. To je sve!

Devojka je vikala:

— Neću! Neću kući! Neću s njima!

Džim Piterson je obećao devojci da će je zaštititi, i to je sada bilo jedino važno. Kasnije će videti na šta će sve ovo da izade. Zato je odgovorio:

— Čuli ste! Devojka neće s vama!

Ja ne poznajem ni nju, ni vašeg gazdu, ni vas! Devojci sam obećao zaštitu i odvešću je tamo kamo ona želi. Svoju reč dosad nisam prekršio! Imate li nešto protiv?

— Stranče! — javio se opet onaj koji je već govorio. — Bojim se da imamo. Devojka mora s nama!

— Neću! — devojka je ponovo vikala uplašenim glasom

— Čuli ste! Okrećite konje, i jašite!

Dvojica gonilaca su oklevala trenutak. Onda je onaj prvi odlučio da pokuša. Potegao je. Ali, bio je prepor za Džima Pitersona. Svalio se sa konja, pogođen u rame. Drugi je, iznenađen brzinom Džima Pitersona, odmakao ruke od koltova, pa ih podigao uvis.

— Pokupi svog prijatelja — rekao je mirno Džim — i jaši svom gazdi. I reci mu da je Džim Piterson pošten čovek i da se njegovoj kćerci neće ništa rdavo dogoditi. Ako ona ne bude imala ništa protiv, moći će da nas nađe u Pampu!

Džim Piterson je čekao, oprezan, sve dok gonjoci nisu pojahali i okrenuli konje niz padinu. Kad su malo odmakli, okrenuo se prema devojci.

Plakala je, a onda naglo skočila i poljubila ga u bradato lice. Rekla je:

— Hvala! Ovo vam nikad neću zaboraviti!

Džim ju je ostavio pod hrastom, pa podosta zbunjen otišao do njenog konja, rasedlao ga i istrlljao. Kad se vratio k vatri, bio je ponovo miran. Posmatrao je mladu devojku, koja je bila skinula muški kaubojski šešir i rasplela svoju plavu pletenicu. Bila je u farmerkama, ali više nije krila svoju ženskost. Ispod bele košulje nazirale su se bradavice čvrstih i jedrih dojki. Mogla je da ima oko osamnaest godina i bila je više nego poželjna. Mada je bila još uvek uplašena, lice joj je zračilo nekom odlučnošću. Džimu se učinilo da takvu devojku još nije sreo.

Prišao je vatri i seo nasuprot devojci. Pitao je:

— Šta ćemo sad? Koliko se razumem u stvari, oni neće odustati. Umešao sam se u nešto, a ne znam u šta. Ispričajte mi svoju priču!

Devojka je već bila mirna, disala je ravnomerno, zagledala se u njegove oči, dugo je gledala tako, a onda se odlučila:

— Prvo, njihov gazda — uprla je prstom za jahačima koji su se već gubili u daljini — nije moj otac, nego očuh. A ja sam pobegla od njega! Da, baš od njega!

Zastala je malo kao da će zaplakati, a pošto Džim ništa nije pitao, nastavila je:

— Kad sam bila mala puno me je tukao, kasnije, kako sam rasla, pokušavao je da me pridobije poklonima i ljubaznošću, a pre pola godine,

kad mi je majka umrla, pokušao je da me siluje. Otada, tamo je pakao. Sada je smislio da se venča sa mnom! Sve je sredio u Pampu, s popom i sa drugima. Sutra je taj dan! Neću u Pampu! — provalilo je na kraju iz nje.

— Dobro, dobro, devojčice! — rekao je nežno Džim. — Nećemo u Pampu!

— Odvedite me bilo kamo, mogu biti služavka, mogu biti bilo šta, odvedite me makar i među odmetnike, samo me nemojte odvesti Džozefu. Hantu.

— Zar vam ličim na odmetnika? — nasmejao se Džim Piterson.

— Ah, ne Nisam tako mislila! — odgovorila je brzo. — Ja sam zaista bezobrazna, nisam se ni predstavila. Ja sam Ava Simson.

Bio je iznenađen, i to mu se moglo videti na licu. Devojka se zvala kao i njegova sestra, a nosila je prezime možda njegovog najljucjeg protivnika. Trgao se vidno. Ona je to primetila.

— Nešto nije u redu? — pitala je.

— Sve je u redu, Ava! Moja sestra se zvala kao i vi, a ona nije više živa! — odgovorio je lagano, a onda, svestan da ne sme više mnogo da okoliši, upitao je: — Koliko ima do ranča toga Hanta?

— Pa, dosta smo daleko. To je iza Pampe, na drugoj strani, prema brdima. Više od pola dana oštrog jahanja. Ja sam pobegla odmah posle ponoći. Istina, zaobišla sam Pampu i tako izgubila dosta vremena, ali nisam štedela konja!

— Imamo dovoljno vremena. Vaš konj mora da se odmori najmanje jedan sat. A onda ćemo krenuti.

Podložio je vatru i skuvao kafu. Ispržio je i slaninu i dao devojci da jede. Bila je gladna. Nije ništa više pitao, ali je devojka pričala sama.

— Rođena sam na Edvardsovoj visoravni, to je dosta južnije odavde. Moj deda je tamo imao veliki ranč. Kad je umro, moj otac Džek i njegov brat Piter su se posvađali i podelili

imanje. Moj otac je svoj deo prodao i odselio se ovamo. Ja sam tada imala tri godine. Kad sam imala četiri, oca su ubili kradljivci stoke, a godinu dana kasnije mama se udala za predradnika na ranču, za Džozefa Hanta, koji je, kako sam kasnije saznala u stvari vodio ranč još za života moga oca, pa možda bio i ljubavnik moje majke. Sve mislim da je on, a ne kradljivci stoke, ubio mog oca. Mama mi je sa Džozefom Hantom rodila brata, Džonija. on sada ima deset godina. Dobar je dečak. U stvari, vlasnici imanja smo nas dvoje: Džoni i ja. Ali kako smo oboje maloletni, u naše ime rančom upravlja Džozef Hant, moj očuh.

Džim Piterson je pažljivo slušao devojkicu. To što je pričala nije bilo ništa novo na Zapadu. Borbe za zemlju, za bogatstvo, za moć i vlast, bilo je svuda kuda je prolazio. I sve je uvek bilo praćeno nasiljem, ubistvima, krvoprolićem, i stradanjem nevinih, često i onih najnevinijih — dece. I nije mnogo razmišljao o tome. Sada je bilo važnije da odu odavde, da sakriju svoj trag i da se upute nekamo gde ih neće naći potera koju će Džozef Hant najverovatnije podići što brže bude mogao.

Ipak je pitao:

— Zar u Pampji nema zakona?

— Zakon u Pampji je moj očuh! Na njegovoj strani su šerif, sudija, pop, gradonačelnik, bankar... gotovo svi. Zapravo, svi ga se boje, a većina i zavisi od njega.

— Dobro! — odlučio se iznenada.

— U Pampu nećemo. Idemo na jug. Grad ćemo zaobići u povećem luku, kroz šumu, da zametnemo tragove. Idemo na Edvardsovu visoravan, možda ka vašem stricu, Ava!

— Strica ne poznajem. Majka je o njemu uvek govorila sve najružnije. Ipak, ne znam, možda će mi pomoći. Stric mi je!

Džim Piterson je prvi put u svom životu bio nesiguran. Nije znao šta će sa devojkicom koja je verovala u njega kao u spasioca iz bajke.

Znao je samo jedno i morali su da jašu.

Dok je Džim osedlao konje, Ava je pogasila vatru pod starim hrastom. Pojahali su padinom, u šumu, izbegavajući poznate staze. Jahanje kroz gustu šumu, kroz šikaru, a često i uz brdo i niz brdo, bilo je prilično naporno, ali je bilo sigurnije.

Kad je već padao mrak, našli su napuštenu kolibu nekog traperera. Koliba je bila na pogodnom mestu i dovoljno skrivena. Džim je odlučio da tu prenoće. Odmor im je bio neophodan, pogotovo Avi, ali i njenom konju.

Koliba je bila trošna, videlo se da u njoj već možda godinama niko nije obitavao. Ipak, bila je bolja od logora pod vedrim nebom. I letnje noći u severnom Teksasu bile su veoma hladne. Džimu to možda i ne bi mnogo smetalo, ali devojci, nena-viknutoj na život u prirodi, svakako ne bi bilo lako. Vatru nisu palili, jer nisu hteli da skrenu pažnju na sebe. Ava je spavala u kolibi, a Džim na polju, s konjima.

Krenuli su pred zoru, odmorni i sveži. Ali, hrane više nisu imali. Za večeru su pojeli poslednje ostatke slaninice i hleba iz Džimovih bisaga, i sada su morali da svrate na neki ranč ili farmu i da nešto nabave. Morali su da napuste šumu.

Jahali su ćutke. Ava je sve više razmišljala o bradatim džinu kome se obratila za pomoć u nevolji i već počela da želi da ostane s njim. Očekivala je noćas da će doći u kolibu. Možda mu se i ne bi oduprla.

Ava se zaljublivala, a ništa nije znala o njemu.

I Džima su mučile slične misli.

Jutro je osvanulo lepo. Zraci sunca probijali su se kroz sve ređu šumu. Bila je nedelja. Ipak, neko je radio i nedeljom: Džim i Ava začuli su zvuke ravnomernih udaraca sekirama po drvetu. Pogledali su se i razumeli: taj drvoseča nije mogao da bude neprijatelj. Pojahali su brže i začas su izjahali na ivicu šume.

Jak čovek srednjih godina snažno je udarao sekirom po velikom deblu visokog bresta. Kad je primetio jahače, prestao je da seče, oslonio se na još čvrsto drvo, ali sekiru nije ispuštao iz ruku. Nije bio naoružan. Nešto dalje, u dolini pored šume, videla se tek sagrađena kuća, tanak dim izvijao se kroz poluotvorenu badžu na krovu. Dolina je bila uredno obrađena, bila je sva zasejana kukuruzom, krompirom i pasuljem.

Dojahali su do farmera, i Džim je učtivo skinuo šešir. Pozdravio je i zamolio za dozvolu da sjašu. Farmer je odložio sekiru i ljubazno otpozdravio. Pozvao ih je u kuću.

— Verovatno niste doručkovali, a u kući će se nešto već naći.

Farmer je s vidljivim divljenjem posmatrao dvoje mladih: gorostasnu pojavu Džima Pitersona i nežnu lepotu devojke Ave. Ali ništa nije pitao. Pošao je pred njima i uveo ih u kuću.

— Mi smo jeli jutros rano. Moje žena i dve moje devojčice poranile su u Pampu. Hoće da vide neko veliko venčanje. Priča se da je mlada najlepša devojka u Teksasu, a mlađoženja najbogatije u ovom kraju. Kažu da je mlada dobila venčanicu čak iz Dalasa. Nadam se da će moje devojke stići da vide to slavlje.

Ava se samo nasmejala, ali je očutala da venčanja neće biti. Džim je, međutim, najednom postao zabrinut. Pitao je:

— Koliko ima do Pampe?

— Otišle su kolima, sa susedom i njegovom porodicom. Pa kolima se može stići za oko pet sati, jahaću naravno treba upola manje. Ako požurite, i vaša žena može da vidi to venčanje i tu mladu.

Ava se i dalje smešila.

Džim je bio sve zabrinutiji. Računao je da su odmakli od Pampe, a u stvari oni su joj sada bili bliže nego juče. Negde je bio pogrešio, prešli su šumu i sada su opet bili u blizini grada, samo na drugoj strani. I Ava je shvatila opasnost. Užurbano su

pojeli doručak, a onda od farmera kupili hrane dovoljno za tri—četiri dana. Farmer im je objasnio i kako najlakše da dođu do glavnog puta za Amarilo.

U stvari, Džim nije nameravao da ide u Amarilo. U početku su jahali u tom pravcu, a kad su dovoljno odmakli od farme, Džim je objasnio Avi:

— Na pogodnom mestu ponovo ćemo skrenuti u šumu. Nećemo u Amarilo. Noćas smo negde pogrešili a sad ćemo paziti da ne ponovimo grešku. Hrane imamo dovoljno, bar tri dana možemo dobro da se krijemo u šumi, a dotle će, valjda, i ljudi tvog očuha izgubiti strpljenje da te dalje traže. A onda ćemo mirnije moći da jašemo na jug.

— Ili u Pampu! — naglo je upala Ava i nasmejala se. — Slavlje sam mu pokvarila, a sad bi trebalo da mu pokvarim i sve ostalo.

Džim Piterson se iznenadio. Ava najednom više nije bila uplašena devojčica. Iz njenog smeha izbijao je prkos, i neki čudan inat.

— Zar nisi rekla da u Pampi vlada tvoj očuh i da tamo nemaš prijatelja? Zar se ne bojiš? — pitao je Džim.

— Bojim se, Džime! — odgovorila je ozbiljno. — Ali u Pampi ipak imam nekoliko prijatelja. Zar misliš da Džozefu Hantu treba da dopustim da me se otarasi tek tako, i da prigrabi celo imanje?

Džim Piterson se iznenadivao sve više: zar plaha i krhka devojka može da razmišlja na ovaj način? Pitao je ponovo:

— Kako to misliš da izvedeš, Ava?

Jahali su jedno pored drugog glavnim putem za Amarilo. Džim je očekivao odgovor, a Ava je ćutala. Kad je htela da odgovori, više nije imala vremena za to.

Iz šumarka pored puta odjeknuo je pucanj. Vranac pod Džimom Pitersonom bio je smrtno pogođen, ali je Džim uspeo da iskoči iz sedla pre nego što se konj svalio u prašinu

puta. I Ava se snašla iznenadujuće brzo: skočila je sa konja i legla u jarak pored puta. Džim je odmah uzvratilo, pucajući iz kolta u pravcu iz koga su i dalje oko njega zviždala zrna iz vinčesterke.

Džim je ležao iza mrtvog konja, na putu, Koltom verovatno nije mogao ništa da učini, zato je pokušavao da izvuče vinčesterku iz navlake. Kad je uspeo, začuo je topot. Napadač je pojahao i pokušao da se udalji.

Džim je skočio i potrčao nekoliko koraka. Napadač je besomučno terao konja. Džim je prislonio pušku uz rame i nanišanio. Daljina je bila prilična, ali Džim Piterson je bio dobar strelac i na udaljene mete. Pucao je.

Jahač je ispao iz sedla i pao pored puta prema Pampi. Njegov konj je trčao još jedno vreme, a onda se zaustavio, pa se vratio svome gazdi.

Džim je dotrčao, spreman da puca ponovo ako bude potrebno.

Napadač je bio teško ranjen. Ležao je na ledima, a krv je litala ispod njega. Biće uskoro mrtav: to su znali obojica, i Džim i čovek koga je pogodio. Ipak, još je bio živ. Gledao je u Džima s nevericom: kao da nije hteo da veruje da će umreti. Džim je pitao samo jedno:

— Zašto?

Teški ranjenik je odgovorio, hvatajući dah, reč po reč:

— Pet stotina... za nju... nisam hteo konja, tebe sam... promašio sam... ti nisi...

Džim se nagnuo nad njega, pitao je:

— Ko?

— Gazda...

Umro je. Džim nije saznao ko mu je bio gazda i ko je ponudio pet stotina dolara da uhvati ili da ubije Avu.

Pretpostavljao je da je to mogao da bude Džozef Hant, ali mu se nekako podsvesno činilo da je ta pretpostavka na klimavim nogama. U ovu igru, izgledalo je, mora da je bio umešan još neko. Jer, teško je

bilo poverovati da će se neki od Hantovih ljudi uputiti u poteru za njima sam. Uostalom, Hantovi ljudi su već sigurno bili dobro obavestjeni da neće imati posla sa početnikom.

Gledao je u mrtvaca, nekako prazan, uvek se tako osećao kad je morao da ubije. Ovog puta bilo je još gore: pucao je u čoveka u bekstvu, u leđa. Istina, u napadača, ali u napadača koji je već bežao sa mesta napada.

Osetio je da mu se neko približava. Okrenuo se. Bila je Ava. Prišla mu je i uhvatila ga za ruku.

Ne odvajajući pogleda od mrtvaca, upitao je devojk:

— Poznaješ li ga?

— Ne! — odlučno je odgovorila.

— Nikad ga nisam videla.

Kao da je shvatala u kakvom je raspoloženju, stisnula mu je ruku i rekla:

— Džime, idemo!

On je malo zatresao glavom, kao da je hteo da razbistri misli, pa prišao napadačevom konju i rasedlao ga. Sedlo je ostavio pored mrtvaca, a konja je poveo ka svome mrtvom vrancu. Tamo je skinuo svoje sedlo i bisage, čak i uzde, osedlao je napadačevog konja i stavio pušku u navlaku. Progovorio je tek kad je pojahao:

— Neko će već naići i sahraniće ga. Ja za to nemam vremena Jašimo!

Ona je ćutke jahala za njim.

Skrenuli su u šumu.

Nisu razgovarali. Džim je još uvek razmišljao o čoveku koga je ubio, a Ava je poštovala njegova osećanja. Zaustavili su se na skrovitoj livadici, okruženoj gustom šumom. Bilo je dovoljno trave za konje, a i dosta hlada za kratkotrajno logorovanje. Konje nisu rasedlavalali, a ni vatru nisu ložili. Ava je prva prekinula dugo ćutanje toga dana. Rekla je:

— Džime, žao mi je što sam te uvalila u nevolje.

Opet je bila ljupka, draga devojka. Ali Džim nikako nije mogao da

zaboravi onaj tvrd izraz na licu, na usnama i u rečima kad je govorila o svojim pravima na imanje i o povratku u Pampu. Znao je Džim da se kod žena osećanja često menjaju, ali od mlade i neiskusne devojke nije očekivao tako nešto. Zato se u nje ga uvukla sumnja koje nije mogao da se oslobodi: u kakvu je zapravo igru upao braneći na izgled nemoćnu i uplašenu devojčicu? Odgovorio je posle poduže stanke:

— Nevoljč su moj život, Ava! Valjda od rođenja. Ne misli o tome.

Uostalom, šta je mogao da izgubi, on, Džim Piterson, čovek bez porekla i domovine, skitnica u sedlu, čovek bez zemlje, kuće i imovine, bez žene, bez dece, bez ikoga svoga?

Odmarali su se, ali one prvobitne prisnosti kao da je bilo nestalo. Kao da je neki zid bio među njima. Razgovarali su o nevažnim stvarima. Tek kad su pojahali i krenuli dublje u šumu, Ava je upitala:

— Zar nećemo u Pampu?

Džim je odgovorio:

— Da! Možemo i u Pampu.

Ona je počela brzo da govori:

— Nisam stigla da ti do kraja sve ispričam. U Pampi živi Pablo Morana, meskikanac, on je ovamo došao sa mojim ocem. Kad je otac poginuo, napustio je ranč, jer se nikako nije slagao sa Džozefom Hantom. Sada u meksikanskom delu grada drži malu 'gostionicu. Bila sam kod njega više puta sa mamom, koju je on neobično poštovao i voleo. Znam da će mi pomoći.

Iako su bili odmakli od mesta logorovanja sasvim malo, Džim je zastavio svog konja i sjahao. Rekao je kratko:

— Pre nego što nastavimo da jašemo hteo bih da čujem celu tvoju priču, Ava. Ali, zaista celu!

I ona je sjahala i stala pred njega. Gledala ga je dugo pravo u oči, a onda počela da govori ozbiljno, najednom nekako zrelo kao iskusna žena, i tvrdo, odlično:

— Htela sam da te poštediti cele istine, Džime. I tebe i sebe! Nekako

sam te zavolela na prvi pogled, eto, zato! Sad slušaj!

Žena je zaista čudno biće, mislio je Džim, čas je plaha srna koja se boji i povetarca kad ga oseti na svojoj osetljivoj koži, a onda se najednom pretvara u Dejvija Kroketa koji nije imao milosti ni za sebe ni za svoje neprijatelje. Džim je ćutao i čekao, a Ava je nastavljala:

— Ovo nije prvi put da bežim od kuće. Bežala sam još za maminog života. Kad sam imala šesnaest godina, pobegla sam sa jednim cirkusom koji je gostovao u Pampi. Ljudima u cirkusu sam se lažno predstavila. Rekla sam im da sam bez roditelja i bez posla, da nemam nikoga. Ne znam da li su poverovali u moju priču, ali su me prihvatili. Putovali su u Amarilo, i to je bila prilika da se izgubim što dalje od ranča.

Zastala je, suze su joj se caklile u očima. Ipak, nije zaplakala. Produžila je da priča tiše, pomalo skršenim glasom:

— U cirkusu svako mora da radi i da nastupa. Već prvog dana ja sam se sprijateljila sa kćerkom žonglera Armando, Sidni, devojkom mojih godina, ili nešto mladom, i počela sam da učim žonglerske veštine, s lopticama, s bocama, sa bakljama. Armando je bio dobar učitelj i nežan otac: takvog oca sam želela da imam. Dogodilo se, međutim, da je Armando postao moj prvi ljubavnik. Iako je bio više nego dvostruko stariji od mene, Armando je bio lep i jak muškarac, i ja nikad nisam požalila što sam svoju prvu ljubav doživela s njim. Ali...

Ponovo je začutala. Sela je na panj pored staze, s rukama skrštenim u krilu, gledala je pred sebe, u zemlju. Očigledno je želela da se smiri, uzbuđena sećanjem. Džim je ćutao, nije želeo da remeti njeno prisećanje.

Kad je ponovo progovorila, bila je mirna, ali je nastavila jetko, gotovo s mržnjom.

— Tri nedelje posle mog bekstva, prvi put sam nastupila u cirkusu,

kao Armandova pomagatičica. Bilo je to u Amarilu. Neko me je prepoznao i javio Džozefu Hantu. Treće noći od mog prvog nastupa, Hantovi ljudi su upali u cirkus, na smrt su pretukli Armanda, a mene silom odveli natrag na ranč... Kasnije sam saznala da je tri meseca posle toga Armando umro od zadobijenih povreda, negde kod Ebilejna... Onda sam živela kao u zatvoru. Mrzela sam sve, čak i svoju majku.

I Džim se setio: pre pet godina, u gradiću Teru u Oklahomi, bio je prvi put u cirkusu. Prisetio se lika visokog i vitkog Armanda koji je izvodio neverovatne veštine sa bilijarskim kuglama, sa praznim i punim flašama, sa bakljama koje su gorele. Setio se i lika male, vižljaste devojčice duge crne kose koja je ocu dobacivala predmete za žongliranje i smešila se publici.

Zapitao je:

— Šta je bilo sa Sidni? Da li si saznala nešto i o njoj?

Nije rekao da je, eto, slučajno video Armanda i Sindi. A Ava nije ni pitala da li ih je poznavao. Odgovorio je:

— Čula sam da sada Sidni nastupa u istom cirkusu umesto svog oca, kao žongler, i da je nenadmašna. Sidni je divna devojka i bolju prijateljicu teško da ću ikada imati.

— Video sam jednom u Oklahomi taj cirkus, i Armanda i Sindi, davno, možda pre pet godina. — objasnio je Džim. — Ali, eto, nisam zaboravio.

— Nemoj nikad potceniti ljude u cirkusu, to su divni i dobri ljudi. I vole svoj posao i svoju umetnost. Možda bih volela da sam i sada s njima... Ali, nisam ti još sve rekla o sebi, Džime! Slušaj: na svoj sedamnaesti rodendan pobegla sam drugi put. Mama me je pvela u Pampu da mi kupi haljinu za rodendanski poklon. Pravila sam se poslušna danima pre toga, i već su svi na ranču mislili da sam se primirila i da sam se pokorila sudbini bogate udavače, koja čeka dobru priliku. Iskoristila

sam trenutak mamine nepažnje i pobegla sam. Sakrila sam se na seniku štale za iznajmljivanje, a oko ponoći, kad je štalar zaspao, ukrala sam konja i pojahala na sever, bilo kamo, samo što dalje od ranča i Pampe.

— I, dokle si stigla? — upitao je Džim.

— Uspela sam da izmaknem ljudima koji su tragali za mnom po Pampi, kaubojima sa ranča i nekim koje je majka bila unajmila da me nadu. Što sam više odmicala prema brdima, jašući kroz noć, sve sam bolje shvatala kakvu sam glupost načinila. Sama, bez ikakvih zaliha hrane, bez novca, na ukradenom konju, zar sam imala ikakvih šansi da se izvučem iz obruča pote-re koja je sigurno već bila pošla za mnom? Već sam htela da se vratim na ranč kad sam se, jašući nasumce, našla u blizini kolibe starog travara Grinvuda. Poznavala sam ga, jer je i moja majka skupljala lekovite trave za čajeve kojima se lečila. Grinvud je bio namćor, retko se družio s ljudima, ali je bio pošten i poštovan čovek. Mnogima je pomogao, pa sam se nadala da će možda hteti da pomogne i meni, makar samo da mi da malo hrane za dalji put i da mi, možda, pozajmi malo novca.

Ustale je i pokazala rukom. Rekla je:

— Vidiš, i sada smo blizu Grinvudove kolibe!

— Znači, dobro poznaješ ovaj kraj, Ava? — pitao je Džim, očigledno sumnjajući da ga je ona zavela na pogrešan put.

— Dosta dobro! — odgovorila je. — Ali ako misliš da sam te noćas zavela da napraviš pogrešku u orijentaciji, varaš se, Džime. Nisam.

— U redu je, Ava — rekao je Džim. — Nastavi svoju priču. Jesi li našla tog Grinvuda?

— Našla sam ga. Ali nije bio sam. Kod njega je bio prenoćio sušičavi kockar Džoni Bakara iz Novog Meksika. tražeći od starog travara

lek za svoju tešku bolest. Kašljao je i pljuvao krv. Sva iscrpljena od dugog noćnog jahanja, gladna, nesrećna zbog svog položaja, ja sam im kroz plač sve ispričala. U početku su me nagovarali da se vratim kući, ali ja sam bila uporna u svom nastojanju da bežim dalje. I tako me je Džoni Bakara poveo sa sobom, u novi Meksiko. Bio mi je potreban, ali i ja njemu, bolesnome.

— Bio sam u Novom Meksiku, ali nisam čuo za tog Bakaru — primetio je Džim.

— Džoni je bio dobar čovek — postavljala je Ava — i bio je veoma iskusan. Uspeli smo da prodemo kroz sve Hantove zamke i da stignemo u Las Kruzes. To zapravo i nije mnogo daleko od Pampe, ali je Džoni uspeo da me tako preruši i tako izmeni moje lice nekim bojama da se ni sama nisam mogla da prepoznam u ogledalu. Izgledala sam mnogo starija, kao neka tridesetogodišnja žena, iako sam imala samo sedamnaest.

— Koliko si ostala s njim, Ava? — pitao je Džim.

— Tri meseca. Umro je na mojim rukama, pljujući krv iz pluća. Dva dana pre smrti venčali smo se. Hteo je da budem njegova naslednica: ostavio mi je tri hiljade dolara i tapiju na neki napušteni rudnik u planinama Siera-Nevade, daleko na zapadu, u Kaliforniji, ili u Nevadi, ni sam uspela da saznam tačno gde... Ja u stvari nisam Ava Simson, već Ava Bakara, udovica Džonija Bakare. Imam i dokumente o tome.

— Bila si slobodna, imala si novaca, drugo ime i drugo lice. Zašto si se vratila? — pitao je Džim, zaista radoznao šta se dalje dogodilo.

— Ne znam ni sama. Kad sam sahranila Džonija, osećala sam se prazna, nisam znala šta ću. Bila sam zamorena gradskim i noćnim životom. Jedino što sam želela bilo je da jašem našim rančom, da se smejem sa kaubojima, da ih začikavam, da slušam njihova dvosmislena dobacivanja, da se utrkujem sa

mladim bikom. Mrzela sam Hanta, možda i majku, ali sam volela ranč. Vratila sam se. Valjda sam htela da opet buden nestašna, mala devojčica!

— I nikome nisi ispričala šta si doživela, ni mami? — pitao je Džim.

— Zatajila sam sve. I Džonija, i udaju, i da sam udovica. Majku sam zatekla teško bolesnu, na smrti. Nisam želela da joj još pogoršavam ionako loše stanje. A s Hantom, i tako, nisam htela da razgovaram ni o čemu, čak ni o vremenu.

— Rekla si mi da ti je majka umrla. Kako se to dogodilo?

— Mislim da je bolovala od iste bolesti od koje i Džoni. Živela je puno duže od njega verovatno zato što je uvek bila na svežem vazduhu. Možda su joj pomagala i Grinvudove trave. Džoni je došao prekasno i njemu više nije bilo pomoći. Umrla je svesna. Na sam dan smrti dugo mi je pričala o mom ocu... kao da je želela da se opravda za sve što se s njom i sa mnom dogodilo posle njegove pogibije.

Džim je već bio nestrpljiv. Trebalo je krenuti. Već su bili izgubili dosta vremena, ali morao je da sasluša Avinu priču do kraja. Ona je jedno vreme ćutala, zamišljena. Džim ju je podstakao da nastavi da govori.

— Ava, i šta je bilo posle majčine smrti?

— Prvih dana mi je bilo teško. Mamu sam volela, znam, na trenutke sam je i mrzela, ali to nikad nije bilo ozbiljno. Do srži sam mrzela, i mrzim, samo Džozefa Hanta. A kad je pokušao da me siluje, umesto da me slomi, u meni je probudio prkos, samouverenost, sigurnost u sebe. Tri meseca života sa Džonijem Bakarom ostavili su dubok trag u meni. Nisam bila mala, nemoćna devojčica, već zrela i jaka žena. I htela sam da se borim protiv njega. Skoro svaki dan sam odlazila u Pampu i tamo upoznavala ljude i sticala obožavaoce. Bila sam spremna da u borbu protiv Hanta uložim sve: svo-

ju mladost, lepotu, svoje telo, imanje, sve!

— Htela si da se kockaš kao Džoni Bakara, ali je ulog bio prevelik, izgleda, je li, Ave? — ubacio je Džim i ne razmišljajući šta će reći.

Ava je odmah ljutito odgovorila:

— Ne sudi krivo o Džoniju. On u kocku nikad nije ulagao više nego što je mogao da uloži. To je možda bila njegova slabost kao kockara, ali možda i vrlina. Bar nije umro za plotom, bez dolara u džepu, već ponosan, kao čovek koji je čak mogao nešto i da ostavi onoj koju je izabrao za svoju naslednicu. Ali ja sam drugačije sazdana. Jedno vreme bila sam spremna da i dušu prodam đavolu, samo ako je mogao da mi pomogne protiv Džozefa Hanta.

— Tvoja mržnja ide do bezumlja, izvini što ti to kažem, Ava. Ne znam kakav je čovek taj Hant — govorio je Džim — ali zar te nije bar malo voleo, zar nije hteo da se oženi s tobom, da ima decu s tobom?

— Tu lakrdiju s venčanjem ja sam smislila. Ja sam sama naručila i tu čuvenu venčanicu iz Dalasa. Želela sam da ga osramotim u Pampi. . . I uspeło mi je, bar tako mislim! A on, svakako da je želeo da spava sa mnom, ali to je sve. Ne, nikad me nije voleo. Želeo je samo moje telo.

Onda se najednom počela smeјati, pa je dalje govorila kroz smeh.

— Volela bih da mogu da ga vidim kako šeta po svojoj sobi, besan što sam ga prevarila. Osim toga, još ranije sam se pobrinula da o njemu počnu da kolaju razne glasine. Na primer, vlasniku lokalnih novina, a taj je najveća tračara u Pampi, ispričala sam da me je Hant pokušao da siluje i da me je već bio sasvim savladao i razgolitio, ali da nije mogao ništa, da nije mogao da me ima. To što nije bilo venčanja biće dokaz za istinitost te glasine. A Hant mnogo drži do svoje muškosti, i to će ga sigurno dobro pogoditi. Zar neko da posumnja u njegovu muškost?

— Postupila si prilično podlo, Ava.

— Na podlosti sam odgovarala istom merom. I opet ću!

Džim Piterson je bio zbunjen. Nije znao šta da misli o ovoj devoјci o kojoj je u početku razmišljao kao o ženi svojih snova. Nikako nije znao šta treba da učini. Pojahao je i pozvao Avu da krenu. Ona je odmah uzjahala, pa iz sedla rekla:

— Sad znaš gotovo sve o meni, Džime. Kuda ćemo?

Okrenuo se u sedlu i pogledao je. Ona mu se smešila. Izgledala je opet krhka, nežna, slaba, kao devoјčica koju je trebalo zaštititi od nevolja. Džim je sada znao da je to varka, ali makar bila i varka, bila je i isuviše primamljiva. Naglo se odlučio. Rekao je:

— U Pampu! Ili ti misliš drugačije, Ava?

— Dobro, Džime. Idemo prvo do Pabla Morane, ali bilo bi najbolje da tamo stignemo po noći. . . da nas vidi što manje ljudi. . . najbolje niko. Jahali su polako kroz šiprag, Ava napred a on za njom.

Već je padala noć kad su dojahali blizu Pampe. Zaustavili su se u šumarku pored puta koji je vodio ka četvrti u kojoj su stanovali Meksikanci. Sklonili su se malo u stranu da sačekaju da ljudi u gradu odu na spavanje i da mrak postane gušći. Konje su pustili da pasu u jednoj udolinici, daleko od nepoželjnih očiju, a oni su bili u blizini, takode sakriveni u grmlju.

Razgovarali su sasvim tiho, šapatom. Ava je predložila:

— Biće teško da zajedno uđemo neprimećeni u grad. Mislim da treba da se razdvojimo. Ja ću otići do Pabla Morane, a ti idi u hotel. I tako te u Pampi niko ne poznaje. Ujutro dođe u meksikansku četvrt, izmisli neki izgovor ako te neko nešto upita, a ja ću se već lako pobrinuti da neprimećeno stupim s tobom u vezu. Pablo će me obavestiti o najnovi-

jim događajima, pa ćemo onda znati šta da preduzmemo.

Džim je malo razmislio, pa prišao. Uostalom, ako ona ne želi da joj on pomogne, s kojim pravom da joj se nameće? Nije joj bio ništa dužan, a ono što je on dosad uradio za nju, uradio bi i za svaku drugu devojkicu u nevolji.

— U redu, Ava — rekao je kratko. — Sačekajmo još malo, a onda ti idi. Ja ću poći jedno sat posle tebe, glavnim putem.

Tako je i bilo. Oprostila se od nje-ga dugim vatrenim poljupcem, a onda laganim kasom odjahala u noć, prema meksikanskoj četvrti koja je već bila utonula u potpuni mrak. U drugom delu grada još su svetlucale svetiljke iz kuća i još se čula galama, verovatno iz saluna kojih nije bilo malo u Pampi.

Džim je izvukao duvankesu i smotao cigaretu. Zapalio je s uživanjem. Više nije imao razloga da se krije, ali je ipak to uradio oprezno, zaklanjajući plamen šibice rukom, a i kasnije dok je pušio stalno je cigaretu držao žarom okrenutu prema dlanu. Razmišljao je o Avi. Onaj vatreni poljubac, mada ga je bio uzbuđio, ipak nije shvatao ozbiljno. Nije se zanosio time da bi na prvi pogled osvojio tako lepu devojkicu. Verovatno je to bio poljubac zahvalnosti za ono što je učinio za nju. I, možda je više nikad neće ni videti.

Možda je i bolje tako, mislio je. Sad kad je stigao u Teksas i kada cilj njegovog puta više nije bio daleko, nije mu trebalo da se uvaljuje u događaje koji ga se nisu ticali. Ipak, jedno ga je kopkalo: Avino prezime Simson, jer Simson je bilo i prezime bogatog rančera u okolini Tortauna, možda vlasnika ranča »S u krugu«. A ako je verovati Avi, taj Simson bio je njen stric. Možda je ključ za otkrivanje tajne o njegovoj prošlosti ležao baš u Pampi. Zato se ni trenutka nije kolebao da ujaše u taj grad u kome su ga, možda, čekale i nepredvidive nepravde.

U grad je ujahao glavnim putem i već na početku najveće i najšire ulice našao štalu za iznajmljivanje. Sjahao je u dvorištu i viknuo:

— Ima li koga?

Iz kolibe pored štale izašao je krupan stariji čovek sa železničarskom karbitušom u ruci. Već s vrata je rekao:

— Izvolite, mister, ovo je, istina, najmanja, ali najbolja štala u Pampi.

Džim se nasmejavao, a čovek mu je prišao i osvetlio njega i konja oskudnom svetlošću svoje karbituše. Vidno se trgao, a onda rekao:

— Oho, moj sivko brzo menja vlasnike. Ako smem da pitam, mister, jeste li ga skupo platili?

I Džim se neprimetno trgao na tu upadicu. Shvatio je da može nešto da sazna o onom nepoznatom napadaču iz zasede. Ipak, odgovorio je mirnim glasom:

— Kako se uzme, i skupo i jeftino! Dobio sam ga za svog vranca koji nije mogao dalje. I za još nešto malo pride! — rekao je i jetko se nasmejavao. onda je upitao: — Kada ste ga prodali?

— Pre dva dana. Jednom opasnom strancu koji se razumevao u konje. Od pet ponuđenih izabrao je baš ovoga, iako je bio najneugledniji. A taj sivač je sigurno trenutno najbolji konj u Pampi, ja to znam! — s ponosom je naglasio poslednje reči, a onda poveo konja u štalu.

Sa senika se čulo glasno hrkanje, kao da neko testerise drva uz pisak lokomotive. Džim se nasmejavao, pa primetio:

— Taj gore mora da je ili drvoseća ili voz!

— Nešto slično — odgovorio je štalar. — To je stari Hari Metjus, doskora je bio sluga na Hantovom ranču, pored ostalog tamo je sekao i drva za kuhinju. Pre osam dana Hant ga je najurio sa ranča, Hari voli da potegne iz boce, a to Hant više nije hteo da trpi. Sada Hari nema ni centa, pa spava kod mene, a i gde

bi drugde, Hari i ja smo davnašnji prijatelji.

Džim je shvatio da ovde može mnogo da sazna. Odlučio je da ne ide u hotel, već da i on prespava na seniku sa tim Harijem. Izvukao je deseticu i pružio je štalaru. Rekao je:

— Nadam se da je to dovoljno za desetak dana koliko nameravam da ostanem u Pampi dok nađem neki posao.

Štalar je prihvatio novac i kimnuo glavom.

— Dolar na dan! Tačno deset dana, mister!

— Ja sam Džim Piterson — odgovorio je Džim. — Molim vas da me više ne zovete mister, prijatelji me obično zovu Džimom.

— U redu je, Džime. Izgledaš prilično pošteno. Mene obično zovu Ronom. Ron Džekson iz Nevade, to sam ja.

Štalar je pružio ruku, i kao da je tim rukovanjem bilo skupljeno prijateljstvo. Džim je još jednom oslušnuo gromoglasno hrkanje sa senika, a onda rekao:

— Ni ja baš nisam pri velikom novcu. Mogu li i ja da spavam gore na senu?

— Možeš, Džime, ako budeš mogao da zaspiš pored one lokomotive — nasmejao se štalar Ron Džekson.

— Zaspao bih i pored Nijagare, toliko sam umoran — lagao je Džim.

Rasedlali su sivca i istimarili ga. Džim je uzeo svoje bisage i pušku i pošao prema lestvicama koje su bile prislonjene uz otvor na seniku. Zastao je i okrenuo se. Štalar ga je pažljivo posmatrao. Džim se odlučio da upita:

— Da li ste poznavali onoga što ste mu prodali sivca?

— Ne, Džime. Video sam ga prvi put u životu kad je došao poštanskom kočijom. Nosio je nisko opasane koltove i vinčesterku pod miškom. Drugog prtljaga nije imao. Odseo je u hotelu »Srebrna potkovica« i muvao se gradom nekoliko dana.

Onda je kupio sivca i odjahao.

Štalar je malo zastao, pa zapitao:

— Kad ste menjali konje, šta si mu dao pride?

Džim je sagao glavu, trenutak razmišljao šta da odgovori, a onda je gotovo šapatom rekao:

— Metak, Rone! A nisam želeo. Pucao je u mene iz zasede. Promašio je jahača, ali je pogodio konja. Naravno, morao sam da pucam. ... Je nisam promašio — zastao je, a onda ponovo zapitao: — Mogu li na senik, Rone?

— Penji se, Džime! Laku noć!

Štalar je sa zemlje podigao svoju karbitušu i izašao. Džim se popeo na senik. Stari Hari Metjus nije prestajao da hrče.

III

Džim Piterson je spavao malo i lakim snom, ali uspeo je da se opusti i da se dobro odmori. Tu veštinu bio je naučio od Dugačkog Koplja. Indijanski poglavica mogao je za sat spavanja da se odmori i da ustane svež, svežiji i jači nego neki beli čovek posle osam sati spavanja. A pri svemu tome mogao je da se probudi iz sna i na najmanji znak opasnosti. Dugačko Koplje je uvek govorio: »Uči od pasa kako se spava.«, i Džim je to dobro naučio. Probudio se prvi. Stari Metjus je još uvek hrkao, ali sada već sasvim tiho i podnošljivo. Štalar Ron Džekson se još nije javljao. Mada to obično nije bilo preporučljivo, Džim je zapužio na seniku. Čekao je da se probudi Hari Metjus pa da popriča s njim, ili da ih štalar Ron zovne na doručak, pa da popriča sa obojicom.

Bio je na ozbiljnom tragu i nije smeo da ga ispusti.

Razgovarali su tek za doručkom. Štalar Ron Džekson ispržio je jaja sa slaninom i skuvao jaku kafu. Stara pijanica Hari Metjus radije bi bio popio viski umesto doručka ali ga je njegov prijatelj Ron naterao da jede. Obojica su bili dragi stari ljudi i

očigledno poštenu. Rado su odgovarali na Džimova pitanja i ispričali mu sve što su znali. U stvari, to nije bilo mnogo i nije bilo naročito novo. Ipak, jedna pojedinost bila je više nego zanimljiva. Naime, Hari je onog revolveraša koji je iz zasede pucao na Džima video kako ulazi u kancelariju novog vlasnika hotela Srebrna potkovica.

— Bio je tamo najmanje sat, a onda je otišao do Rona, kupio konja i odjahao! — rekao je Hari Metjus.

— A ko je novi vlasnik tog hotela? — pitao je Džim.

— Neki Stiv Bakara. Došao je ovamo pre tri meseca, kupio hotel gotovim novcem, u zlatu, i sada je svaki dan sve bogatiji. U gradu je dosta omiljen, jer pomaže siromašnijim, daje kredite, a i milostinju — odgovorio je Ron Džekson.

— Zovu ga inače Crni Bakara, za razliku od njegovog brata Plavog Bakara, poznatog kockara koji je, kako kažu, umro negde u Meksiku, ili u Novom Meksiku — dodao je Hari Metjus. — Ne mislim kao drugi, ja ga baš ne volim. Neće da plati piće!

Sve je najednom postalo mnogo jasnije, ili je bar izgledalo da je jasnije. Džimu je ostalo nejasno jedino to zašto mu Ava nije ništa rekla o tom Bakari, jer je bilo gotovo nemoguće da nije znala za njega. Inače, po onome što su mu o Hantu i uglednim građanima Pampe ispričali Ron i Hari, Avina priča je dobila dosta potvrda i mogla je da bude istinita. Ako je onaj rudnik u Nevadi bio zaista vredan, onda je taj Bakara mogao da ima razloga da ubije naslednicu svoga brata Džonija. Zašto mu Ava nije ni pomenula Crnog Bakaru? Ili, možda, zaslepljena mržnjom prema Hantu, nije ni uočila da ima i druge neprijatelje, možda i opasnije?

Ili, da li je taj u gradu tako omiljeni Bakara uspeo svojom slatkorečivošću i svojim privlačnim postupcima da obrlati Avu i da joj zamagli svoje prljave ciljeve?

Sve je bilo moguće, ali jedno je bilo sigurno: onaj što je pucao iz zasede nije imao nikakvog razloga da puca u Džima Pitersona, znači, pucao je u Avu Simson ili u Avu Bakaru!

Dva su čoveka imala interesa da Ava nestane: Hant i taj Bakara, a možda je negde postojao i treći, ko zna. Džim je najednom odlučio da se umeša u tu borbu, da stane na Avinu stranu, iako ga je lagala. Postavio je svojim novim prijateljima još samo jedno pitanje:

— Poznaju li se Hant i Bakara?

— Pa, oni su najbolji prijatelji, Džime! — odgovorio je Ron Džekson. — Bakara u svom hotelu ima neke posebne prostorije za posebne zabave starijih bogatih jaraca... sa mladim devojkama, naravno! — nasmejavao se na kraju stari štalara, a onda dodao: — A Hant to voli više nego ranč.

Džim je samo zamišljeno klimnuo glavom. Onda je izvukao deseticu i položio je na sto. Rekao je:

— Za piće, prijatelji! I osedlajte mi sivca, neka bude spreman. Možda ću danas malo jahati.

Ustao je i izašao da se prošeta gradom.

Kad je izašao, Ron Džekson i Hari Metjus, dva dobroćudna stara čoveka dugo su gledali u vrata kroz koja je nestao.

— Konačno je i u Pampu stigao jedan pravi tigar — rekao je štalara Ron. — Teško vukovima!

— I lisicama, Rone! — dodao je Hari Metjus, vrteći među prstima dobijenu deseticu.

Džim Piterson nije žurio. Hodao je malo raskrečenih nogu, gegajući se kao svaki jahač kad mora da pešači posle dugog jahanja. Prvo je svratio u trgovinu i kupio paketić skupih cigara. Još u radnji je jednoj odgrizao vrh i zapalio je, pa tako s cigarom među usnama izašao na ulicu.

Njegova džinovska pojava i jaka rida brada nisu mogle da prođu nezapaženo. A ni dva prilično nisko

pripasana kolta. Građani su ga radozno posmatrali, čak je i trgovac izašao iz svoje prodavnice i gledao za njim. Svakako, ovakav delija nije često viđan da šeta glavnom ulicom Pampe.

Džim se zaustavio pred hotelom Srebrna potkovica. Na glavnim ulaznim vratima bio je prikucan plakat koji je najavljivao program te večeri u velikom hotelskom salunu. Najvećim slovima na plakatu bilo je ispisano ime: SINDI. Džim se zagledao u plakat. Ispod imena pisalo je nešto sitnijim slovima: **Najveća žonglerka Zapada. Superstar čuvenog cirkusa »Zvezde Zapada« u našem gradu. Dođite da vidite šta može da uradi lepa devojka sa šest koltova u dve ruke. Revolveraši oprez!**

Džim se setio malene devojčice koju je video da pomaže svom ocu pre pet ili šest godina. Sada je Sindi sigurno bila lepa devojka. Onda je na plakatu zapazio još nešto što ga je više iznenadilo od Sindinog imena. Na dnu plakata je pisalo: **Celu noć vas zabavlja najbolja i najlepša pevačica Zapada Kerol Simson. Peva i po željama posetilaca. Dođite jednom, dolazićete uvek!**

Opet neko sa prezimenom Simson. Da li je to slučajnost? Prezime Simson na Zapadu baš i nije bilo tako često, kao prezime Smit, na primer, pa vezu sa Simsonima sa ranča S u krugu Džim nije mogao a da ne uspostavi. Možda i nije bio u pravu, ali on nije mogao drugačije. Ponovo se setio stravične slike iz detinjstva i zamalo da bude iznenađen. U magnovenju je osetio da mu se neko približava s leđa. Okrenuo se poput pume, strahovito brzo, s rukom na dršci kolta.

Pred njim je stajao čovek sa zvezdom. Bio je nešto niži od Džima, ali gotovo jednako jak, širokih ramena, mišićav, bez trunke sala. Oči su mu bile pronicljive i hladne. Očigledno, nije bio naivan. Rekao je mirno:

— Polako, momče! Ne želim dvojboj sa svakim strancem u gradu.

Džim se brzo snašao i odmakao ruku od kolta.

— Izvinite, šerife — rekao je kratko. — Stara navika. Ne volim nikoga za leđima.

— Razumem, momče. Ne zameram ti.

Šerif je zastao na dva koraka od Džima, odmeravajući ga i procenjujući ga. Onda je mahnulo rukom prema salunskim pokretnim vratima i rekao:

— Možemo popiti po jedno piće, momče. Ako nemaš ništa protiv, rado bih s tobom prijateljski porazgovarao o nečem.

Džim je prihvatio. Šerif je pošao prema vratima, a Džim za njim. Kad su ušli, u salunu su odmah privukli pažnju malobrojnih posetilaca, ali niko se nije usudio da to pokaže otvoreno ili da im pride. Šerif je, ne pitajući Džima, poručio dva viskija. Seli su za jedan sto u uglu odakle su obojica imala izvanredan pregled cele prostorije, ali i ulaznih vrata.

Džim je čekao, a šerifu se nije žurilo. Čekali su obojica sve dok nisu dobili piće, a onda je šerif nazdravio:

— Pitersone! Mislim da se tako zoveš, zar ne? U zdravlje, za naše poznanstvo! Ja sam Mek Kigen!

Džim je bio prilično iznenađen saznanjem da šerif zna njegovo prezime, ali je prihvatio zdravicu i podigao čašu.

— U zdravlje i za naše prijateljstvo! — naglasio je poslednju reč, iako nije bio sasvim siguran da će on i šerif i zaista biti prijatelji. Na kraju je dodao: — Zaista se zovem Piterson, Džim Piterson.

— Čudiš se što znam kako se zoveš, Džime. To je vrlo jednostavno. Rekao mi je štalar Džekson. Kod njega si spavao, zar ne?

— Tačno, šerife. Ali, zašto se ti toliko zanimaš za jednog običnog momka koji je prespavao na seniku male štale zato što, možda, nije imao novaca za hotel? Zar možda

imaš moju sliku u svojoj kancelariji?

— Nemam tvoju sliku. Ali nije sigurno da je neću dobiti za koji dan — nasmejao se šerif, a onda mirno nastavio: — Reći ću ti zašto se zanimam za tebe. Vidiš, noćas su mi neki kauboji doneli leš. Ubijenog su našli pored puta za Amarilo. Ubijenog sam lako i brzo prepoznao po fotografiji koju sam dobio dan ranije: bio je učenjen u Arizoni na hiljadu dolara, neki Karl Malevin, profesionalni ubica. Fotografija je bila toliko dobra i verna da bih ga prepoznao i u paklu.

— I kakve veze imam ja sa tim Malevinom? — upitao je tobož naivno Džim Piterson, iako je shvatao da šerif zna više nego što je on mogao i da pretpostavi.

— Možda imaš, Džime. Slušaj — nastavio je šerif — pomoćnik i ja odmah smo otišli na lice mesta i utvrdili smo na osnovu tragova, naravno, da je Malevin pucao u nekoga iz zasede, ali da je promašio. Ubio je konja, jednog vranca, ali jahača nije. To ga je stajalo života, jer u samoodbrani napadnuti jahač nije promašio.

Džim se zamislio. Šerif je očigledno bio tragač i uspeo je iz tragova da pročita mnogo toga. Koliko? Pitao se Džim. Ipak, čutao je, očekujući šta će šerif reći dalje. A šerif je prvo dugo dobovao prstima po stolu, pa tek onda nastavio:

— U toku noći ti si dojahao na sivcu. Video te je moj pomoćnik kad je obilazio grad. Mada se stari Džekson kune da to nije isti konj koga je on prodao Malevinu, i mada je ne znam zašto on laže, ja sam siguran da laže. Ti si dojahao na Malevinovom konju. Znači, ti si ga i ubio... Ako imaš svedoka i ako možeš to da dokažeš, isplatiću ti hiljadu dolara. Hiljadu dolara, momče, nije malo! Naravno, ako imaš svedoka!

U Džimovom mozgu je zazvonilo na uzbunu. Šerif mu je postavljao klopku. Šerif je znao više nego što je

rekao. Tražio je svedoka. A svedok je bila Ava. Da li je šerif znao da je Ava bila svedok borbe između nje i tog profesionalnog ubice Malevina? Shvatao je da šerif nije naivan i da se neće dati lako obmanuti. Zato je rekao nešto što je bilo približno istini:

— Recimo da je tako, šerife. Hiljadu dolara zaista bi lepo popunilo moje džepove, ali ja, na žalost, nemam svedoka.

— Danas, izgleda, da mi je sudećno da mi svi govore samo pola istine i da, u suštini, debelo lažu. Prvo onaj stari Džekson, a sada i ti, Džime. Znam pouzdano da su sa mesta na kome je ubijen Malevin odjahala dva jahača, ko je bio drugi, Džime?

— Zar ti pomoćnik nije rekao da sam u Pampu ujahao sam?

— Tačno, u Pampu si ujahao sam, ali u šumi nisi bio sam! — bio je uporan šerif. — Negde pred Pampom ste se razdvojili i svako je pošao drugim putem u grad. Ko je bio drugi, Džime, reci mi i možda ćemo postati i prijatelji.

— Rado bih ti pomogao, šerife, ali ne mogu — odgovorio je Džim.

— Grešiš, Džime. Možda ćeš skupo platiti tu grešku. Ti ne poznaješ ovaj grad i ljude u njemu, ne znaš šta se ovde događa. A ja znam. U redu, ti ćeš odavde odjahati. Šta te se tiče Pampa? Možda bih i ja najradije odjahao, ali ne mogu. Još sam šerif, ljudi mi veruju, a tu sam i rođen, kuda ću?

Džim je razmišljao. Još nije doživeo da jedan očigledno sposoban i čvrst šerif moli za pomoć nepoznatog stranca. Mora da je bio u velikoj stisci. Šta se to zapravo događa u Pampi? Bilo je sigurno, Mek Kigen nije bio kukavica. U gradu je vladao red, znači, bio je dobar šerif. Šta ga je to toliko uplašilo? Džim je želeo da dobije odgovor bar na neko od ovih pitanja. Zato je pitao:

— Šta se zapravo događa u Pampi? Reci mi, pa ću možda i ja tebi nešto reći.

Šerif Mek Kigen kao da je jedva dočekao ovakvo pitanje. Nagnuo se preko stola i brzo, ali gotovo šapatom, počeo da govori:

— Ne znam zašto ti verujem, Džime, ali nekom moram da verujem. Zato ću ti reći sve što znam, a ti onda prosudi da li ćeš mi pomoći, ili ćeš odjahati bez reči.

— Slušam te, Mek — rekao je poverljivo Džim, prvi put u toku razgovora izostavljajući ono »šerife«.

— Do nedavno, glavnu reč u Pampiji vodio je rančer Hant. Njegov veliki ranč bio je glavni kupac mnogih proizvoda, a i najveća banka u Pampiji je upola njegovo vlasništvo. Naime, on i Rodžer Brus su ortaci. Sada su se stvari prilično izmijenile. Crni Bakara, ili Stiv Beker, kako se ovde zvanično zove, za kratko vreme dobro se potrudio da naruši Hantov godinama građen uticaj i vlast. Prvo je kupio najlepší hotel u Pampiji i nekoliko manjih radnji, onda je otvorio banku sa pozamašnim kapitalom od tri stotine hiljada dolara. Toliko je upisao kao glavnicu u registar banaka u državi Teksas.

— Neki ljudi su mi rekli da Hant i Bakara dobri prijatelji, čak nerazdvojni — primetio je Džim.

— Prijatelji! — nasmejao se šerif. — Prijatelji su kad pred njima igraju gole devojke i kad piju šampanjac u posebnim prostorijama hotela Srebrna potkovica!

— Čuo sam nešto o tome — rekao je Džim.

— Svašta se priča, Džime, ali njihovi interesi su sasvim suprotni. Znam pouzdano da su, u stvari, ljuti neprijatelji. Bakara je preko svoje banke već dao kredite pedesetorici farmera, a daje i dalje. Oni se naseļavaju na takozvanim slobodnim pašnjacima koje pretvaraju u oranice. Hantov ranč tako svaki dan gubi prostor za svoju stoku. Zar misliš da to može da prođe bez rata?

Džim je već imao prilike da učestvuje u borbama između farmera i stočara oko zemlje i znao je šta to

znači. Samo je klimnuo glavom. Šerif je nastavljao:

— Ja ne želim taj rat, ali znam da će se oni sukobiti možda već za koji dan. Teško da ću to moći da sprečim. Hant se dosad držao dosta suzdržano. Ograničio se na to da i on, uz pomoć svojih kauboja, kupuje tu slobodnu zemlju. Davao je i kredite nekim farmerima, ali je Bakara davao kredite uz manje kamate, pa su farmeri radije uzimali od njega. Za farmere je deset dolara velik novac.

— Ratuju, znači, kao na istoku, novcima — rekao je Džim.

— Tačno. Od pre dva dana obojica daju kredite bez kamata. Mislim da su sada došli do kraja. Sada će planuti! A ja moram da znam gde će planuti, i kada! — gotovo je prošiktao šerif. — Oni traže samo pogodan povod, a taj povod možda je mogao da bude onaj pucanj u tvog vranca, Džime. Zato me zanima ko je još bio s tobom. Da puca u tebe u Pampiji, niko nije imao razloga. Stranac si i prvi put si u ovom kraju. To znači da je zrno bilo namenjeno onom drugom jahaču. Ko je bio taj, Džime?

Umesto da odgovori na pitanje, Džim je pitao:

— Zar građani Pampiji ne bi mogli nešto tu da učine? Pampe je veliki grad.

— Građani Pampe! — šerif je samo odmahnuo rukom. — Miran i pokoran svet. To su zanatlije, trgovci, gostioničari i njihovi radnici, železničari, poštari, vozari, činovnici, doktor i apotekar, onaj brbljivi štampar i novinar i nekoliko njegovih radnika, berberi, i da ti ne pričam dalje; niko od njih nema hrabrosti da se suprotstavi moćnima. dragi i dobri ljudi, ali nemoćni. Nešto hrabriji od ostalih, i samostalnjiji, jedino je vlasnik pilane na severnom kraju grada, Džo Kob. Ima jaku družinu drvoseča i radnika na pilani, a i sam je tvrd momak. Ali ni on neće da se meša ni u šta.

— A meksikanci? upitao je Džim.

— Oni su sirotinja, i tako se drže. U njihovoj četvrti vlada red i mir. Zahvaljujući njihovom vođi, Pablu Morani. U ovom sukobu, oni će ostati po strani, šta ih se tiče! Oni rade i za jedne i za druge. Pablo Morana je lukav čovek, siguran sam da neće dozvoliti da njegovi sunarodnici ginu u nekom za njih potpuno nekorisnom ratu. Ali ti, Džime, stalno okolišaš, da mi odgovoriš na ono što te pitam.

— Reći ću ti, Mek. Gotovosam odlučio da ti odgovorim. Ipak, hoćeš li mi odgovoriti na još samo jedno pitanje, a onda ću i ja tebi, obećavam ti, reći sve što znam. Veruj mi, Mek — rekao je na kraju Džim Piterson.

— Pitaj, Džime?

— Kako je prošlo Hantovo venčanje? — iznenada je upitao Džim.

— Izgleda da ti mnogo znaš, Džime. No, dobro, reći ću ti. Hantovo venčanje je prošlo odlično, svečano, pompezno, bogato, kako i priliči ugledu jednog velikog rančera.

— Jesi li siguran u to, Mek? — pitao je, ne skrivajući iznenađenje, Džim Piterson.

— Pa, bio sam prisutan — odgovorio je šerif, malo zastao, pa nastavio: — Istina, ima tu jedna začkoljica koja nas je sve iznenadila. bio je najavljen, naime, Hantovo venčanje sa njegovom počerkom Avom Simson, a Hant se venčao sa Kerol Simson, pevačicom u salunu, video si plakat na ulazu. Samo, ako misliš da je večeras slušaš, varaš se. Kerol više ne peva u salunu.

— Ko je sve prisustvovao toj svečanosti? — pitao je dalje Džim.

— Reći ću ti ko nije bio, a onda ćeš ti meni reći ko je od to troje bio s tobom? Onda kad si ubio Malevina. Dakle, Hantovom venčanju nisu prisustvovali: Bakara, tobož njegov najbolji prijatelj, Hantova počerka Ava i njegov sin, desetogodišnji Džoni. Sada slušaj, po tragovima sam zaključio da je s tobom jahao neki veoma lak jahač, naravno u odnosu na tebe. To se jasno videlo.

Bakara je mršav i nizak i nema više od šezdesetak kilograma, toliko možda ima i Ava Simson, a nešto manje Hantov dečak. Znači, s tobom je mogao da bude samo neko od njih. Svi drugi, bili su na venčanju i teško da su u to vreme mogli da budu s tobom na putu za Amarilo. Ko je bio, Džime?

— Ava — odgovorio je Džim i začutao.

Šerif se nije iznenadio. Samo se malo zamislio, a onda je rekao:

— Znači, Bakara je prvi počeo. A sumnja je trebalo da padne na farmere. Nisam ti rekao da sam na dva koraka od mesta Malevinove zasele našao odbačenu farmersku kecelju, verovatno ju je Malevin tu namerno ostavio da bi trag prema farmerima bio što uočljiviji. Svi znamo da je Ava veoma omiljena među kaubojima na ranču, i kauboji ne bi oklevali da se osvete. Izgleda da je Bakara tako zamislio početak rata koji bi samo njemu doneo koristi, samo njemu i nikome više.

— Dobro zamišljena igra! — složio se Džim.

— Ali, ti si pokvario početak. Samo, gde je sada Ava? Da li znaš? — pitao je šerif.

— Ne znam. Rekla je da će mi se javiti u toku dana.

— Kako si se ti sreo s njom?

— Prvo sam je odbranio od dvojice siledžija, a onda me je zamolila da je otpratim do Amarila. Kako sam i ja jahao u tom pravcu, pristao sam. Dalje znaš. Uz put, naravno, svašta mi je napričala. Ponešto od toga verovatno je istina — zaključio je Džim.

Popili su još po jedno piće, a onda izašli. Šerif je otišao u svoju kancelariju, a Džim se laganim koracima, kao u šetnji, zaputio prema meksičanskoj četvrti.

Približavalo se podne.

IV

U krčmi Pabla Morane Džim je popio ukusno pivo. Sedeo je u uglu i

posmatrao. Tri meksikanca koji su pili tekilu takode su pažljivo i sa neskrivenim zanimanjem posmatrali njega, ali niko mu nije prilazio. Meksikanci su znali da jedan gringo nije došao među njih, u njihovu krčmu, ali su čekali da se on prvi izjasni. Crnooka i crnokosa lepa mlada devojka koja je posluživala kao da nije marila ni za njega ni za onu trojicu. Pabla Morane nije bilo.

Džim je poručio još jedno pivo. Kad mu je devojka donela čašu, na poslužavniku pod čašom bila je mala ceduljica. Džim ju je neprimetno uzeo, pa je strpao u džep. A kad je devojka otišla od stola, on je podigao čašu, obraćajući se onoj trojici:

— Senjori, može po jedna tekila na moj račun?

Sva trojica su se uglas složila. Džim je ustao i sa čašom u ruci prišao njihovom stolu.

— Dozvoljavate da pijemo u društvu?

Slaganje je opet bilo jednoglasno. Ali ništa nisu pitali. Džim je seo, a devojka je već donela tri čašice tekile. Džim je nazdravio, a onda odmah rekao:

— Ja sam lovac na vukove, tražim pomoćnika. Da li vi možda znate nekog momka koji je sposoban za to? Ne obećavam naročito veliku zaradu, ali daću mu trećinu. Dve trećine meni, jedna njemu, pošteno, zar ne?

Sva trojica bili su vidno razočarani. Očekivali su bolji zaloga. Ipak, jedan je viknuo:

— Marija, da li tvoj brat Hoze sada nešto radi?

Devojka za šankom je odgovorila:

— Ne. Ali sumnjam da će hteti da ide u lov na vukove.

— Ipak ga pozovi i pitaj. Hoze voli svašta da radi.

Devojka je otišla i ubrzo se u krčmi pojavio vižljast momak od oko osamnaest godina. Prišao je stolu i odmah rekao:

— Loviću s vama vukove, senjor! Ali neću nikakvu trećinu, dolar na

dan i dva za noć! Ako tako hoćete, možemo početi već danas.

Džim je ustao. Dečak ga je pogledao zadivljeno. Promućao je:

— U redu je, senjor, može i za trećinu. Ako mi date pet dolara unapred. Imam curu, a obećao sam da ću joj kupiti maramu.

Džim je platio piće, a onda izvuкао deseticu. Pružio ju je mladom Hozeu.

— Evo ti deset dolara predujma. Kupi svojoj devojci maramu. Večeras me potraži u salunu Srebrna potkova.

Hoze je oduševljeno prihvatio novac, ali je rekao:

— Tamo ne smem da uđem, senjor.

— Dobro, Hoze, onda otidi do štale starog Džeksona, znaš gde je to. Tamo me čekaj.

— Poznajem starog dobrog senjora što čuva, kupuje i prodaje konje. Čekaću vas tamo, senjor!

Džim je izašao. U džepu ga je pekla ona ceduljica. Bio je više nego radoznao da sazna što mu je poručivala Ava. Otišao je do ugla, osvrnuo se da ustanovi da li ga neko vidi, a onda rastvorio izgužvani papir. Ava je pisala:

„Ja sam na sigurnom. Zasad se ne možemo videti. Imam puno novosti. Ostani u Pampi bar još jedan dan. Javiću se. Potreban si mi. Ostani, molim te!“

Poruka je bila bez potpisa, ali je Džim znao da je od Avice. Znao je da će ostati u Pampi i više nego jedan dan.

Vratio se u centar, a onda je svratio kod novinara i štampara Risoma. Odlučio je da igra ulogu lovca na vukove. Znao je da vukovi nanose velike štete rančerima i da lovci na vukove uvek nađu posao. Ako su dobri, naravno.

Novinar Risom ga je dočekao ljubopitljivo i s neskrivenim divljenjem prema njegovoj gorostasnoj pojavi. Džim je s vrata zapitao:

— Kada izlazi sledeći broj vašeg lista?

— Sutra, mister. Nešto ste hteli? — odgovorio je Risom, ne skidajući pogleda sa Džimove pojave koja je ispunila cela ulazna vrata u njegovu kancelariju.

— Da li to znači da sam zakasnio? — pitao je Džim.

— Niste! Još nisam zaključio list. A da li je vaša vest važna? — upitao je Risom.

— Mislim da ću vas razočarati. Ne donosim nikakvu vest. Hteo bih da objavim jedan oglas — objasnio je Džim.

— U redu, može i to, samo to se plaća — rekao je Risom, pažljivo procenjujući došljaka.

— Platiću! — odgovorio je Džim. — Ja sam lovac na vukove i hteo bih da to objavim rančerima, ovčarima, pa i farmerima, kojima te zveri nanose štete. Mislim da su vaše novine najpogodnije za to.

— Da! Citaju ih svi. Napišite tekst, objaviću ga već u sutrašnjem broju.

Džim je zatražio olovku, a onda napisao kratak tekst.

»Lovac na vukove. Garantovano uništavam štetočine. Cena posla prema dogovoru. Bliže informacije u uredništvu »Pampa-Posta«. Džim Piterson.«

Novinar i štampar Risom pročitao je tekst, a onda je rekao:

— Četiri dolara za oglas, ako lovite četvoronožne vukove, toliko! Ako lovite dvonožne, onda besplatno!

— Pa, moglo bi se reći da radije lovim i jedne i druge — nasmejao se Džim.

— Onda samo dva dolara. Četiri plus nula podeljeno sa dva! — smejaao se i Risom.

Džimu se Risom dopao. Izvadio je dva dolara i pružio mu. Risom je prihvatio novac, a onda upitao:

— U oglasu ste napisali da se zainteresovani za поближе podatke o vama obrate meni. Kako to mislite, ja ništa ne znam o vama?

— Dobro me pogledajte — odgovorio je Džim — i opišite me. Mislim da će to biti dovoljno. A ako želite da saznate kako pucam, mogu vam to odmah pokazati!

— Verujem da dobro pucate — nasmejao se Risom. — Ne morate dokazivati u mojoj redakciji i u mojoj štampariji. Ali, gde vas zainteresovani mogu naći?

— Prvo, u štali starog Džeksona, tamo mi je konj i oprema, a tamo i spavam. Lovci na vukove ne mogu sebi dozvoliti takav luksuz da stanu u hotelu, i to još uz posebne usluge. Drugo, mogu me naći u nekom salunu, tamo pijem pivo ili viski, prema raspoloženju, ili kod šerifa Meka Kigena, u zatvoru, ako slučajno razbijem neki salun i prebijem nekoliko kauboja koji mi stanu na žulj.

Džim se smejaao dok je govorio, a smejaao se i Risom. Novinar je rekao:

— U redu, Pitersone. Shvatio sam. Možete se osloniti na mene! — malo je razmišljao, a onda dodao: — Video sam vas u društvu sa šerifom. Skoro dva sata bili ste zajedno u salunu Srebrne potkovice, a izašli ste trezni. Tu se nešto ne uklapa u vašu priču, Pitersone. Da vi ipak ne lovite dvonožne vukove?

— Već sam vam rekao, Risome, lovim vukove! — Džim je naročito naglasio poslednju reč, a onda upitao: — Ako vam nije neugodno, recite mi kakav je šerif Kigen?

Risom se uozbiljio. Još jednom je pažljivo pogledao svog sagovornika, a onda odgovorio:

— Kigen je dobar, sposoban i pošten šerif. Ima samo jednu manu. Do ušiju je zaljubljen u najbogatiju devojkicu u ovom kraju. Bez šansi, naravno! — Risom se ponovo smejuljio, čekajući da vidi kako će reagovati lovac na vukove.

Džim Piterson ga je pogledao pravo u oči, pa upitao:

— Ava Simson?

— Možda! — odgovorio je Risom i okrenuo se, pa pošao prema štam-

pariji. S vrata u štampariju dobacio je: — Srećno, Pitersone, u oba lova!

Da lovi vukove rekao je i trgovcu kod koga je kupio gvožđe za zamke i namirnica za najmanje desetodnevni boravak napolju. Naravno, kupio je i dovoljno municije. S vrećom pod miškom svratio je u malu gostionicu u blizini za koju mu je trgovac rekao da se u njoj dobro jede i da nije skupo.

Kad je ušao, iznenadio se. Gostionica je bila mala, ali neobično čista i uredna. Imala je četiri mala i jedan veliki sto. Svi stolovi bili su prekriveni belim platnenim stolnjacima, a na svakom je stajala i mala vazica sa cvetom. Kao u nekim malim, privlačnim gostionicama u velikim gradovima na istoku. Gostioničar je bio mlad, jak čovek vedrog lica. Nosio je dugačku belu kecelju.

Džim je učtivo pozdravio, pa se osvrne za slobodnim stolom. Sva četiri mala bila su zauzeta. Gostioničar mu je odmah prišao i rekao:

Izvolite, mister, sedite za ovaj veliki. Ako još neko dođe, nadam se da nećete imati ništa protiv da sedne do vas.

— Po neki put u društvu se slave jede — složio se Džim i seo.

Gostioničar mu je pružio kartu s jelima i cenama. Jelovnik! To je bilo čudo za jednu malu gostionicu na Zapadu. Pampa izgleda postaje pravi grad, pomislio je Džim. Onda je osmotrio ostale goste u gostionici.

Za jednim stolom sedela su dvojica. Tvrdla bela kragna oko vrata i crno odelo jasno su govorili o njegovom pozivu, bio je sveštenik. Drugi, mladi, imao je čiste i odnegovane ruke i duge prste, očigledno u životu nikad nije podigao ništa teže od kašike. Za drugim je sedeo starčić, sav pogrbljen, i polako ali sa uživanjem jeo kolač. Treći sto je bio pun: tri mlada muškarca koji su vidljivo ličili jedan na drugog i jedna starija žena halapljivo su dovršavali ručak. Mogli su biti doseljenici koji još nisu uspeli kupiti zemlju.

Za četvrtim stolom sedela je mlada i lepa devojka. Nosila je plavi kostim, a na glavi je imala neupadljiv, takode plav, šeširić. Sama devojka u gostionici, i to je bilo čudo za grad na Zapadu. Ali, Džim nije o tome mislio. Kopkalo ga je: negde je već video taj lik. Devojka je čekala da joj gostioničar donese ručak.

Džim je podigao jelovnik u visinu očiju da bi što neupadljivije posmatrao devojku. Morao je da se seti gde ju je video.

Tada su u gostionicu, glasno se smejući, nahrupila dva mlada i kičoški obučena razmetljivca. Jedan je bio izrazito plavokos, gotovo beo, neprirodno crvenog lica i uskih, gotovo belih usana. Drugi je bio manje upadljiv, smeđokos, ali širokih ramena i snažan. Obojica su nosila nisko opasane koltove.

Zastali su kraj vrata i pogledali po gostionici. Onda su obojica prišla devojčinom stolu. Plavokosi je učtivo skinuo šešir i zapitao da li je slobodno. Otresitom kretnjom ruke devojka je odbila. Rekla je odlučno:

— Zauzeto je! Zar ne vidite?

Smeđokosi, međutim, nije ni pitao ni čekao da dobije dozvolu da sedne. Odmakao je stolicu i seo, pri čemu je pažljivo posmatrao sve prisutne. Džim ga je ocenio kao opasnijeg. Seo je i plavokosi, uprkos devojčinom protivljenju. Rekao je glasno:

— Sindi, trebalo bi da budeš pristojnija prema braći Beker. Stricu sigurno neće biti pravo ako čuje da nećeš da ručaš s nama!

Džim je shvatio odakle poznaje ovu devojku.

A ona je besno ustala. Viknula je:

— Briga me za vašeg strica! Majk!

— pozvala je.

Svi u gostionici su podigli glave, očekujući dalje događaje. Sveštenik je načinio kretnju kao da će ustati i umešati se, ali je odustao. Onaj starčić se još više pogrbi, a porodica doseljenika samo je radoznalo posmatrala. Džim je odložio jelovnik i prihvatio malu vazicu sa cvećem,

igrajući se s njom u svojoj šaci kao u lopati. Čekao je. Znao je da će morati da se umeša.

Gostioničar je došao iz kuhinje, s tanjirom vruće supe u ruci. Verovatno ju je poneo devojci.

Strelovitom brzinom u ruci plavokosog našao se kolt. Uperio ga je u gostioničara.

— Majk! Ne mešaj se u ovo! Vreme je da ovoj droljici damo lekciju koju zaslužuje.

Za to vreme smedokosi je svojom snažnom rukom vratio devojku na stolicu, grubo i sigurno ne bez bola. To je Džimu bilo dovoljno.

Vazica iz njegove šake izletela je kao zrno iz puške. Pogodila je za pešće ruke u kojoj je plavokosi držao kolt.

U sledećem deliću sekunde Džim je skočio. Činilo se da je samo u jednom skoku bio pored braće Beker. Dograbio je plavokosoga i bacio ga na njegovog brata koji je pokušao da izvuče kolt. A onda je dograbio prevrnutu stolicu i snažnim udarcima obojicu poslao u carstvo snova.

Ali, nije se zaustavio na tome. Ne obraćajući posebnu pažnju na ostale u gostionici, podigao je prvo plavokosog pa ga izbacio napolje, a zatim je isto uradio i sa drugim, onim smedokosim.

Vratio se u gostionicu i seo za svoj sto.

— Mister Majk! — pozvao je gostioničara. — Ja još nisam poručio ručak.

Svi su ga gledali začuđeno i zavidljivo u isti mah.

Ali, svi su, pa i mladi snažni gostioničar, bili vidno uplašeni. Samo je Sindi mirno jela supu iz tanjira, koji je u međuvremenu gostioničar spustio na sto pred nju. Ona kao da nije obraćala pažnju na svog iznenađenog spasioca.

Gostioničar je prišao Džimu. Rekao je:

— Bojim se, mister, da nećete imati vremena da ručate! Braća Beker i njihov stric...

Džim ga je prekinuo. Rekao je mirno:

— Govedu supu, Majk, biftek sa jajetom i sa dosta krompira, salatu, kolač. Voće neću. I, jedno pivo odmah i jedno posle ručaka. Razumeli ste me, zar ne?

Gostioničar je samo kimnuo glavom i otišao u kuhinju.

Onaj zgrbljeni starčić je požurio da izađe. Od vrata je viknuo:

— Majk, platiću ti sutra!

Ustali su i sveštenik i onaj bledu-njavi. Sveštenik je na stolu ostavio novac. Ona porodica doseljenika kao da nije nameravala da ode. Džim ih je pažljivije pogledao. Najstariji momak privukao je svoju pušku na dohvat ruke. Druga dvojica sledila su njegov primer. Njihova majka, Džim je tako zaključio, nešto im je govorila oštrim šapatom, ali Džim nije mogao da čuje šta govori. Ove nije lako zabuniti, pomislio je Džim, pa pogledao prema Sindi. Ona je bila pojela svoju supu i sada je krajičkom oka gledala u Džima. Ni ona se nije dala zbuniti.

Gostioničar je Džimu doneo pivo. Bio je miran, kao da se brzo oporavio od onoga što je malopre doživio. Ipak je hteo da upozori Džima. Rekao je:

— Vi verovatno ne znate s kim ste se sukobili. Stranac ste. To su bila brća Beker, opasni nećaci vlasnika hotela Srebrna potkovica, jake banke i još ponečeg u Pampi. Udarili ste u osinjak, mister. Mislim da će ose ubrzo stići ovamo, ponovo, a onda... — Zastao je i pogledao Džima, pa nastavio: — Mislim da bi najbolje bilo da napustite moj lokal i da odjašite što brže možete iz Pampe!

— Ali ja još nisam ručao! — odgovorio je Džim i oštro, gotovo preteći, pogledao gostioničara.

— U redu, mister, dobićete svoj ručak — rekao je gostioničar i okrenu se s namerom da pođe u kuhinju.

Zaustavila ga je devojka Sindi. Ustala je od svog stola i rekla:

— Majk, volela bih da svoj ručak nastavim u društvu sa misterom — rukom je pokazala na Džima. — Zahvalna sam mu! Naravno, ako on to dopusti.

Džim je ustao širokom kretnjom pokazao na mesto pored sebe.

— Srećan sam, gospođice Sindi! — rekao je, pa je izmakao stolicu od stola da bi devojka što udobnije zauzela svoje mesto. Uostalom, to je naučio od Džima Malberda koji je uvek svojoj ženi tako pripremao stolicu kada su sedali za sto, čak i u kući.

Ona tri momka za susednim stolom su s divljenjem gledali u devojku.

Džim se predstavio:

— Lovac na vukove, Džim Piter-son Gospođice Sindi, vas sam već jednom video, pre pet ili šest godina, pomagali ste svom ocu u cirkusu »Zvezde Zapada«. Bili ste tada mala devojčica, a ja tek odrastao dečak. Zapamtio sam vaše lice.

— Tata je umro! — odgovorila je setno Sindi, a onda zapitala: — Džime, ako vas tako mogu da zovem, zašto ste mi pomogli?

— Ne volim siledžije, to je prvo. Drugo, ne volim kad neko vređa žene, bele, meksikanke, Indijanske, svejedno. Lice svoje majke jedva pamtim, sestrino nikako. Ubili su ih siledžje. Meni je tada bilo pet ili šest godina, ne znam, ali otad pa dosad ne trpim da iako uvredi ženu. A onda postupam kako mislim da je najbolje. zato sam vam pomogao, gospođice Sindi.

Sindi ga je razumela. Rekla je nekako čudnim, nežnim glasom:

— Hvala vam, džime!

Gostioničar je doneo Džimovu supu, a onda se izvinio Sindi.

— Vaš biftek ću doneti zajedno sa gospodinovim — rekao je — je li tako dobro, gospođice Sindi?

— Rekla sam vam da želim da ručam sa gospodinom! — odgovorila je Sindi, a onda nežnije dodala: — Majkl, ako dode do neprilika, ne izlazite iz kuhinje, imate ženu i dete!

Džim se nasmejavao. Znao je da nije bio baš nežan prema braći Beker i da će im biti potrebno dosta vremena da se oporave. Nije verovao da će doći drugi da vade kestenje iz vatre za njih. Verovao je da može na miru da ruča. Sada, sa Sindi, i s posebnim zadovoljstvom.

Ona tri momka i njihova majka nisu skidali poglede sa njih.

Ni Džim nije skidao pogled sa Sindi. Bila je toliko drugačija od Ave Simoson, ali ne neprivačnija. Bila je sitna, ali sva skladna. Imala je sve što žena treba da ima.

I obline na pravom mestu, i lice koje je zračilo devojačkom svežinom, i pune, crvene usne koje su mamile na poljubac.

Ako je šerif bio zaljubljen u Avu do ušiju, kako je rekao novinar Risom, onda je Džim bio na putu da se zaljubi i preko ušiju. Ne u Avu, nego u ovu devojku koja je sedela s njim i pomno gledala u njegove oči. Kako je samo mogao da pomisli da je Ava žena njegovog života. Sindi je bila ono što ni u snu nije doživeo.

Ali, Džim nije bio slabić. Nije pokazao šta oseća. Ručao je polako i pažljivo, kako da mu od toga zavisi život, i nije ništa govorio. Čutala je i Sindi.

Tada su se vrata gostionice naglo otvorila.

Dva momka su ušla unutra i stala pored vrata, a treći je ušao kao neki kralj kome podanici samo što nisu podastrli čilim pred noge.

Onaj momak sa desne strane bio je Džimove kategorije: sto kilograma najmanje i blizu dva metra visine, a nije bio debeo. Momak koji je stao na levu stranu bio je obučen u crno kožno odelo i imao je samo jedan nisko pripisan kolt. I on je bio dosta visok, a po koraku kojim je stupio u gostionicu videlo se da je gibak kao puma. Dva prvoklasna telohranitelja, pomislio je Džim.

Treći, onaj koji se ponašao kao kralj, bio je sušta suprotnost. Mršav, nizak, male glave, li u skupocenom odelu od somota višnjeve boje. Bio

je glatko izbrijan i imao je uske tanke usne i male, živahne oči. Izgledalo je da nije bio naoružan. Džim je odmah pogodio: to mora da je Crni Bakara, ili Stiv Beker, stric one dvojice razmetljivaca. Džimovi živci bili su napeti. Obratio je pažnju na revolveraša u crnom odelu, ali je, što je duže gledao, shvatio da je najopasniji ovaj na izgled neugledni mali čovek koji je zaradio bogatstvo na Misisipiju i Misuuriju, i uspeo da ga sačuva, pa i umnoži.

Gostioničar je učtivo stao pred njih i rekao:

— Izvolite, gospodine Bekere!

Crni Bakara nije ni pokušao da krene prema nekom slobodnom stolu. Rekao je oštro:

— Moji su nećaci imali neugodnosti kod vas, Majk!

— Nije moja krivica, gospodine Bekere! — pravdao se gostioničar.

— Pretpostavljam da nije! — odgovorio je Bakara.

Onda je pogledao u Džima Pitre-sona, pa upitao: — Pa, čija je?

Gostioničar je samo slegao ramenima. Ali je ona žena što je sedela sa svojim sinovima odmah rekla:

— Vaši nećaci, gospodine, bili su bezobrazni i dobili su što i zaslužuju. Ja i moji sinovi bili smo svedoci. Ako želite, pozovite šerifa, izjavićemo to u zapisnik!

Stiv Beker, ili Crni Bakara kako su ga poznavali na Zapadu, nije se dao zbuniti. Pogledao je u ženu, pa u njene sinove, a onda je mirno, ne trepćući, rekao:

— Znam da su moji nećaci malo nagli, oprostite na uznemiravanju, gospodo!

Žena ga je gledala razrogačenih očiju, neshvatajući.

Bakara se tada obratio devojci:

— Sindi! Nadam se da ovaj događaj neće poremetiti naš ugovor. Nastupi ćete večeras? — pitao je.

Sindi je odgovorila kratko:

— Nastupiću!

Tek posle toga Bakara je pogle-

dao u Džima. Gledali su se oči u oči dosta dugo. Onda je Bakara rekao:

— Voleo bih da porazgovaramo, stranče. Kad god hoćete, možete me naći u mom kabinetu u hotelu Srebrna potkovica. U tom smislu daću upustva svojim ljudima.

Zatim se okrenuo i izašao bez pozdrava. Za njim su izašla i njegova dva telohranitelja.

Tišina je ponovo zavladala u Majkovoј mirnoj gostionici.

Džim se zahvalio ženi i njenim sinovima.

— Hvala vam, gospodo! — rekao je. — Ali mislim da ćete zbog takvog svedočenja imati priličnih neprilika. Beker je, izgleda, uticajan čovek u ovom kraju i u ovom gradu.

— Ne brinite o tome, lovče na vukove — odgovorila je žena. — Ja i moji sinovi umemo da se brinemo o sebi. Osim toga, danas smo napravili izuzetno dobar posao, uknjižili smo svoje prvo na 160 hektara zemlje kod izvora Grin Krik, smo desetak milja od grada. Zemlja nije naročita, ali ima vode. Moj pokojni muž i ja obrađivali smo s uspehom mnogo lošiju zemlju, u Evropi, pre nego što smo došli ovamo.

— Zemlja kod izvora Grin Krik! Zar vam je Hant dopustio da se tamo naselite? — upitao je, vidljivo iznenađen, gostioničar Majk, koji je nešto poslovaو po svojoj gostionici i slušao razgovor.

— Hant je pošten prema svojim kaubojima, a moj najstariji, Ken, jaše za njega već dve godine — odgovorila je žena. — On je Kenu i predložio da uknjiži tu zemlju na ime naše porodice. Ken će i dalje jahati za Hanta, a ova dva moja mladića, Džordž i vaš imenjак Majk, radiće sa mnom na farmi. Kad ih poženim, biće to najbolja farma u severnom Teksasu, biće dovoljno vrednih ru-ku da iz osrednje zemlje izvuku bogatstvo. Ako uspemo da ugojimo samo stotinu svinja, bićemo bogati. A toliko, verovatno, možemo.

— I Hant ništa tražio kao protivslugu? — zanimalo je gostioničara Majka.

— Ništa! Dali smo mu jedino rč da nećemo skretati tok Grin-Krika!

— Jasno! Od voda Grin-Krika zavisu najmanje dve hiljade grla Hantove stoke! — rekao je gostioničar Majk, pa otišao u kuhinju.

Džima je ipak još nešto zanimalo. Upitao je:

— Da li vam je Hant dao i kredit?

— Imamo nešto uštedevine — odgovori je žena.

— Nismo uzimali kredit. ne zavisimo ni od koga, bar zasad, ni od Hanta ni od Bakara, kao drugi!

Sindi je sve vreme ćutala, a onda je najednom upitala Džima:

— Džime, šta mislite zašto je Bakara onako postupio? On, inače, nerado popušta!

— Ili je trenutno imao lošije karte, ili je namerno propustio igru, da bismo ušli u oštriju! — odgovorio je Džim. — Bakara je poznat pokeraš, Sindi! Nije ga lako zbuniti!

Sindi je ustala.

— Ja sad moram da idem. Nadam se da ćete večeras doći u Srebrnu potkovicu da me vidite!

— Doći ću, svakako! — odgovorio je Džim, pa je i on ustao da isprati devojku.

Ona žena sa sinovima takođe je ustala. Prišla je Sindi i rekla:

— Ne volim naročito žene koje nastupaju u salunima i zavode muškarce, ali vi mi se svidate, bićete uvek dobrodošli u kući Rozevolovih!

Džim je ispratio Sindi, pa se vratio da popije svoje pivo. Majka Rozovolovih mu je rekla:

— To važi i za vas, lovče na vukove! Svesna sam da umete da se brinete o sebi, ali ako vam ikad treba pomoć, naći ćete je kod Rozovolovih kod izvora Grin Krika.

Džim se zahvalio, ispio svoje pivo, platio pa izašao.

Bio je vruć dan i glavna ulica Pampe bila je gotovo pusta.

Vruć dan i pusta ulica umalo da nisu zavarali Džima Pitersona. Sa svojom vrećom s namirnicama i alatom za lov na vukove pod miškom, on je bezbrižno krenuo prema štali starog Džeksona. Kad je skrenuo prema štali, iza ugla su iskrsla trojica. Napali su ga bez upozorenja. Prvi ga je teškom batinom gotovo onesvestio.

Ali Džim je bio otporniji od drugih ljudi. Ubrzo su napadači shvatili da ovaj bradati lovac na vukove nije lak zalogaj, kako su im rekli. U magnovenju, iako polusvestan, Džim je punom vrećom oborio jednoga, a drugome u stomak zabio svoju snažnu desnicu. Treći je zamahnuo gvozdenom polugom kojom je mogao da ubije, ali je Džim uspeo da se izmakne i da ga nogom odbaci podalje od sebe. Napadač je ispuštio polugu, a već u sledećem trenutku poluga je bila u Dimovim rukama. Nije štedeo protivnike. Jedna lobanja je pukla pod snažnim udarcem, a onda se začuo povik:

— Dosta, momci! Ako ne želite jedno punjenje moje sačmarice.

Bio je to šerif Kigen. Prilazio je polako, oprezno, s otkočenom sačmaricom u ruci.

Džim se naslonio na zid. Jedan napadač je sedeo na ulici i ječao, drugi je bio mrtav, prebijene lobanje. Treći je procenio da šerif neće pucati, ili da ga bar neće pogoditi, pa je zaždio niz ulicu i uspeo da pobegne.

— Džime, dobro si? — upitao je šerif.

— Prilično! Miran grad, rekao si mi. A sad trojica na jednoga usred dana, i to s ovom polugom! — odgovorio je Džim i odbacio polugu.

Šerif je prišao mrtvome. Pogledao ga, pa rekao:

— Ovome više nema pomoći! A vas dvojicu ću uhapsiti!

— Zašto mene, šerife? — pobunio se Džim. — Zar ne vidiš da sam bio

podmuklo napadnut i da sam morao da se branim?

— Ubio su čoveka, Džime! — naglasio je šerif. — Jasno, ubio si u samoodbrani, ali o tome ne odlučujem ja nego sudije. Ja ću posvedočiti što sam video!

Onaj napadač što je ječao uspeo je da se pridigne i pokušao je da iskoristi priliku. Ali nije uspeo. Šerif je dreknuo:

— Ne miči se! Rekao sam da si uhapšen.

Razodznalci su već počeli da se okupljaju. Šerif je razoružao onog napadača, ali Džima nije. Tako je svima jasno pokazao da je video šta se dogodilo i da Džima neće optužiti za ubistvo.

Tek u kancelariji šerif je zatražio koltove od Džima. Džim mu ih je pružio bez reči.

— Udi u jednu čeliju, Džime neću te zaključavati. Najpre ću ispitati ovog momka, a onda ćeš mi i ti dati svoju izjavu.

Džim je poslušao. Ušao je u najbližu čeliju iz koje je mogao da čuje šerifovo ispitivanje napadača. Šerif je pitao:

— Zašto ste napali ovog čoveka? Trojica na jednoga, nije baš pošteno, zar ne?

— Stari računi! — odgovorio je napadač koji se već bio pribrao. — Zapravo, račun s njim imao je Džek, taj medved mu je ubio brata, a nas dvojica smo bili Džekovi prijatelji pa smo hteli da mu pomognemo. A sada i Džek je mrtav! Ne vidim razloga da me zatvorite samo zato što sam hteo da pomognem prijatelju. Kažete, šerife, trojica na jednoga, pa zar vam nije jasno da protiv tog grizlija sam Džek nije imao nikakve šanse?

— Izgleda ni vas trojica zajedno! — nasmejao se šerif Kigen, pa nastavio: — Mislím da lažeš. A sad slušaj me pažljivo. Za napad usred grada i usred belog dana mogu te bez sudije zatvoriti trideset dana. Pazi, nemoj se žaliti ako budeš gladan i

žedan. Grad baš ne plaća mnogo za ručkove i večere zatvorenicima, a doručka jednostavno nema. Ručak je čorabast pasulj i komad tvrdog hleba, a večera komad još tvrdog hleba i još ređi pasulj. Ako si kadgod lovio pastrmke u potoku, onda ćeš znati i da uloviš koje zrno pasulja u čorbi! A sigurno imaš koji dolar u džepu, i mogao bi inače dobro da jedeš i piješ!

— Imam novaca šerife! — gotovo je viknuo zatvorenik.

— U zatvoru ti to ništa ne vredi, momče! Grad ima ugovor s gostioničarem Robinsonom i samo je on ovlašćen da priprema jelo za zatvorenike, a ja taj ugovor ne mogu da prekršim. Nego, reci ti meni celu istinu, pa ću ja tebe pustiti, a onda troši svoje dolare kako hoćeš.

— Rekao sam vam, šerife, pomogao sam prijatelju. To je cela istina. Imam sto dolara i nešto sitnine. Daću vam pola, šerife, podeset dolara! Samo me pustite i odjahaću ih Pampe, odmah!

Šerif se samo nasmejao.

— Onog tvog prijatelja što je uspeo da mi pobegne svakako nećeš stići. Taj se neće zaustaviti do Amerila. Nego, reci mi ko ti je dao tih sto dolara, pa ću te pustiti. A neću ti ih ni uzeti!

Zatvorenik očigledno nije bio neki tvrd momak. Kolebao se, grizao usne, ali je još uvek ćutao.

Tada je u šerifovu kancelariju upao pogrebnik.

— Šerife! — viknuo je od vrata. — Kod onog mrtvaca našli smo sto dolara u novčanicama i nešto sitnine, mogu li od toga da naplatim troškove pogreba i sanduk?

— Sto dolara i nešto sitnine — nasmejao se šerif. — Pitere, tako si rekao?

— Verovatno je imao i konja i sedlo, to se može prodati. Kad ja i popa podmirimo svoje troškove još će nešto i ostati.

— Dobro, Pitere, ostatak položi u gradsku kasu, možda će se javiti neki njegov naslednik.

Pogrebnik je izašao zadovoljan, a šerif se ponovo obratio zatvoreniku:

— Čvrsto verujem da onaj tvoj prijatelj što sada jaše u Amerilo, ili nekamo drugamo, svejedno, takode ima u džepu sto dolara i nešto sitnije. Reci mi ko vam je dao tri stotine da napadnete čoveka i to čekajući noć?

Zatvorenik je još jednom pokušao da izvrda. Rekao je:

— Tih sto dolara su moja uštedovina. Radio sam na ranču i toliko sam uspeo da uštedim za godinu dana.

— Gonio si stoku, je li?

— Tačno, šerife, težak posao!

— Pokaži ruke! — gotovo da je dreknuo šerif, već gubeći strpljenje. Zatvorenik je ispružio ruke. Šerif je lako prepoznao da te ruke nisu držale laso godinama. Revolver ili karte, verovatno, ali laso nikako.

— Nikad ti nisi gonio stoku, momče, nisi je čak ni krao. Ruke te oduju. Govori što znaš — rekao je oštro šerif. — Više nema šale. Mogu te na primer, zatvoriti sa onim gruzlijem momče, da spavate u istoj ćeliji. Šta misliš o tome?

To je bilo previše za ovog već podosta uplašenog momka. Odgovorio je:

— Ne znam, šerife, Džek je pregovarao. On je doneo i novac.

— Najlakše je sada sve svaliti na Džeka, zar ne? On je mrtav, i ne može ni potvrditi ni opovrgnuti tvoju priču. Samo ja sumnjam da je Džek bio mozak vaše družine. Ti si pametniji nego što to izgleda na prvi pogled. Sve nešto mislim da si ti pregovarao. Džek je bio razbijač, a ti mozak — zaključio je šerif Kigen.

— Nisam, šerife, Džeka i Džona sam upoznao tek pre tri dana u salunu.

— Dobro, momče, ja sad idem u grad, a ti marš u ćeliju k čoveku koga ste napali. Možda ćeš njemu više reći nego meni. Uostalom, tako je i pravo, radi se o njegovoj a ne mojoj koži!

— Nemojte, šerife, molim vas! — zavapio je zatvorenik. — On će me ubiti, a ja zaista ne znam mnogo. Sve što znam reći ću vam!

— Muka mi je od tebe — odgovorio je šerif. — Ajde govori već jednom, ali ovog puta bez laži. I, od početka!

— Džon, Džek i ja dojahali smo u Pampu pre tri dana. Bili smo švorc, a čuli smo da gospodin Bakara unajmljuje tvrde momke. Prekjuče mu je Džek ponudio naše usluge, ali je on odložio da nas zaposli. Rekao je da pričekamo koji dan, a kad mu je Džek rekao da smo prilično švorc i da ćemo morati da odjašemo da nademo drugi posao, pozajmio je Džeku pedeset dolara. Ali šta je pedeset dolara trojici momaka koji dugo nisu bili u gradu.

— Pretpostavljam da ste to brzo spiskali i da ste ponovo potražili Bakaru — rekao je šerif.

— Ne, nismo. To jest, novac smo potrošili, ali nismo tražili Bakaru. Nas je jutros, kad smo ispijali viski u salunu onog Robinsona koga ste već spominjali, šerife, našao jedan kauboj i ponudio dobar i lak posao za prilično velike pare: trebalo je samo dobro da isprebijamo nekog bradatog kauboja. A vidite na šta je ispalo! — rekao je zatvorenik kao da se pravdao zbog neuspeha.

— Poznaješ tog kauboja? — pitao je šerif.

— Ne! Ali bih ga prepoznao da ga još jednom vidim.

— Kako je izgledao? — pitao je dalje šerif.

— Visok, glatko izbrijan kao kakav gospodičić, star oko trideset godina, imao je dva nisko pripasana kolta. Nije se predstavljao, dao je svakome po sto dolara, opisao kauboja koga je trebalo pretući, navodno je silovao njegovu sestru. Kad je izašao, Džon je kriomice pošao za njim da vidi kuda će. Pojahao je, pričao nam je Džon, prekrasnog vrañca sa žigom kakav nismo viđali u ovim krajevima, nešto kao slovo S u

krugu. To je sve što znam, šerife, a sada me pustite!

— To sa puštanjem ćemo još videti. Nisam baš siguran da si mi ispričao pravu priču. Takvog momka nisam video u Pampi. Zašto opet lažeš? — ljutito je upitao šerif.

— Ne lažem, tako mi. . . tako mi svetog Petra čije ime nosim — kleo se zatvorenik.

— Pusti ga, Mek! Mislim da ovog puta u njegovoj priči ima trun istine! — viknuo je iz ćelije Džim Piterson.

— U redu je, Džime! Ti znaš najbolje, već sam rekao, o tvojoj se koži radi. Znači, nećeš potpisati prijavu protiv tog Pita, kako reče da se zove?

— Neću! Šta bih imao od toga? — odgovorio je Džim.

— Nešto kriješ, Džime? — rekao je šerif. — Ko si ti, u stvari, Džime Pitersone?

— Džim Piterson. A ko sam, u stvari, ne znam ni ja. Rado bih to saznao. Ali taj momak koji je napričao gomilu laži o meni ovim protuvama i još im platio da me pretuku, pa možda i ubiju, nešto zna, Mek. Rado bih ga sreo! Zato pusti ovoga, rekao je šta zna.

— Možeš ići, Pite! — rekao je šerif. — Ali jaši iz Pampe odmah. Neću više da te vidim.

Pit nije čekao da mu se to dvaput kaže. Uzeo je svoje oružje sa klina na kome je visilo i opasao ga. Izleteo je iz šerifove kancelarije kao da ga gone.

Šerif se samo nasmejavao. Džim je izašao iz ćelije i seo za sto preko puta šerifa. Obojica su ćutala.

Džim je razmišljao. Neprilika za neprilikom, sve teža i gora. Prvo, sukob s Hantom, zbog Ave, onda sukob s Bakarom, zbog Sindi. A sada je tu bila i treća, možda najveća nevolja: neko sa ranča S u krugu bio mu je na tragu, neko ko nije želeo da on stigne tamo, neko nije želeo da on sazna istinu o svojoj prošlosti.

Šerif Mek King je takođe razmišljao. Ovog puta najviše o Džimu Pi-

tersonu, svideo mu se od prvog susreta, ali sada je postao izvor nevolja u gradu u kome je on šerif. Kamo je to vodilo?

Onda je Džim prvi prekinuo ćutanje. Rekao je:

— Nadam se da ćeš i mene sada pustiti. Neću odjahati iz grada i doći ću u zatvor kad to zatražiš, ako zatražiš. Obaćao sam jednoj lepoj devojci da ću večeras doći da vidim njen nastup.

— Sindi? — upitao je šerif.

— Da, Sindi. Malo se pribojavam, Mek — rekao je Džim poverljivo — ali ću ipak otići.

— Idi, Džime! Ali, čuvaj se!

Džim Piterson je ustao od stola, pripasao svoje koltove, podigao svoju vreću sa namirnicama i opremom za lov na vukove, mahnuo šerifu i izašao.

Pošao je prema štali starog Džeksona. Dan je još bio vruć, a ulica gotovo pusta.

VI

Sat pre početka programa Džim je već bio u salunu hotela Srebrna potkovica. Bio je među prvima i lako je izabrao pogodan sto odakle je imao dobar pregled i na pozornicu i na salun, naravno, ne zanemarujući ni ulazna vrata, kao ni drvene stepenice koje su vodile prema ostalim hotelskim prostorijama.

Sa sobom je poveo i svog novog pomoćnika, mladog Meksikanca Hozea, koji ga je sačekao u štali starog Džeksona. Za lov na vukove mladi Meksikanac bio se opremio na prilično čudan način. Bio je dosta dobro obučen, a preko prsiju i leđa nosio je dva redenika s mecima, a o pojasu kolt. U ruci je držao posve novu sačmaricu sa skraćenim cevima, a Džim je primetio u redeniku još deset patrona za tu opasnu pušku na kratku razdaljinu. Hoze nije imao toliko novca da se tako opremi, i Džim je znao da je neko morao u tome da mu pomog-

ne. Džim je bio siguran u još jedno: ako je neko tako opremio mladića, taj je bio siguran da se momak zna time i poslužiti.

Hoze je bio presrećan kad mu je Džim rekao da pođu zajedno u Srebrnu potkovicu. Sada je sedeo sa velikim čovekom, prvi put u tom salunu, i bio zadovoljan svim onim što je video.

Džim je znao da ga Hoze neće napustiti ni u najtežem trenutku.

Na šank je bio oslonjen onaj krupni Bakarini telohranitelj, koga je Džim upoznao u Majkovoj gostionici, i polako ispijao pivo. Džima je odmah zapazio, nekoliko trenutaka je posmatrao kako Džim bira sto, a kad su Džim i Hoze seli i zauzeli, takode, svoje položaje osmatrača, prišao je laganim koracima Džimovom stolu.

Kratko vreme gledali su jedan drugoga i procenjivali snage. Telohranitelj je gledao otvoreno i, reklo bi se, pošteno. Džim ga je procenio kao opasnog borca golim rukama. Verovatno je bio sposoban i da se posluži nogama, pa i nekom stolicom koja bi mu se našla u ruci, ali nikad s namerom da ubije. Izgleda da je i telohranitelj došao do sličnog zaključka o Džimu. Obratio mu se gotovo prijateljski.

— Gazda jedva čeka da razgovara s tobom, prijatelju! — rekao je polako, otežući na teksaški način.

— Posle prvog programa, prijatelju — odgovorio je Džim i ponudio gorostas da sedne. — Je li tako u redu?

— Rado bih popio piće s tobom — odgovorio je telohranitelj Crnog Bakara. — Biće još prilike! A sada moram da obavestim gazdu da si tu. . . — malo je zastao pa pogledao u Hozeu, a onda nastavio: — Koliko poznajem gazdu i on će hteti da vidi program, možda i u društvu s tobom. Bilo bi dobro da sačuvaš jednu slobodnu stolicu. Samo, ovaj momak, Meksikanac. . .

Džim ga je prekinuo:

— Zar je Meksikancima zabranjen pristup u Srebrnu potkovicu?

— Nije! Ako imaju novaca. Ja lično nemam ništa protiv Meksikanaca, ali ovaj momak. . .

Džim ga je ponovo prekinuo:

— Reci gazdi, prijatelju, da ću rado popiti s njim po jedno piće i pogledati program, a ako mu smeta mladi Meksikanac, reci mu da je moj pomoćnik u lovu na vukove i da ne nameravam da se lišim njegove pomoći.

Salun se brzo ispunio, a program je počeo tačno u osam sati. Prvo je završavala muzika, a onda se jedna mlada, prilično razgolićena pevačica trudila da izmami aplauz pevajući kaubojske pesme. Atmosfera se pomalo zagrejavala. Ali još niko nije podvriskivao ni pucao u tavanicu. Jedna grupa kauboja za tri spojena stola pila je i pevala za svoj račun, ne obazirući se mnogo na ono što se događalo na pozornici.

Oko devet sati u salun je ušao šerif Mek Kingen. Pogledao je Džima, kimnuo mu, ali nije seo za njegov sto. Jedan kauboj mu je napravio mesta za pultom kod šanka i šerif je poručio viski koji je odmah dobio, ali ne iz boce iz koje je točilac točio drugim kaubojima, nego iz jedne ispod tezge. Džimu to nije promaklo.

Pola sata kasnije, na drvenim stepenicama koje su spajale salun sa ostalim hotelskim prostorijama, pojavio se Crni Bakara. Na korak iza njega stajao je onaj revolveraš u crnom odelu, a na dnu stepenica onaj snažni telohranitelj.

Muzika je začas utihnula. Bakara je mahnuo rukom, kao u znak pozdrava, a muzika je nastavila, ali sada gotovo u furioznom tempu.

Bakara je sišao u salun. Snažni telohranitelj išao je pred njim i krčio mu put. Bakara je prišao Džimovom stolu. Učtivo je pozdravio i rekao:

— Pozvali ste me, gospodine Pipersone!

Džim je ustao i širokom kretnjom pokazao na stolicu do sebe.

— Izvolite, gospodine Bakara. Zapravo, vi ste pozvali mene, a ja sam došao. Ovo je sve vaše i bilo bi zaista nepristojno od mene kada bih i pomislio da ste vi moj a ne ja vaš gost. Ipak, troškove za ovim stolom, snosiću ja, gospodine Bakara. Naručite što želite.

Bakara je seo, a za njim i onaj revolveraš u crnom. Bakara je objasnio:

— Vi niste hteli, Pitersone, da se lišite društva svog pomoćnika, nećete se ljutiti ako i moj pomoćnik bude sa mnom.

— Naprotiv, uvek rado upoznajem momke vredne pažnje — odgovorio je Džim, pa se lako naklonio revolverašu.

— Ja sam Milt Milton. Ako ste bili u Oklahomi, Pitersone, možda ste čuli za mene. Zvali su me tamo Jednoruki Milt. Naime, ja pucam desnom, levom jedva zakopčam i dugme na jakni. Ali to saznanje nije mnogo pomoglo mojim protivnicima.

— Verujem, Miltone. Pa da vam kažem — rekao je Džim — i ja nešto o sebi. Da sam bio u Oklahomi, eto, mene bi verovatno prozvali Dvorukim Džimom. Naime, ja jednako dobro pucam i levom i desnom, a nikada se ne zna kojom ću prvo pucati. To je mojim protivnicima bilo priлично teško saznanje.

— Sve zavisi od brzine potezanja — primetio je mirno revolveraš Milton.

— Tačno! Samo se nikad ne zna ko je koliko brz — odgovorio je Džim i zagledao se u oči svog verovatno skorašnjeg protivnika na liniji vatre iz koltova.

Revolveraš je izdržao pogled, bio je hladan i proračunat i nije se dao zbuniti. Džim je shvatio da možda težeg protivnika nije imao dosad.

Hoze je s divljenjem pratio ovaj razgovor. Bakara kao da na to nije ni obraćao pažnju. A šerif za pulom pažljivo je očima pratio ovaj susret. Razgovor od galame u salunu nije mogao da čuje.

Bilo je skoro deset sati. Primicalo se vreme za glavnu tačku večeri, nastup čarobnice s koltovima, kako su je prozvali u Pampi, mlade i lepe Sindi.

Sindi se pojavila u crnoj dugoj haljini do pete i zakopčana do grla. Za razliku od dosad uglavnom i previše razgoličenih devojaka na pozornici, ova devojka je delovala kao da je sišla s neba.

Prisutni su je pozdravili urnebesnim pljeskom.

Pljeskao je i Džim, ali i Bakara. Pljeskao je i revolveraš Milton, a Hoze je ustao da može jače udarati dlanom o dlan.

Prvo je žonglirala loptama, onda bocama, najpre praznim, pa punim, i na kraju upaljenim bakljama. Onda je muzika zaspivala tuš, a dva momka unela su na pozornicu debelu dasku, oblepljenu čistim, belim papirom, a zatim šest sveća koje su zapalili ispred daske. Jedna devojčica u kratkoj haljinici donela je devojci šest koltova. Sindi je svaki odvagnula u ruci i proverila da li je napunjen, a onda ih odložila na stolić pored sebe.

Sindi se poklonila gledaocima.

Onda je započela žongliranje koltovima. Bacala je uvis i dočekivala u ruke, po šest. Menjala je položaje tela i iz gotovo nemogućih uglova bacila ih uvis i ponovo dočekivala u ruke.

U salunu je vladao tajac.

Onda je zapucala, ne prestajući da žonglira.

Jedna po jedna sveća se gasila, a na ploči na pozornici pojavljivale su se rupe, po desetak santimetara daleko jedna od druge i oformile krug koji nikako nije mogao da bude veći od leve strane prsiju jednog čoveka. Šest koltova iz dve ruke pocalo je tačno u cilj.

Tajac je trajao sekund ili dve, a onda se prolomio aplauz uz glasne povike odobravanja.

Sidni se nakonila. Muzika je ponovo zaspivala, ali pljesak nije prestajao. Ovi ljudi na Zapadu su pred-

obro znali šta znači kolt u veštım rukama i veoma su cenili veštinu koju im je prikazala.

Revolveraš Milton je rekao:

— Srećan sam što nije muško i što ne nosi nisko pripasane koltove.

Bakara je samo ćutao, ali se očigledno preznojavao.

Mladi Hoze je još uvek stajao, otvorenih usta, ne verujući u ono što je video.

Šerif za pultom polako je ispijao svoj viski. Izgledalo je kao da nije ni pratio program čarobnice s koltovima. Sva njegova pažnja još uvek je bila usredsređena na sto za kojim su sedeli Bakar i Džim Piterson.

Crni Bakar je predložio:

— Pitersone, mislim da u ovoj galami ne možemo razgovarati. Dođite u moj kabinet, a naši pomoćnici neka ostanu da dalje prate program. Želim s vama da razgovaram u četiri oka!

Džim se složio:

— U redu je! I meni više odgovara tako!

Bakara je ustao. Onaj krupni telohranitelj odmah je počeo da krči put među posetiocima saluna. Džim je pošao za Bakarom. Hoze i Milton ostali su da sede za stolom, ne obraćajući pažnju jedan na drugog.

Šerif ih je pratio radoznalim pogledom.

Bakarın kabinet bio je uređen po poslednjoj modi s istoka.

Bakara je ponudio Džimu, koji je bio za okruglim stočićem, sedeti da Džim sedne, pa sam seo za drugi sto.

— Neću vas ponuditi pićem, Pitersone. Mislim da treba da porazgovaramo čistog uma, trezni. Posle se lako možemo napiti — rekao je Bakar.

Džim je samo kimnuo glavom i dalje razgledajući Bakarın kabinet. A Bakar je nastavio da govori prijateljskim tonom.

— Voleo bih da bar jedan sat razgovaramo kao ljudi, ravnopravno i iskreno, kao partneri ili ortaci, možda kao prijatelji — rekao je Bakar.

— a posle možemo doneti zaključke o tom razgovoru, svaki svoje, naravno. I postupati kako ko hoće!

— U redu je, Stive, ako se ne vređaš da te tako zovem — složio se Džim Piterson.

— Tako je dobro, Džime — zadovoljno je kimnuo glavom Crni Bakar, a onda odmah nastavio:

— Ne znam mnogo o tebi, Džime, ali ono što sam samo za dan saznao o tvojim mogućnostima dovoljno je da te procenim i da te ne potcenim. Samo za dva dana izašao si kao pobednik iz nekoliko ozbiljnih sukoba. Prvo s Hantovim jahačima, sa dva najopasnija, onda s onim ubicom iz zasede na putu za Amerilo, pa s mojim nećacima, pa s onim razbijačima na ulici. Uz put si naprečac stekao šerifovo poverenje što meni ne uspeva već tri meseca, iako mu na sve moguće načine iskazujem svoju naklonost. Stekao si i ne male simpatije u meksikanskom delu grada, a neki drugi građani u Pampi već se kunu u tvoje ime. Ko si ti zapravo, Džime?

Džim se nasmejao. Isto ga je pre kratkog vremena pitao i šerif Mek Kigen. Isto su ga često pitali i drugi ljudi, a on nije znao odgovor. Ipak, odlučio je da zasad prećuti svoju muku. Odgovorio je:

— Džim Piterson. Već više od dvadeset godina pokušavam da časno nosim to ime i da mu uvek pribavim dužno poštovanje.

— Ne ljuti se, Džime. Pitao sam tek tako. To ionako nije važno. Eto, ja, na primer, zapravo se zovem Stiv Bakar, ali sam se ovde predstavio kao Stiv Beker. Jednostavno, ono Bakar zvuči pomalo španski a to u ovim krajevima može biti ozbiljan hendikep. Beker je slično, ali zvuči dovoljno američki. Uostalom, ne pravi ime čoveka, nego čovek ime!

— Da. Ti si na Misisipiju i Misuriju stvorio Crnog Bakar, ime nenadmašnog kockara, sada stvaraš gazdu Stiva Bekera. Ješam li u pravu? — primetio je Džim.

— Tačno. Bio sam dobar kockar.

Posebno sam bio jak u pokeru. Vi-diš, ja u svom kockarskom životu gotovo nikad nisam imao nekih ve-likih spektakularnih dobitaka, ali sam retko gubio. Malo pomalo ste-kao sam priličan imetak koji nisam razbacivao i time sam sada ovde po-ćeo svoj drugi život.

— Koliko sam ja za ovo kratko vreme saznao o tebi, Stive, ide ti pri-lično dobro. Malo pomalo, kako ti kažeš, i bićeš senator.

Džim je zapalio cigaru, oduvao dim ispred sebe, pa se zagledao u svog sagovornika za pisaćim tolom, s neskrivenim zanimanjem šta će mu on dalje reći. I Bakara je zapalio tanku, dugačku cigaretu kakve su se pušile samo u salonima bogatih u gradovima na istoku. Bakara je nastavio:

— Poker više ne igram, ni za za-bavu. Ali, u duši sam ostao pokeraš. A znaš li, Džime, šta je najteže nau-čiti u pokeru?

— Sačuvati živce, mislim — odgo-vorio je Džim. — Znati ostati hlad-nokrvan i kad gubiš i kad dobijaš, zar nije tako?

— Prilično tačan odgovor, Džime — rekao je Bakara — ali nije pot-pun. U pokeru je daleko najteže nau-čiti zaustaviti se. Znati kad treba stati ako gubiš, kad treba stati ako dobijaš. Znati ustati od stola. I mo-raš naučiti da brzo procenjuješ lju-de. Obično, one sa kojima igraš po-znaješ malo ili nimalo. Zato moraš da ih upознаš odmah, na licu mes-ta, kasnije može biti prekasno. Od toga često zavisi život, Džime. Ta dva pravila dobro sam izučio u po-keru i mislim da znam kada se tre-ba zaustaviti i da znam da ocenim ljude.

— Pa, kako si mene procenio? — nasmejao se Džim.

— Opasan si borac, Džime. Ono što sam ja godinama učio ti nosiš u svojim instiktima. Kad su mi pričali o tebi, neki su te nazivali vukom predvodnikom, neki tigrom, neki ljutim medvedom grizlijem. Ali ti ni-

si to. Ta tvoja ružna rida bradurina sakriva od sveta pravo lice pravog Džima Pitersona.

Džim se zamislio. Nije hteo da se suprotstavlja. Čutao je. Začutao je i Bakara, pa posle kraće stanke zapi-tao:

— Ne zanima te šta mislim o tvom pravom licu, Džime?

— Ova brada je sastavni deo mo-ga lica od dana kada je počela da raste, pa, valjda, i sastavni deo mog karaktera. Ipak, nisam se uvredio kad si rekao da je ružna, Stive. Znam to i bez toga. Svejedno, ne ve-rujem da ću je ikad obrijati. Pitaš me da li me zanima šta misliš o me-ni. Nemoj se uvrediti, ali ću ti reći da me ne zanima. Nikad me nije bi-lo puno briga šta drugi ljudi misle o meni — odgovorio je prilično jetko Džim, a onda zapitao: — A sad ja nešto tebe da pitam, Stive. Zašto ti meni sve ovo pričaš? Jedan bogatun jednom lovcu na vukove, tako reći jednoj skitnici u sedlu. Ti sa svojih možda i milion dolara prema mojih hiljadu ili dve, ako i toliko imam u svom pojasu uz golo telo! Cenim te zbog ovog razgovora, od-govori mi pošteno, pa ću te možda ceniti još više! — naglasio je na kra-ju Džim Piterson.

Povukao je dim iz gotovo već uga-šene cigare i kao da se zamorio od ovako dugačkog govora.

Bakara je otvorio jednu fijoku u svom pisaćem stolu i iz nje izvukao fotografiju. Ustao je i prišao Džimu. Seo je nasuprot njemu, a na okrugli stočić položio fotografiju. Rekao je tiho, gotovo šapatom:

— Potreban si mi, Džime. pogle-daj ovu fotografiju.

Džim je pogledao. Odmah je za-pazio tri mladića, dvojici je moglo biti oko dvadeset, treći je već imao brkove i bio očigledno znatno stari-ji. S leve strane stajao je ozbiljan čov-ek pedesetih godina, takode s brkovima, a sa desne sitna žena na-smešenog lika. Ispred mladića sta-jala je devojčica sa kikama, očigled-no crnokosa kao i majka, u beloju du-

goj haljinici. Nije imala više od šest ili sedam godina.

Onaj mladić u sredini, nekako najneugledniji između svih, mogao je biti Stiv Bakara.

— To je jedina porodična fotografija na kojoj smo svi zajedno: tata, mama, Mark, Džoni i ja, i naša najdraža, mala En. Snimljena je pre petnaest godina u Tortaun, u Teksasu. Otada je prošlo mnogo vremena i sve se izmenilo. Otac je poginuo u svom rudniku u Siera—Nevadi, daleko od Teksasa i Tortauna. Majka je umrla iste godine. Mark je poginuo u Meksiku, bio je komandant privatne vojske nekog veleposednika, zvali su ga general Bakara, a ona dva moja nećaka s kojima si se sukobio u Majkovoj gostionici su njegovi sinovi. Džoni je umro od sušice u Las-Kruzesu, u Novom Meksiku, tamo je živio svoje poslednje godine. Njegova mlada udovica sada verovatno traži rudnik koji joj je ostavio u nasledstvo a u kome je još moj deda kopao zlato, u kome je poginuo moj otac. Verovatno neće naći ništa, ali to već nije moja nego njena stvar. Osim kad se setim da je to moja dedovina, taj rudnik me zaista ne zanima. Pošteno sam ga izgubio na pokeru u dvoboju sa Džonijem i on je imao puno pravo da raspolaže njim.

Stiv Bakara izgleda nije znao da je Ava Simson udovica njegovog brata. Ili se pravio da ne zna. Džim nije bio siguran. On je i dalje posmatrao fotografiju, a Bakara je nastavljao da govori, ali nekako prigušeno, kao da je svaku reč otkidao od sebe.

— Svi smo neobično voleli malu En. Kao da je bila naš mali andeo. . .

— malo je zastao, pa nastavio: — Bilo je to pre dvanaest godina. En je imala devet godina. Mi smo već bili odrasli momci. Mark nam je zamenio oca. On nas je vodio. Krenuli smo iz Tortauna u potragu za srećom, kako je govorio Mark. A on je bio dosta stariji, bio je preduzimljiv, pametan, hrabar, jak. Verovali smo

mu. Na tom putu smo izgubili En.

Ponovo je zastao i kao da su se suze zaiskrile u njegovim očima. Stiv Bakara bio je čovek kao i svaki drugi. Džim je to razumeo i ništa nije pitao. Bakara je nastavljao svoju tužnu priču.

— Mark je već bio i oženjen. Imao je dva sina. Možda je više brinuo o njima nego o En. Mada ga mogu razumeti, ne mogu mu to nikada oprostiti. Uostalom, kasnije je napustio i sinove i ženu. I našao je smrt u dalekom svetu. Možda je tako i pravo.

— Kako ste izgubili En? — pitao je Džim.

— Putovali smo u velikom karavanu, najmanje pedeset kola, obilazeći Ljano Estekado, prema severu. Napali su nas Apači. Da, uspeali smo da se odbranimo, ali naše drage En više nije bilo. Odveli su je Apači. Nedovoljno zaštićenu i slabo skrivenu, neki Apač je uspeo da je zgrabi, da je prebaci preko svog ponija i da odjaše s njom u svoje selo. . . Otad ništa ne znam o njoj. . . Zbog En si mi potreban, Džime! Da li me razumeš?

— Ali, Stive, posle tolikih godina kako je mogu naći, i zašto baš ja? — pitao je Džim.

— Dosad sam potrošio pedeset hiljada dolara, Džime! — odgovorio je Bakara. — Tražili su je i Pinkerton i njegovi detektivi, i drugi sposobni i hrabri ljudi, ali ništa od toga. Tebi ću dati pedeset hiljada ako je nađeš. A verujem da je ti možeš naći. Ti si i belac i Indijanac u isto vreme. I kau-boj, i traper, i tragač. Rekli su mi da si i vuk i tigar i medved. Ti je jedini možeš naći.

— Dirnula me je tvoja priča, Stive! — rekao je Džim.

— Znao sam da će te pogoditi. Dobro sam te procenio. — odgovorio je Bakara. — Hoćeš li tražiti En? Sada ima godina kao Ava Simson, kao Sindi, kao ona pevačica Kerol što se udala za Hanta. Možda je godinu starija. Nađi je, Džime!

— Ako je mrtva, Stive? — rekao je Džim namerno grubo.

— Nije, Džime. Ja to osećam. Ja znam da nije. Mora da je lepa, crnokosa, s pletenicama, živahnih očiju, prelepog osmeha. Ako je nadeš, Džime, ako ti se dopadne, oženi se, siguran sam da će ti biti dobra žena, najbolja! A ja ću vam sve ostaviti! Oni moji nećaci i tako ne vrede mnogo. I ne marim mnogo za njih.

— Razumem te, Stive. I ja sam imao malu sesticu koja je bila kao anđeo. Samo, znam da je mrtva i znam da je ne mogu ni tražiti ni naći. Rado bih ti pomogao. Ali ne mogu. Objasniću ti. Prvo, i ja tragam za nečim što možda i nije tako važno kao tvoja potraga za sestrom, ali je meni važnije od svega. Drugo, obećao sam zaštitu jednoj devojci, a svoju reč držim. Mislim da me ni ti ne bi cenio kad ne bi bilo tako. I treće, u meni se rada nešto što dosad nisam osetio i voleo bih da to iskusam. Možda to nije ono pravo, ali ako jeste, zar da se kajem celog života?!

Džim je začutao i zagledao se u police s knjigama, pa u veliku kartu na zidu. Nije gledao u Stiva Bakaru. Kao da mu je bilo žao što ga je razočarao.

A Bakara nije molio. Pogledao je na sat, pa rekao:

— Prošlo je više od sata. Tako smo se bili dogovorili na početku, zar ne, da bar jedan sat budemo prijatelji. Voleo bih i da posle svega ovoga ostanemo prijatelji, Džime.

— I ja, Stive — odgovorio je mirno Džim, pa ustao.

Onda je uzeo sa stočića onu fotografiju i dugo gledao u lik male En. Onda je rekao:

— Kad posvršavam svoje poslove, a nadam se da će to biti brzo, potražiću En. Ne zbog pedeset hiljada dolara niti zbog bilo kakvog basnoslovnog bogatstva. Zbog nje, Stive. Možda zbog moje male Ave koja je bila kao ona, Stive!

Stiv Bakara se okrenuo ka zidu da Džim ne vidi iskre u njegovim

očima. A Džim je izašao bez pozdrava.

VII

Dan je osvanuo isto tako vedar kao i prethodni. Već ujutro je bilo vruće. A ni vetra nije bilo.

Džim se umio u dvorištu. Bio je svež. Stari štalari Ron Džekson pozvao ga je na doručak u svoju kolibu. Tamo je za stolom već sedeo mladi Meksikanac Hoze.

— Kad ćemo u lov na vukove, gazda? — pitao je mladić.

— Pričekaj malo. Novine su tek jutros objavile oglas — odgovorio mu je stari Džekson. — Mušterije će navaliti već u toku dana. Dobro je pripeklo. Vukovi nemaju mnogo hrane u planini i moraju se spustiti da zakolju koju kravu ili ovcu, ili konja, nisu oni baš izbirljivi. A to je pravo vreme za lovca na vukove. Ni stočari se neće mnogo cenkati oko glave jednog vuka! — smeja se stari štalar.

I Džim se smeja.

U stvari, Džim nije ozbiljno namestavao da lovi vukove. Imao je on i važnijih briga. Zato je bio odlučio da tako zaceni svoje usluge da stočari ne prihvate takvu cenu. Međutim, prevario se. Prve mušterije ujahale su u dvorište Džeksonove štale za iznajmljivanje već za vreme doručka. Gotovo istovremeno stigla su dvojica: jedan gizdavač na ždrepcu koga je jedva obuzdavao i neki Meksikanac na strpljivoj i mirnoj mazgi.

— Jedan od četiri predradnika na Hantovom ranču — objasnio je šapatom Ron Džekson. — Naime, Hant je svoj ranč podelio na četiri dela. Ovoga zovu Lepi Džo, a upravlja zapadnim delom. Drugi je najugledniji Meksikanac u Pampi, Pablo Morana, čuo sam da ima poveće stado ovaca negde na obroncima planine.

Lepi Džo je sjahao, u ruci je držao novine. Sjahao je i Pablo Morana.

Džim im je izašao u susret. Poravili su se učtivo, a onda se Lepi Džo obratio Džimu.

— Ti si, znači, taj lovac na vukove. Risom te je dobro opisao.

— Da — odgovorio je kratko Džim, istim tonom kao i Lepi Džo upitao: — A ti si predradnik na jednom delu Hantovog ranča? I tebe su dosta dobro opisali neki moji prijatelji. Imaš nevolje s vukovima?

— Otprilike. Zar misliš da bih te inače tražio? — odgovorio je nabusito.

— Zar nemaš dobru momčad, predradniče?

— Imam ja dobre momke, najbolje u okrugu — ponosno je odgovorio Lepi Džo — ali nemaju iskustva sa vukovima. Lakše izlaze na kraj s dvonožnim nego sa četvoronožnim kradljivcima stoke. Risom mi je rekao da si ti stručnjak, zar možda nisi?

— Jesam, predradniče. Ali nisam jeftin! — rekao je Džim, pa odmah dodao: — Da ne gubimo vreme u praznom razgovoru, reći ću ti svoje uslove. Deset dolara za glavu vuka ili vučića, dvadeset za odraslu vučicu. Isplata odmah, u gotovom, kredit ne dajem nikome.

Lepi Džo je bio prilično iznenađen i nije to krio.

— Zar to nije mnogo, lovče? Moji kauboji, i to najbolji i za težak rad, zarađuju od dvadeset do dvadeset pet dolara nedeljno, a ti bi da za noć zaradiš dvostruko više?!

— Svoje troškove, sve, plaćam sam. A plaćam i svog pomoćnika — odgovorio je oštro Džim. — Osim toga, to je cena i ja neću da se pogadam oko toga. Uzmi ili ostavi, kako se kaže!

— Mislim da ću potražiti drugog lovca na vukove. A mislim da po tu cenu ni ti nećeš lako naći posao — jetko je odgovorio Lepi Džo, pa bacio novine u prašinu pred sebe. Onda se okrenuo i pojahao. Iz sedla je dobacio: — Ako se predomisliš, ako sniziš cenu, možeš me do ručka naći u gazdinoj kancelariji u Pampi.

To je odmah do hotela Srebrna potkovica.

Odjahao je bez pozdrava.

Tada se Džimu obratio Meksikanac Pablo Morana:

— Gotovo da sam spreman da platim vašu cenu, lovče. Ako i uspete da ubijete dvadesetak ili tridesetak vukova, ko mi jamči da oni preostali i dalje neće klati moje ovce?

— Pa, recimo ja. Od trenutka kada dođem do vašeg stada, pa sve dok budem radio za vas, platiću po dolar za svaku zaklanu ovcu ili zaklano jagnje. Je li tako u redu, gospodine Morana? — Džim je govorio samouvereno, ali nekako ipak drugačijim, reklo bi se učtivijim tonom nego u malopredašnjom razgovoru sa Lepim Džoom.

— Tako nešto niste predložili Hantovom predradniku? — upitao je Pablo Morana, radoznao da čuje objašnjenje.

— Nije ni pitao — odgovorio je Džim. — A sve nešto mislim da je i bolje što nije pitao. Nerado radim za kicoše koji rade za drugoga.

Meksikanac je pružio ruku.

— Mislim da smo sklopili posao, gospodine Piterstone.

Džim je prihvatio pruženu desnicu i snažno je prodrmao. Posao je bio sklopljen. Morana je tada nastavio:.

— Vaš pomoćnik Hoze moj je dalji rođak. On zna gde je moje stado i on će vas tamo odvesti. To je oko deset milja odavde, pod planinom. Bilo bi dobro da krenete odmah. Zbog vukova, a i zbog nekoga ko vas tamo željno očekuje.

Džim je razumeo. Ava Simson se sklonila kod Morane i sada je bila u nekoj kolibi u blizini Moraninog stada, pod zaštitom njegovih ovčara. To je bio, najverovatnije, glavni razlog što je ovaj štedljivi Meksikanac tako lako pristao na visoku Džimovu cenu.

— Jahaćemo odmah, gospodine Morana — rekao je Džim. — Hoze i ja smo doručkovali, opremu imamo,

posao smo našli, i ništa nas više ne zadržava u Pampi.

Ron Džekson je izneo bocu s viškim i ponudio ih.

— Da zalijemo dobro sklopljen posao — rekao je uz osmeh.

Prvo je otpio Morana, pa Džim i stari Džekson. Poslednji je pio mladi Hoze, koji je otpio dobar gutljaj ne zagrcnuvši se.

Morana je pojahao, a Džim i Hoze su ušli u štalu da se pripreme za put. Džim je osedlao sivca, a Hoze svoju mršavu ali izdržljivu mazgu.

Da bi skratili put morali su da projašu glavnom ulicom Pampe. A to je i odgovaralo Džimovim namerama. Tako će ljudi, a pre svega oni koji su se zanimali za njega, brzo i lako saznati kamo se zaputio i po kakvom poslu. Naravno, verovao je Džim, teško da bi ih mogao da zavarati. Ni Bakarar ni Hanta, a ni onoga što mu je bio na tragu, onoga sa kojim koji je nosio žig S u krugu.

Pred hotelom Srebrna potkovića za gredu je bilo privezano deset konja. Džim ih je pažljivo prebrojao, bilo je prilično neobično da toliko kauboja pije u salunu pre podne, i to radnog dana. Još neobičnije je bilo što su svi konji nosili žig Hantovog ranča. Među njima bio je i nemirni ždrebac koga je jahao Lepi Džim.

Džim je morao da se zamisli.

Pred svojom štamparijom i redakcijom stajao je novinar i štampar Risom. Pozdravio je Džima i upitao:

— Izgleda da ste našli posao, lovče na vukove. Isplati se oglašavati u Pampa Postu, zar ne?

Džim je zaustavio konja, ali nije sjahao. Odgovorio je:

— Hvala vam, Risome! Ako mi ponovo što ustreba, rado ću vam se obratiti.

Džim je hteo da odjaše, ali ga je Risom zaustavio pokretom ruke.

— Imam nešto kao poruku za vas, Piterstone — rekao je. — Jutros rano je poštanskom kočijom iz Pampe otputovala jedna devojka. Rekla mi je, ako vas vidim, da vam kažem da će

jedno vreme biti u Amerilju, pa ako slučajno navratite u taj grad da je potražite.

— Sindi? — upitao je Džim sa neskrivenim zanimanjem.

— Da, Sindi. Naprečac je raskinula ugovor, čujem dosta nepovoljno za sebe, a još brže napustila Pampu, prvom kočijom. Slučajno sam bio na poštanskoj stanici kad je odlazila. Zaista mi je žao što nas je tako napustila.

Džim je ponovo morao da se zamisli, ali nije dao da se to vidi na njegovom licu. Zahvalio se Risomu, pozdravio se i poterao konja. Želeo je da porazgovara sa šerifom Kigenom, ali je šerifova kancelarija bila zatvorena, a Džim nije želeo da ga sada traži po gradu.

Na izlazu iz grada sreli su gostioničara Majka. Vozio je kola puna namirnica za svoju gostionicu. S njim je na sedištu sedeo i njegov mali petogodišnji ili šestogodišnji sinčić. Podstaknut ko zna čime, Džim se zaustavio, sjahao i prišao kolima. Pozdravio je Majka, a onda podigao dečaka visoko, malo ga odbacio pa prihvatio u ruke, pa ga spustio na sedište i pri tom ga poljubio u kosu. Dečak je bio oduševljen a ni njegov otac nije mogao da ostane ravnodušan prema takvom izlivanju nežnosti.

— Čudan ste čovek, Džime Piterstone. Volite decu? — rekao je.

— Ovoliko sam imao kad sam izgubio roditelje i sestricu! — odgovorio je setno Džim. — Čuvajte svoga sina, Majk!

— Trudim se! Zato se i ne mešam ni u šta. Puštam druge da žive kako hoće, i želim jedino da i oni mene puste na miru.

— I da li vas puštaju? — upitao je Džim.

— Zasad se ne mogu potužiti! Našli ste posao? — upitao je zatim iznenada.

— Da. Pokušaću da od vukova odbranim jedno poveće stado ovaca — odgovorio je Džim i pojahao svog sivca.

Kad je već hteo da odjaše, Majk ga je zaustavio.

— Pitersone! Već sam vam rekao da ne želim da se mešam ni u vaše ni u stvari drugih ljudi, ali osećam potrebu da vam nešto kažem.

Džim ga je pogledao u oči. Majk nije sreknuo pogled. Džim je pitao:

— Šta to, Majk?

— Onaj novinar Risom širi po Pampi o vama čudnu priču. Kao strogo poverljivu tajnu svima priča kako ste vi savezni šerif i kako za-pravo lovite dvonožne a ne četvoro-nožne vukove. Ako ste zaista savezni šerif, to nikako ne može da bude dobro za vas, jer da je drugačije vi biste i sami to objavili. Ako niste, to je još gore po vas. Bar ja tako mislim. Risom vam, izgleda, nije prijatelj.

Majk je začutao, ali nije prestajao da proučava kako će Džim primiti ovu vest. Džim mu je odgovorio:

— Hvala na obaveštenju, Majk. Nisam savezni šerif! — naglasio je. — Ali ako ima vukova u Pampi koji se boje saveznog šerifa, ko zna, možda Risomova priča i nije tako loša — završio je dvosmisleno.

Majk više nije pitao. Poterao je konje. Džim i Hoze takođe su naterali svoje životinje u lagani kas, u suprotnom pravcu.

VIII

U početku, Džim i Hoze jahali su glavnim putem za Amarilo. Džim je uočio tragove kočije kojom se odvezla Sindi. Sve je više razmišljao o njoj. Ali, zasad nije mogao da pođe za njom. Osećao se obavezan svom obećanju koje je dao Avi Simson. A i svom osećanju da je konačno na tragu da reši zagonetku svoje prošlosti.

Skrenuli su sa glavnog puta i pošli prema planinama. Hoze je bio dobar vodič.

Planina je bila na vidiku, dosta daleko, ali su se njeni obrisi jasno videli. A oni su jahali laganim ka-

som, trudeći se da svoje životinje ne premore previše po vrućini koja je sve više zamarala. Tada je Džim, valjda nekim svojim posebnim čulom, osetio da više nisu sami u rav-nici na putu ka planini. Okrenuo se.

Grupa jahača kao da je išla istim putem, ili možda za njim i za Hoze-om. Izvukao je iz bistauga dugački mornarički dogled od koga se nikad nije rastajao i pogledao. Pet jaha-ča, prebrojao je, a za njima, u daljini, još jedan.

Jahali su mnogo brže nego on i Hoze i nisu štedeli konje. Bilo je si-gurno da će ih ubrzo stići. Džim se ogledao za pogodnim zaklonom. Za svaki slučaj, pomislio je, uvek do-voljno oprezan, a sada, kada je znao da je poprilično zamutio vodu u Pampi, pogotovo. Ubrzo je primetio poveću stenu u ravnici, obraslu ret-kim rastinjem, pa je rekao Hozeu da jašu prema steni.

— To je Babin Zub, tako zovemo to mesto. Skrećemo s najkraćeg pu-ta — primetio je Hoze.

— Neki jahači su iza nas, Hoze. A to mi se mesto čini pogodnim da ih dočekamo. Ne znam šta hoće, ali za svaki slučaj.

— Tačno, Džime! — odgovorio je mladić. — Tamo ima pogodnih za-klona, a ima i vode u svako doba godine. Postoji i jedna podzemna pećina u kojoj takođe ima vode.

Ujahali su u senku Babinog Zuba, smestili sivca i mazgu u jednu doli-nicu sa malo trave u hladovini. On-da je Džim uzeo vinčesterku i do-gled i našao pogodno mesto za izvi-danje. Hoze ga je sledio.

I ona grupa jahača sada je jahala prema Babinom Zubu. Bilo je očig-ledno da slede upravo Džima i Ho-zea.

U jednom trenutku Džimu se učinilo kao da je među njima i onaj Hantov predradnik, Lepi Džo. Kad su došli na puškometa, Džim je već bio siguran da se nije prevario.

Podigao je vinčesterku, nanišao, pa tri puta uzastopce opalio iz-nad glava jahača. Prvo su se raš-

trkali, pa zaustavili. Lepi Džo je podigao ruku kao u znak mira.

U isto vreme, Džim je primetio da je onaj šesti jahač, onaj što je jahao za grupom na priličnoj udaljenosti, skrenuo i izgubio se sa vidika.

— Lovče na vukove, Piterstone! Predomislio sam se — vikao je Lepi Džo najglasnije što je mogao. — Prihvatam tvoju cenu. Zato sam pošao za tobom!

— Sa četvoricom opasnih pratilaca? — doviknuo mu je Džim.

— Ovo su moji kauboји! Vraćamo se kući, a ovo jahanje za tobom samo je malo skretanje s puta — objašnjavao je pomirljivo Lepi Džo.

— Razgovarao si s gazdom, s Hantom?

— Da! I on je pristao na tvoju cenu!

— Imam posao, predradniče! Na žalost, zakasnio si! Upravo jašem tamo.

— Da braniš ovce onog Meksikanca?! — Lepi Džo nije mogao da u glasu sakrije prizvuk podrugivanja i na račun ovaca i na račun Meksikanca.

— Ovce ili krave, meni je svejedno! Dolari su jednako žuti plaćao ih tvoj lepi i uvek oprani Hant ili onaj, kako ti verovatno misliš, prljavi Meksikanac.

— Neće moći tako! — viknuo je Lepi Džo.

— Nego kako? Ko će me zaustaviti? — odvratio je Džim.

— Zar te već nisam zaustavio, lovče? — odgovorio je uz glasan smeh Lepi Džo.

— Ali i Džim se glasno smejao.

— Zasmekavaš me, Džo. Hoze i ja smo upravo počeli da pripremamo ručak, a kad ste naišli, morali smo začas da prekinemo. Ko je koga zaustavio, Džo? Razmisli!

— Nas je pet! — pretio je Lepi Džo. — A ti si sam. Sumnjam da će ti taj Meksikanac, taj balavac, biti od neke koristi!

— Samo dodite malo bliže! — besno je viknuo mladi Hoze, pa repeti-

rao svoju sačmaricu sa skraćenim cevima.

Neprijateljstvo je bilo objavljeno. Lepi Džo je požurio da se skloni sa moguće linije vatre, a to isto su, veoma vešto i sa iskustvom za takve prilike učinili i njegovi pratioci.

Džim je shvatio da nema posla sa početnicima i da mu neće biti lako. Ipak, nije se uplašio. Više ga je brinuo onaj šesti jahač koga nikako nije mogao da ugleda. Njegov položaj je bio dobar. Danju mu se niko nije mogao prikrasti. A noć nije ni nameravao da sačeka. Znao je da Hoze dobro poznaje ceo ovaj kraj, zato ga je upitao:

— Može li neko neprimećen da dođe otpozadi?

— Ne može, Džime, tamo je moja mazga, a ona će osetiti svakoga, i niko je neće sprečiti da zaništi kao da je đavoli ujedaju.

Džim je zadovoljno klimnuo glavom.

Za to vreme Hantovi jahači su pokušali da zaokruže Džimov i Hozeov položaj. Džim je nanišanio u konja krajnje desnog jahača i opalio. Mada je razdaljina bila dosta velika, zrno je pogodilo konja i jahač je jedva uspeo da iskoči iz sedla, da ga konj ne bi poklopio. Drugi put Džim je pucao u krajnje levog jahača, i njega je izbacio iz sedla, ali ovog puta nije pogodio konja, nego jahača. Začuo se jauk.

— Kako ti sad izgleda, Džo? — viknuo je Džim i promenio položaj.

— Sada vas više nema pet! — vikao je i mladi Hoze, pa je i on, sledeći Džimov primer, promenio zaklon.

Lepi Džo i njegovi jahači su besomučno zapucali. Zrna su fijukala dosta blizu Džima i Hozea, ali nisu pogadala cilj.

Tada je zaništala Hozeova mazga. Neko je dolazio iza leđa. Džim je brzo rekao Hozeu:

— Idi i vidi! Neko je tamo. Samo pazi, možda je i prijatelj. Ali ako nije, napuni ga tom svojom sačmaricom. Hoze je poslušao, a Džim je ponovo morao da puca, jer su se Lepi

Džo i njegovi jahači pokušavali prebaciti na bliže, povoljnije položaje, među kamenje kojeg je bilo dosta razbacanog po poljani ispred Babinog Zuba.

Lepi Džo i njegovi pucali su i dalje, mada je bilo očigledno da ne po- gađaju cilj. Džimu je bilo jasno da namerno odvlače njegovu pažnju na svoju stranu i da mu se iza leđa kuva nešto mnogo gore. Ali, to je shvatio prekasno. Kad se okrenuo, ugledao je Hozea kako hoda visoko uzdignutih ruku ispred čoveka koji ga je držao na nišanu kol'a

— Izvini, Džime, iznenadio me je! — pravdao se Hoza, ali i nije bio to- liko uplašen, koliko se moglo očeki- vati.

— Odbaci oružje, Pitersone! Inače ću ovog momka srediti za sva vre- mena, a onda možda i tebe!

Džim je bio u škripcu, i znao je ka- da mora da popusti. Nije sumnjao u reči koje je čuo. Odbacio je pušku, a zatim otpasao i opasač s koltovima.

— Tako je dobro, Pitersone. Sada sedi podalje od oružja — rekao je čovek iza Hozeovih leđa, a onda vi- knuo: — Možeš doći, Džo. Uhvatio sam ga!

Ubrzo se pojavio Lepi Džo sa još dvojicom. Odmah je rekao:

— Bila je to odlična zamisao, gaz- da. Privukli smo njegovu pažnju, a ti si se za to vreme prikratio. Rekao si da ćeš uspeti, i uspeo si!

Znači, to je bio Džozef Hant. Džim ga je procenjivao, a u isto vreme procenjivao i svoje šanse. Bio je to snažan i temeljan čovek koji jedva da je bio prevalio četrdesetu. Uostalo- m, neki slabić ili mekušac ne bi uspeo da stekne toliko imanje, moć i vlast. Na Zapadu nikako. Nosio je i nisko opasane revolvere, poput re- volveraša, i Džim nije sumnjao da zna da ih i upotrebi. Izraz lica mu je bio tvrd, a oči hladne. Mora da je bio nemilosrdan.

Mora da je bio i neobično hrabar i smeo. Čovek koji je, pored toliko momaka koje je mogao da unajmi, na sebe preuzeo najteži deo posla

da uhvati jednog tako opasnog bor- ca kakav je bio Džim Piterson, a to je morao da sazna, nije bio za potce- njivanje. Džim ga je upoređivao s Bakarom. Bili su toliko različiti, iako obojica možda jednako opasni. Ipak, Hant je imao jednu krupnu prednost pred Bakarom, i on je, kao i Džim, često delovao slušajući pri- rodne instikte, koji su neretko bili brži od svakog mozga. Opasnijeg protivnika Džim možda nije ni imao.

Hant se nije razmetao. Na pri- medbu Lepog Džoa, koja je zvučala previše kao pohvala, odgovorio je:

— Nije bilo teško, Džo. Ja ovaj kraj poznajem kao svoj džep. A vi ste napravili dovoljno galame. Prvo sam uhvatio ovog dečaka, a dalje je sve išlo glatko. Izgledla da taj Piter- son i nije toliko opasan koliko su mi napričali o njemu.

— Džeki je ranjen u rame — re- kao je Lepi Džo. — Pat mu previja ranu. Arči se malo ugruvao kad mu je taj momak ubio konja, to je sve.

— U redu je! — odgovorio mu je Hant, a onda se obratio Džimu: — A sad da malo porazgovaramo ti i ja, Pitersone. Potrudi se da mi odgova- raš brzo i istinito. Inače, živeo si me- đu Indijancima, kažu. Pa, i ja sam. Naučio sam neke njihove neprijat- ne veštine. Neki indijanac možda i ne bi progovorio ni posle toga, ali ti ipak nisi Indijanac!

— Pitaj, Hante! A ja ću odgovarati prema svom nahodenju, bio Indija- nac ili ne! — odlučno i bez trunke straha u glasu odgovorio je Džim.

— Pa, možda bismo mogli da se sporazumemo i bez onih neprijat- nih indijanskih veština. Eto, ti imaš jedno obaveštenje za mene, a ja jed- no za tebe. Razmenićemo obavešte- nja. Ti onda možeš opasati svoje koltove i odjahati, zajedno sa tim svojim prilično nespretnim pomoć- nikom. Možeš i u lov na vukove, ako baš hoćeš! Ako budeš imao za koga, naravno:

— Imam za koga, Hante! — odgo- vorio je Džim.

— Ako misliš na Pabla Moranu, onda se varaš. Taj više nikome i nikada ne može platiti ni centa. Prosto, zar ne, nije više živ.

Džim je bio iznenađen, ali je ćutao. Viknuo je mladi Hoze:

— Ubili ste ujaka Pabla?

Hant se nasmejao.

— Malo smo ga priklještili. Hteo sam od njega isto ono obaveštenje koje sada tražim od tebe, Pitersone. Jedan moj čovek bio je malo brzo-polet, pa je Morana umro pre nego što je rekao ono što me zanima. Zato mi sada ti moraš reći! Jer, i ti znaš!

— Govorio si nešto o razmeni obaveštenja, Hante — oštro se suprotstavio Džim, mada je bio u nezavidnom položaju zarobljenika. — Stalno pričaš, mnogo pričaš, a dosad ništa ozbiljno nisi rekao.

— Dobro, Pitersone. Objasniću ti, mada i ne bih morao s obzirom da s tobom mogu da uradim šta hoću u ovoj pustinji. Neko je dvaput platio da te ubiju. E, ja znam ko je platio a znam i zašto je platio. Zar ne misliš da bi to moglo da bude važno obaveštenje?

— Moglo bi — složio se Džim. — Ali, šta tražiš za to?

— Gde je devojka? — naglo će Hant.

Džim se napravio nevešt. Upitao je:

— Koja devojka?

— Znaš ti vrlo dobro koja devojka! — oštro je i preteći odgovorio Hant.

— Kerol Simson, možda? — gotovo kroz osmeh rekao je inadžijski Džim, pokušavajući da napetu situaciju učini još napetijom.

Pogotovo što je krajičkom oka primetio da mladi Hoze nešto priprema. Naime, mladi Meksikanac se izuvao, tužeći se da ga žuljaju nove čizme. A Džim je znao da Hozea čizme nisu žuljale. Naprotiv, stalno se hvalio kako su udobne, kao neke papuče. Shvatio je da mladi Meksikanac priprema bekstvo. Naviknut

da hoda bos, svakako je bio spretniji bez čizama nego u njima.

— Kerol! — Hant se namrštio. — Moja žena nema nikakve veze s tim. Ona je dobro. Sada verovatno uređuje lice i kosu da bi me što lepša dočekala kada večeras uđem u njenu sobu. Gde je Ava?! — dreknuo je.

Džim je uspeo da poremeti njegov mir i nadmoć, a Hoze je iskoristio trenutak nepažnje Hanta i njegovih jahača, koji su sa neskrivenom radoznalošću pratili razgovor gazde sa Džimom, pa je štuknuo u šiprag. Neko je zapucao za njim, ali se Hoze vešto otkotrljao i nestao. Dvojica su potrčala za njim, ali su se ubrzo vratili.

— Nestao je kao da je u zemlju propao! — obavestio je jedan Hanta.

Hant je samo slegnuo ramenima, pa rekao:

— Tačno! Propao je u zemlju. Tu blizu je jedan otvor, sporedni, uzan, u podzemnu pećinu. Tamo je glavni ulaz — pokazao je prstom. — Brzo, tamo na stražu! Jedan neka ostane kod ovoga sporednog. Nema kamo da pobegne. Iz pećine nema više izlaza.

Džim nije bio siguran da Hoze, koji je u dečjim igrama često dolazio ovamo, nije znao i za neku tajnu podzemne pećine za koju ni Hant nije znao. predosećao je da je tako. U svakom slučaju, Hoze je bio prilično bezbedan. Rekao je da u pećini ima vode, a to je značilo da tamo može da preživi nekoliko dana. A Hant neće imati toliko vremena da čeka. Bio je zadovoljan što je dečak pobeo, pa nije to ni krio.

— Jedan ti je pobeo, Hante! Zar ne misliš da bi mogao i drugi?

— Pih! Tog dečaka i tako nisam računao. Ne brini, ti nećeš uspeti! Govori dok imam strpljenja: gde je Ava?

— Ono obaveštenje o kome si malopre govorio za mene je zaista važno, možda važnije od života. Ali, na žalost, nemam šta da razmenim s tobom. Ne znam gde je Ava. Rastali smo se pred Pampom istog dana

kad smo se sreli u šumi. A sad možeš da počneš sa svojim indijanskim veštinama. Znam sigurno da ću se poneti kao najbolji Indijanac, jer i tako nemam šta da ti kažem — rekao je na kraju malo gorko, ali više ponosno, kao čovek koji je spreman da umre, kao čovek za koga nikakve muke nisu predstavljale ništa u odnosu na neminovnu smrt koja je dolazila posle svega.

Hant je to shvatio i oklevao je nekoliko trenutaka. Onda je naredio:

— Pitersone, skidaj se, sve, do gole kože! Nemoj ništa da pokušáš. Ne želim da budem brzoplet kao onaj moj čovek koji je ubio Moranu.

Džim je prvo izuo čizme. Dalje nije stigao. Iza stene iznad njih začulo se škljocanje puške, a odmah zatim i rezak, oštar glas, koji se Džimu učinio veoma poznat:

— Hante! Tvoja glava je tačno na mušici nišana moje puške!

Džozef Hant, moćni rančer koji je naučio da njega slušaju bez pogovora, sada se ukočio. Bio je svestan da čovek koji je govorio nije neki početnik i da je pretnja istinska. I njemu se činilo da prepoznaše glas.

A taj čovek je namerno, koliko je znao i umeo, izmenio svoj glas. Vičnuo je muklo još jednom:

— Hante! Ne pokušavaj ništa ako želiš da poživíš još koji dan!

Hant je odmakao ruke od oružja, pokazujući time da ne namerava da se suprotstavlja, bar zasad.

— Pitersone! — začuo se ponovo mukli glas iza stene. — Ustani i pripaši svoje oružje. Onda razoružaj te lepotane okolo. Ako se Hant ne slaže s tim, neka samo zucne, prosuću mu mozak!

Džozef Hant je morao da se pokori. Neko je ovaj kraj poznavao bolje od njega, čim je mogao da se prikrade u takvu blizinu. Hant se napregnuo, da se seti čiji bi to glas mogao da bude.

I Džim je pokušavao da se seti.

Glas se ponovo javio, kad je Džim razoružao Hantove jahače, i samog Hanta.

— Hante! — počeo je čovek iza stene mirno i nadmoćno. — Onaj dečak je već van tvoga domašaja. Nisi znao da podzemna pećina ima još jedan izlaz, preko podzemnog jezera. Dobar plivač, a Hoze je to svakako, začas to može preplivati. Slušao sam tvoje brbljanje, pa mnogo znam Ali i Hoze zna. Za nekoliko sati u Pampi će biti naoštreno dovoljno meksikaških noževa da prerežu ne jedan nego deset vratova ubica njihovog vođe Pabla Morane.

Hant je nesvesno pošao rukom prema svom vratu.

Glas iza stene ga je grubo upozorio:

— Hante, daću ti još jednu šansu!

Hant, makoliko da je bio tvrd i otporan, nije izdržao. Upitao je:

— Kakvu šansu, stranče?

— Ostavi na miru Avu! I jaši u Pampu! Pokušaj da se sporazumeš sa Bakarom i sprečiš rat između farmera i stočara, znam da to možeš! Ako uspeš, ostaviću te na miru. Ako ne uspeš, neka ti bog pomogne, ako može, i ako hoće, naravno! A ja ću se pobrinuti da ti ne pomogne ni sam davo!

Nije imao kud, morao je da pristane. Hant je sagao glavu. Rekao je:

— U redu, mislim da mogu da se sporazumem sa Bakarom! Jahaću u Pampu! Ali, ko si ti?

— Zar je to sada važno, Hante? Jaši, razumljivo bez oružja! Ti i tvoji ljudi! Svi do jednoga. A Piterson ostaje sa mnom! On i ja imamo još nekih zajedničkih poslova!

— Čekaj malo, Hante! — viknuo je Džim kad je Hant pokušao da ode do svoga konja, a onda se obratio nepoznatom iza stene: — Prijatelju, Hant zna nešto što je za mene veoma važno. Dopusti mi da ga nateram da to ispljune, makar i uz pomoć indijanskih veština kojima je meni pretio.

— Ostavi to, Džime! — čuo se mukli glas. — To znam i ja. Pusti ga neka jaše u Pampu.

Džim Piterson je sada znao ko govori iza stene. Izgleda da je to shva-

tio i Džozef Hant, ali ničim to nije pokazao. Pokorio se i odjahao, zajedno sa svojim ljudima.

Posebno je pokunjen bio, to se videlo, gizdavi Lepi Džo.

Kad su Hant i njegovi jahači odjahali, iza stene se pojavio šerif Mek Kigen. Iz usta je izvadio maramicu preko koje je govorio da bi izmenio glas i strpao je u džep. Rekao je prišno:

— Zdravo, Džime!

— Zdravo, Mek! — odgovorio je Džim takođe sa jednakom srdačnošću. — Došao si u poslednji trenutak. Hvala ti!

— Nije bilo naročito teško, Džime! — objasnio je Mek Kigen. — Ja sam rođen u Pampi. A Babin Zub je bio omiljeno sastajalište nas mladih. Tu smo se igrali. Ovde poznajem svaki kamen, svaki puteljak i svaki prilaz. I pećinu sa jezerom, naravno. Ali, sve to nije važno. Hoću da ti kažem kako sam se našao na tvom tragu. U stvari, ja već danima tragami za Avom Simson. Jutros sam saznao da Pablo Morana mora da zna gde je Ava. Pošao sam za njim. Ali sam zakasnio. Našao sam ga mrtvog. Saznao sam tada da je pre smrti razgovarao s tobom. Od strog Džeksona sam saznao da ste ugovorili posao za lov na vukove i da si ti sa Hozeom odmah krenuo. Ja sam pošao za vama, a ne za Pablovim ubicama. Slučajno se dogodilo da se Hant našao na putu između nas. Mislio sam, i sad mislim Pablo Morana mora da ti je rekao gde je Ava.

— To je pomislio i Hant. — rekao je Džim.

— Hant nije glup, naravno da je tako zaključio. Kad od Morane nije uspeo da sazna gde je Ava, mislio je da ćeš mu ti reći, silom ili milom, u razmenu za obaveštenje koje je dobio od svoje žene Kerol, ili makar posle mučenja. Džime, da li zaista znaš gde je Ava?

— Možda, Mek. Verovatno ću ti reći ako mi iskreno odgovoriš na jedno pitanje. — Džim se zagledao u

šerifove oči, a onda se setio da su mu u Pampi rekli da je šerif do ušiju bio zaljubljen u Avu Simson. Onda je upitao:

— Mek, voliš li ti Avu?

— Volim, Džime! — odgovorio je jednostavno šerif Mek Kigen i pri tom sagnuo glavu kao da se stidi takve svoje izjave.

— Hoze i ja smo pošli k njoj. Ona je kod Moraninog stada ovaca, negde pod planinom. Hoze je znao gde je to. Ja ne znam, ali možemo pokušati da je nademo, Mek! — odgovorio je Džim.

Pojahali su prema planinama.

IX

U početku, uz put su razgovarali o nevažnim stvarima. Džim je izbegavao da pita šerifa o onom obaveštenju koje mu je obećavao Hant a za koje je Mek Kigen rekao da zna sve. Mek Kigen je opet izbegavao da pita Džima o Avi i o njegovom odnosu prema devojci koju je voleo. Ali obojici je bilo jasno da iskren razgovor neće moći da izbegnu. Prvi je progovorio Džim. Pitao je:

— Mek, rekao si da znaš ko je i zašto platio onog ubicu iz zasede na putu za Amarilo i one protuve koje su pokušale da me pretuku u Pampi. Ti možda i ne znaš koliko je važno za mene ko stoji iza toga. Reci mi, Mek. Obećao si.

— Ti znaš da je ona protuva rekla da su njih trojica za napad na tebe dolare dobili od nekog jahača koji je jahao vranca sa žigom S u krugu. Proverio sam. Taj momak zaista je bio u Pampi. Jedan dan! Posetio je nekoliko saluna, pored ostalih i Robinsonov gde je našao one razbijače, a sreo se i sa Kerol Simson. Sreli su se slučajno u trgovini Džima Bikforda. Džim mi je rekao da su oboje bili veoma iznenađeni kad su se videli, ali i da su se veoma srdačno zagrlili. Nekako bratski, rekao mi je ne, kao nekadašnji ljubavnici, nego kao brat i sestra!

— Da i nisu brat i sestra? — pitao je Džim.

— Tačno! Brat i sestra, Alan i Kerol Simson iz Tortauna!

— I šta je dalje bilo? — nije izdržao a da ne pita Džim, koji je sa sve većim zanimanjem pratio izlaganje svog prijatelja šerifa Kigena.

— Potražio sam Kerol. Pritegao sam je. Znam ponešto o njoj što ona ne bi volela da sazna njen sadašnji muž Džozef Hant. Malo sam joj pripretilo, malo ućenio, i ta mala, lepuškasta kurvica mi je rekla da je to bio njen brat Alan, koga u njihovom kraju bolje poznaju pod imenom AS, nešto po početnim slovima imena i prezimena a nešto i po tome što je poznat kao brz revolveraš.

— Zašto mi se onda nije suprotstavio, zašto se sam nije obračunao sa mnom? — pitao je Džim.

— To nisam uspeo da saznam. Ali saznao sam nešto važnije, Džime. U Tortaunu sada žive dve porodice Simsonovih. Kerolina i Alanova majka ima malu radnju sa potrepštinama za farmere, rančere i rudare, u središtu Tortauna, na dobrom mestu ali sa malim kapitalom. Otac im je odavno umro. Kerol je pobegla od kuće, a ni sa Alanom majka nije imala mnogo sreće, postao je poznat revolveraš. Ranč nikad nisu imali. Uvek su ziveli dosta siromašno, i taj Alan one ubice sigurno nije plaćao iz svoga džepa.

— A oni drugi Simsonovi u Tortaunu? — Džim je bio nestrpljiv i jedva je čekao da Kiger. rastavi svoju priču.

— Od te druge porodice živ je samo jedan član. To je Avin stric Piter Simson. On je vlasnik velikog ranča S u krugu. Kerol mi je rekla da oni, na žalost, nisu ni u kakvom srodstvu sa tarim Piterom, a bilo bi dobro da jesu, jer stari nema naslendika. Izgleda da mu je Ava Najbliži rod.

— Znači, da onaj Alan Simson As radi za starog Pitera. To bi moglo biti prilično se uklapa u trag koji ja sledim. Tako bar izgleda! — zaključivao je Džim.

— Baš to sam i pitao Kerol. A i ona je to isto pitala brata. Alan je odlučno odrekao, a sestra je objasnio da je konja sa žigom ranča S u krugu kupio u Nevadi, daleko od Tortauna, a da starog Pitera nije video već više od godinu dana.

— Verovatno je lagao?

— Možda. Ali kerol mi tvrdi da se zakleo majkom a to je među njima, ma kakvi da su bili u životu, bila najsvetija zakletva. Pitao sam je, naravno, i kamo je odjahao. Rekla mi je: u Amarilo! — završio je šerif Mek Kigen.

Posle kraćeg odmora ponovo su pojahali i pošli ka mestu na kome je Kigen pretpostavljao da bi moglo da bude stado pokojnog Pabla Morane. Šerif se nadao da će stići pre noći.

Jednu od najbogatijih udavača u Tekساسu, Avu Simson ili Avu Bakara, svejedno, našli su kako čuva ovce. Bila je obučena u široku, belu platnenu odeću kakvu su nosili čobani, na glavi je imala široki sombrero, a u ruci dugačak štap. Izdaleka je ličila na mladog Meksikanca, koji svu svoju pažnju posvećuje ovcama i koga ni za šta drugo nije briga. Bila je bosa, kao i drugi čobani.

Dočekala ih je s osmehom, ponosna na svoju odeću, sombrero i štap. I na stado belih ovaca i živahnih jaganjaca koje čuvala.

Vidno se obradovala kad ih je videla zajedno. Kao da je i priželjkivala da dođu zajedno, da ih uporedi, možda da se odluči za jednog od njih.

Ispričali su joj opširno šta se dogodilo u Pampi i kod Babinog Zuba. Kad su joj rekli da je Pablo Morana ubijen, zaplakala je i dugo nije mogla da dođe k sebi od bola koji ju je bio zahvatio. Pablo je voleo njenog oca, njenu majku i nju. U detinjstvu ju je naučio mnogo čemu, kasnije joj je uvek pružao zaštitu i često je pomišljala da joj zamenjuje oca koga gotovo da nije ni upoznala. I sada je umro da bi je zaštitio.

Kad se malo sabrala, pozvala je starog Huana, kojeg su čobani priznavali za svog vođu, i saopštila mu vest o smrti Pabla Morane.

Stari Huan se namrštio, vrteo je glavom, stezao zube i pesnice i govorio:

— To nije dobro! To nikako nije dobro! . . . To nije dobro ni za koga. . . ni za njegove ubice, ali ni za nas Meksikance. Ubili su nam najboljeg čoveka! . . . Sada, sada će biti proliveno mnogo krvi u Pampi i okolini. . . To nije dobro!

Džim Piterson i Mek Kigen su znali to. I Ava je znala.

Huan je otišao da obavesti ostale čobane. Sat kasnije iz pastirskog logora na svojim mazgama odjahalo je pet kršnih Meksikanaca, naoružanih do zuba, puškama, mačetima, noževima. Jedan je poneo i dugački pastirski štap. Ostali su i dalje čuvali ovce, ali sada ćutke, bez dobacivanja, bez svirke na fruli, bez psovke za ponekim preživahnim jagnjetom koje bi pokušalo da se odvoji od stada. Huan se vratio. Rekao je, obraćajući se šerifu Kigenu:

— Petorica su otišla u pampu, šerife, da se obaveste o zločinu. Više nisam mogao da odvojim. Moramo čuvati stado. Pokojni Pablo ima kćerku i petoro unučadi. Oni ne smeju da izgube ovo stado. A ti, šerife, zar ti nećeš poći da kazniš ubice?

— Poći ću, Huane. Mislim i da znam kakom ću poći! — odgovorio šerif.

— Zašto si uopšte onda i dolazio ovamo? — prebacivao je stari Huan.

— Izgleda da ti Ava nije sve objasnila, Huane. Ja ne želim nikakav rat u Pampi, najmanje između Meksikanaca i Amerikanaca. Ali, ti vrlo dobro znaš da ja ne mogu da sprečim rodake i prijatelje pokojnog Pabla da se ne osvete na svoj način. Takođe znam, a ti, Huane, to znaš, da se tvoji sunarodnici ovog puta neće svetiti nevinima! Zar nije tako?

— Mislim da si u pravu, šerife. Ipak, bilo bi dobro da što pre pojašeš u Pampu, jer ja nisam siguran da se tvoji sunarodnici neće svetiti nevinima! — oštro i sa prezirom u glasu govorio je stari Huan.

Šerif Mek Kigen je ustao, a za njim i Džim. Shvatili su da moraju da jašu. Ava je prišla starom Huanu i zagrlila ga.

Iako je već bila pala noć, jahali su dosta brzo. Na pola puta do Pampe stigli su onu petoricu čobana. Njihove mazge bile su puno sporije od konja. Mada u početku prilično nepoverljivi, ćutljivi čobani pristali su da dalje jašu svi zajedno. Najviše zahvaljujući tome što su dobro poznavali Avu.

U Pampu su ujahali pod zaštitom noći. Čobani su odjahali u meksikanski deo grada, a Džim, Mek i Ava su dojahali do šerifove kancelarije. Tamo im je še-

rifov pomoćnik Mark Vens saopštio najnovije vesti.

Prvo, svi u Pampi su znali da je Pabla Moranu ubio Lepi Džo, a da je tome prisustvovao i njegov gazda Džozef Hant. Drugo, ni Hant, ni Lepi Džo, ni iko od Hantovih jahača, nije se pojavljivao u Pampi. Treće, u makesikanskoj četvrti vri kao u košnici, ali zasad Meksikanci ne dolaze u centar grada, pomoćnik je primetio jedino da su mnogi, koji nikad nisu nosili oružje, sada dobro naoružani. I četvrto, lakim dvopregom predveče je u Pampu sa ranča došla Kerol Simson, ili Kerol. Hant, kako se sada zvala. Ušla je u hotel iz koga sve dosad nije izašla. Gradom se ubrzo pronela vest da će Kerol ponovo pevati u salunu. Da li je to značilo da je napustila svog muža Džozefa Hanta?

Salun je verovatno opet bio prepun. Nije bilo Sindi, ali vratila se Kerol. O Stivu Bakari pomoćnik Vens nije znao ništa. Mirniji građani, međutim, zatvorili su se u svoje kuće, očekujući burnu noć.

Šerif Mek Kigen je znao šta mora da uradi. Znao je da svi građani Pampe, i Amerikanci i Meksikanci, očekuju od njega da pođe na Hantov ranč i da uhapsi ubicu Lepog Džoa i njegovog gazdu Džozefa Hanta. Možda bi se zadovoljili i samo sa Lepim Džoom, ali nije bio siguran u to, jer Hanta niko nije voleo.

Kigen je seo za svoj sto i iz fioke izvuкао jednu zvezdu. Pružio ju je Džimu Pitersonu.

— Džime Pitersone! Imenujem te za pomoćnika šerifa u Pampi. Ako prihvataš, položi zakletvu!

Džim je uzeo zvezdu i podigao ruku da se zakune. Kid se zakleo, šerif je nastavio:

— Vens i ja idemo na Hantov ranč. Ti ostani ovde, Džime, čuvaj Avu i grad! Ja moram da izvršim svoju dužnost!

Ava je skočila kao oparena. Viknula je:

— Nećemo tako, Mek. Vadi još jednu zvezdu. . . za mene. Idem s tobom!

Sva trojica muškaraca u šerifovoj kancelariji bila su više nego iznenađena. Šerif Kigen je rekao:

— U Teksasu se još nije dogodilo da je žena ponela šerifsku zvezdu!

— U Teksasu još nije bilo žene kakva sam ja — vikala je dalje Ava.

A onda je najednom potegla kolt koji je držala skriven u svojoj čobanskoj, meksikanskoj odeći. Govorila je odlučno:

— Mek! Daj zvezdu, a ja ću se zakleti. Ako ne daš, pucaću ti u rame, pa ni ti nećeš otići na Hantov ranč!

Džim Piterson se umešao, pomirljivim glasom:

— Mek! Mislim da Ava ima pravo da ode s tobom na ranč. Tamo joj je malio brat Džoni. Bez obzira što mrzi njegovog oca, ona voli svog malog brata. Daj joj zvezdu! Može ti biti samo od pomoći. A u tom slučaju, umesto Vensa, ja ću poći s tobom. Vens i to bolje poznaje grad od mene!

Mek Kigen je izvukao još jednu zvezdu i pružio je Avi, a ona se odmah zaklela. O tome će uskoro brujati ceo Teksas.

Kad su hteli da izađu, doživeli su novo iznenađenje. U kancelariju su ušli Stiv Bakara i njegova dva telohranitelja.

Ono što je najviše iznenadilo šerifa Kigena bilo je što je Bakara bio naoružan. Kržljavi, niski i mršavi Bakara nosio je opasač s koltom poput kakvog revolveraša a u ruci je držao vinčesterku najnovije izrade. Njegova dva pratioca takođe su bila dobro naoružana.

— Šerife! — počeo je Bakara s vrata. — Znam šta ti je dužnost, a znam i da to ne možeš da uradiš sam! Moji pomoćnici i ja došli smo da ti pomognemo. Vadi zvezde i zakuni nas!

— Idemo na Hantov ranč! — odgovorio je šerif.

— Znam, šerife. Zato smo i došli. Vadi zvezde! — Crni Bakara je govorio mirno, ali odlučno, očigledno nepokolebljiv u svojoj odluci.

Šerif Mek Kigen je ponovo prišao svom stolu i iz fioke izvukao još tri zvezde pomoćnika šerifa. Pružio je prvu bakari, a odmah zatim i ostale dve njegovim telohraniteljima. Sva trojica su zajedno podigla ruke i zaklela se.

Tek tada je Bakara obratio pažnju na Avu. Video je zvezdu na njenoj beloj pas-

tirskoj košulji. Nasmešio se široko; pa joj se obratio:

— Gospodo Bakara, drago mi je da smo u istom društvu! Moj brat je zaista imao ukusa, a izgleda da je znao i da odabere pravu ženu. Sad kad ste njegova udovica, želim vam da i vi nadete pravog muškarca. Znam da bi to i Džoni želeo!

Potera je bila sastavljena, i mogli su da krenu. Ali, nisu stigli da pojašu. Topot mnogobrojnih kopita zaustavi ih tako reći u vratima. Odmah su znali šta to znači.

Džozef Hant je dojahao na čelu pove-like čete. Zaustavio se pred šerifovom kancelarijom, dok je jedan deo njegovih ljudi zauzimao povoljne položaje oko šerifove zgrade, a drugi važnije tačke u gradu. Bila je to opsada po svim pravilima vojne veštine.

Hant je tada viknuo:

— Kigene! Nisi više šerif! Malopre smo izglasali novog šerifa! To je Džo Vajt, Lepidžo, moj bivši predradnik zapadnog dela ranča! Mislim da ga poznaješ. Izadi i predaj zvezdu!

— Ali građani Pampe... — pokušao je da se suprotstavi Kigenov pomoćnik Vens.

— Vense, ti čuti — oštro je odgovorio Hant. — A građani Pampe mogu da glasaју odmah ako hoće. Treba samo da izađu iz svojih rupa.

Šerif Kigen je pogledao u svoje pomoćnike, koje je malopre zakleo da će služiti pravdi i zakonu. Svi su se bili rasporedili i bilo je jasno da se neće povinovati nikakvim pretnjama. Čak je i Ava, s puškom u ruci, stajala pored jednog prozorčeta s rešetkama, u ćeliji, spremna da puca.

Tada se napolju začuo snažan glas.

— Ovde Risom! — vikao je novinar i štampar. — Izašao sam iz svoje rupe i glasam protiv Džoa Vajta. Možda će još neko poći za mnom.

Hant se smejao grohotom.

— Jedan prema trideset! Voleo bih da vidim ko će još poći za tobom, Risome!

— Možda Meksikanci, Hante! — odgovorio je Risom — Možda si zaboravio na njih!

— Pih — podrugnuo se Hant. — Zar Meksikanci da imaju neka prava u Tek-sasu!?

— Prava možda nemaju — nije se dao Risom — ali mačete i noževe imaju, i po-neku pušku, Hante!

— Neka samo dođu — i dalje se sme-jao Džozef Hant, koji kao da više nije bio pri potpunoj svesti.

— Skinuću tog brbljivca iz sedla! — rekao je Bakarin revolveraš u crnom odelu i počeo pažljivo da nišani kroz prozor na kancelariji, gde je bio zauzeo položaj.

— Niko neće pucati bez mog narede-nja! — dreknuo je šerif Kigen.

Revolveraš je skinuo pogled s nišana, pogledao u šerifa, slegnuo ramenima, a onda rekao:

— Tako bismo rešili sve! Onaj ludak napolju i nije zaslužio bolje. A sumnjam da bi njegovi jahači i pokušali da osvete svog gazdu. Mogli bismo onda da ode-mo u salun, da popijemo, da slušamo Kerol kako peva. . .

— Laki, ne preteruj, slušamo šerifa! — rekao mu je Bakara, a onda je viknuo da ga čuju napolju: — Ovde Stiv Beker šerifov pomoćnik. Hante, izruči ubicu Pabla Morane i predaj se. Imaćeš pošteno su-denje!

— Oho, Bakara, Crni Bakara, oho! I ti si postao šerif. U Teksasu je zaista svašta moguće! — smejao se i dalje Džozef Hant.

— Ti si lud, Džozefe! — vikao je Baka-ra.

— Možda, Stive! Ali Pampa će bar tri dana biti moj grad! I u tome me neće sprečiti nikakvi šerifčiči!

— Gde je Džoni? — viknula je tada i Ava.

— Na ranču je! U sigurnosti! Ništa mu se ne može dogoditi. Ali, Ava, da ti nisi postala šerif?

Ava nije odgovorila. Umesto nje, odgovorio je šerif Mek Kigen:

— Ovde je zakon! A ti, Hante, ako ho-ćeš da prikačiš zvezdu na košulju tog svog lepotana, dođi pa je uzmi! Dosta je bilo praznog brbljanja!

I šerif Mek Kigen je opalio iznad gla-ve Džozefa Hanta.

To kao da je bio znak za bitku. Hanto-vi ljudi su pripucali sa raznih strana. Ali ni šerif i njegovi pomoćnici nisu im osta-jali dužni.

Novinar i štamapar Risom se više nije čuo, ali je bilo verovatno da nije daleko. Vest svoga života nije mogao da propus-ti.

U početku je izgledalo da će Hantova premoć u ljudstvu brzo odlučiti, ali je zgrada zatvora i šerifove kancelarije bi-la sačinjena od kamena, bila je prava tvrđava, i sedmoro odlučnih boraca u njoj moglo je, čak i bez većih gubitaka, dugo da odoleva i premoćnijoj sili nego što je bila Hantova.

Ipak, šerif Mek Kigen nije bio dovolj-no oprezan. Zadobio je tešku ranu u ra-me. Ava i Džim su ga previli, a Ava je os-tala kod njega, sedeći mu uz uzglavlje, na tvrdoj dasci zatvorske ćelije. Džim je preuzeo komandu.

Tada su se pojavili Meksikanci. Prvo su se izdaleka začuli pucnjevi, sa raznih tačaka u gradu, a onda su ubrzo Meksi-kanci stigli iza leđa Hantovih jahača koji su bili opkolili šerifovu kancelariju i za-tvor. Hant se tako iznenada našao izme-đu dve vatre.

Džim je shvatio da je to presudan trenutak i komandovao je ubitačnu vatru. I Meksikanci su se borili kao lavovi.

Borba je bila gotova za manje od sata. Nekoliko Hantovih jahača odjahalo je galopom iz Pampe da se ne zaustave dok im konji ne popadaju od umora. Is-pred šerifove kancelarije ležalo je pet le-ševa. Još najmanje deseterica bili su ra-njeni.

Svoje mrtve i ranjene Meksikanci su odmah odneli u svoju četvrt.

Među mrtvima bio je i Lepi Džo. Imao je bar tri smrtonosne rane, dve od zrna iz puške ili kolta i jednu od mačete pre-ko vrata: rez je bio tako dobar da je gla-vu gotovo odvojio od vrata.

Mrtvo telo Džozefa Hanta nađeno je oko dve stotine metara dalje od poprišta glavne bitke. Izgleda da je pokušao da pobjegne, kada je video da je izgubio. Imao je samo jednu ranu, ali dvosekli bodež prodro mu je posred srca sve do rebara u ledima.

A na strani branilaca zakona poginuo je samo jedan. Stiv Bakara!

Bio je skvrčen, pod prozorom prema glavnoj ulici. Izgledalo je ko da sedi. Pognuta glava i krv koja je sa čela kapala po skupocenom somotskom odelu govorili su jasno jezikom smrti. Šaržer vinčesterke pored njega bio je prazan, a cev vruća. Borio se do kraja.

Preneli su ga u njegov kabinet u hotelu Srebrna potkovica. Kad su hteli da od njegovog pisaćeg stola načine mrtvački odar, zastali su iznenađeni.

Sto je bio očišćen c.d svih nepotrebnih stvari. Na njemu je stajala samo mala vaza sa jednom ružom, na jednom rubu, a na sredini bio je neki dokument, pritisnut još neotvorenim špilom karata.

Bila je to njegova oporuka.

Kao da je znao da će umreti baš te noći.

Džim Piterson je uzeo testament i špil karata, pa sklonio vazicu sa cvetom. Bakaru su položili na sto. Neko je doneo čist beli čaršav i njime su prekrili mrtvo telo velikog kockara.

Džim je strpao onaj špil karata u džep, a zatim počeo da čita oporuku. Čitao je naglas da ga svi čuju.

„Ja, Stiv Bakara alias Stiv Beker, građanin Pampe, Teksas, star četrdeset osam godina, pri punoj svesti i razumu, zdrav, u prisutnosti svedoka Henrija Risoma, novinara i štampara, i Majka Kenedija, gostioničara, takođe građana Pampe, kao i u prisustvu okružnih ljudi je Redžinalda Beldvina, izjavljujem da se u slučaju moje smrti moje imovine podeli na sledeći način:

Prvo, gotovinu iz kase u mom kabinetu, a u njoj po pravilu uvek ima oko 50.000 dolara, podeliti na dan sahrane ovako: a/ po hiljadu dolara svim službenicima hotela »Srebrna potkovica« i Bekerove banke Pampi, b/ po dve hiljade dolara devojkama koje su zabavljale mene i moje prijatelje u hotelu, takođe mojim službenicima, spisak mojih naslednika pod a/ i b/ nalazi se kod blagajnika Bekerove banke u Pampi.

Drugo, mojim prijateljima i saradnicima Lakiju Bovi i Roku Magnusu ostavljam po deset hiljada dolara svakome,

zahvalan za podršku, pomoć i saradnju koju su mi pružali svakog dana.»

Džim je za trenutak prekinuo čitanje i pogledao u Bakarine telohranitelje. Revolveraš u crnom, Laki Bova, bio je miran. Kao da je i očekivao da će ga gazda spomenuti u oporuci. Džin Džimove kategorije, Rok Magnus, nije mogao da sakrije suze koje su mu se kotrljale niz obraze. Džim je nastavio da čita:

»Ako u kasi slučajno ne bude toliko gotovine, razliku će namiriti Bekerova banka u Pampi istog dana. Ako u mojoj kasi u kabinetu ne bude više, višak podeliti gradskoj sirotinji na dan sahrane.

Treće, danom moje smrti oslobađam dugova sve farmere kojima je kredit dala bekerova banka u Pampi, čiji sam jedini i isključivi vlasnik. Dugova oslobađam i sve goste koji su se do dana moje smrti zadužili u hotelu »Srebrna potkovica«, a takođe i vlasnike nekoliko radnji u Pampi koji su podigli kredite kod Bekerove banke u Pampi.

Cetvrto, svu ostalu pokretnu i nepokretnu imovinu: hotel »Srebrna potkovica«, Bekerovu banku u Pampi, akcije u tri rudnika u Siera-Nevadi, pet gradilišta u Pampi i jedno u Los-Andelosu, kao i sve druge objekte čiji sam vlasnik, a o čemu su dokumenti pohranjeni u kasi Bekerove banke u Pampi, podeliti na dva dela. Polovinu ostavljam svojoj sestri En, koja živi negde na indijanskoj teritoriji, da raspolaže njome kako ona hoće i želi. Drugu polovinu ostavljam mojim nećacima Karlu i Džozefu Bakari, sinovima moga najstarijeg brata, sa željom da se uozbilje i da postanu pravi ljudi. U slučaju nesporazuma između moje sestre, ili njenih naslednika, i mojih nećaka, ili njihovih naslednika, celokupno imanje prodati na javnoj licitaciji, a novac podeliti kako sam napred utvrdio.

Peto, gvozdenu kasetu sa ugraviranim imenom na poklopcu, imenom Crni Bakara, kao i sve što se u njoj nalazi: novac, dokumenta, fotografije, ostavljam Džimu Pitersonu iz Tortauna, Teksas, lovcu na vukove, s molbom da pronade moju sestru En.

Šesto, ukoliko Džim Piterson u roku od trideset godina ne pronade moju ses-

tru En, deo moje imovine koji posle moje smrti treba da pripadne njoj, pripašće državi Teksas s namerom da se upotrebi u socijalne svrhe.

Sedmo, izvršilac moje poslednje volje je Džim Piterson.

Osmo, ova oporuka sačinjena je u dva istovetna primerka, od kojih se jedan nalazi kod mene a drugi kod sudije Redžinalda Baldvina. Oba primerka potpisao sam ja, Stiv Bakara ili Stiv Beker, svedoci Henri Risom i Majk Kenedi, kao i sudija Redžinald Baldwin.

Dokument je bio uredno potpisan i overen pečatom sudije. Niko nije mogao da ga obori.

Džim je bio iznenađen. Pogledao je prisutne. Šerif Mek Kigen gledao ga je ozbiljno, ali mirno, kao da ga nije bolela prilično teška rana u ramenu. Ava je stajala pored njega, vidno zabrinuta, i kao da i nije primećivala Džima Pitersona. Džin Rok Magnus ga je gledao s očiglednim čuđenjem, a revolveraš u crnom Laki Bova prišao je Džimu i pružio mu ključeve od kase, koje je pronašao u džepu svoga gazde.

— Ti si sada, gazda, Džime Pitersone! Otvori kasu! — rekao je, pa se povukao dva koraka.

Džim je otvorio kasu.

Uredno naslagani svežnjevi novčanica bili su na jednoj strani, neka dokumenta na drugoj, a u sredini je stajala gvozdena kaseta sa ugraviranim imenom Crnog Bakare. Novaca je verovatno bilo i više od pedeset hiljada, ali Džim to nije proveravao. Uzeo je kasetu i otvorio je. Nije bila zaključana. Na vrhu je bila ona porodična fotografija porodice Bakara i jedno pismo, naslovljeno na Džima Pitersona. Ispod su bili zlatnici.

Džim je otvorio pismo i pročitao:

„Džime, ovde je pedeset hiljada dolara u zlatu koje si odbio da primiš za posao koji sam ti nudio. Sada, posle moje smrti, ipak prihvati posao. Nadi moju sestru En. Novac upotrebi za tu potragu. Prema svom nahodanju, znam da si pošten čovek. Hvala ti, Džime Pitersone. Bakara!“

Radoznalaca je bilo sve više. Između njih u kabinet su se jedva progurali sudija Baldwin i novinar i štampar Risom.

— Pročitati ste oporuku? — pitao je sudija.

Džim je potvrdio, a sudija je ponovo pitao:

— Po opisu, vi ste izgleda Džim Piterson, izvršilac poslednje pokojnikove volje?

Džim je ponovo potvrdio:

— Ja sam Džim Piterson!

— Sve je u redu, Pitersone! — odgovorio je sudija. — Pokojni Stiv je testament sačinio juče posle podne, pri zdravom razumu i u punom zdravlju. Vaš zadatak nije lak, ali verujem da se jedan Crni Bakara nije varao u proceni ljudi, i da ćete vi znati da to obavite kako valja!

— Potruđiću se! — odgovorio je Džim, pa zaključao kasu. — Mislim da je sada najvažnije da se pobrinemo za dostojnu sahranu čoveka koji je zavredio najveće poštovanje i svojim životom i svojom smrću! Risome! — obratio se Džim novinaru. — Možete li da izdate vanredno izdanje Pampa Posta? Ja ću platiti!

— Mogu, Pitersone! Besplatno! — odgovorio je Risom odlučno. — Idem odmah da ga pripremim, recite mi samo kada će biti sahrana?

— Sutra, u tri posle podne! — odlučio je brzo Džim.

Pampa Post izašao je posle podne. Risomovi momci brzo su ga razneli po Pampi, a Džim je platio deseticu jahača da ga raznesu po okolini. Do večeri cela Pampa i ceo kraj oko tog grada znaće šta se dogodilo noćas. I za smrt i za sahranu Stiva Bakare. I za njegovu poruku.

Risom je u detalje opisao borbu kod šerifove kancelarije. Možda je i preterao u nekim opisima, ali je saopštio i neke detalje koje Džim i ostali branioци zakona u Pampi nisu znali. Na primer, da je Hant već imao pripremljena kola sa svojim senom da bi ih gurajući, doterao do zgrade zatvora i zapalio je. Takođe, prvi put u svom novinarskom veku, Risom je sa simpatijama pisao o Meksikancima, jer da oni nisu stigli zakon u Pampi ne bi pobedio.

Sahrana Stiva Bakare bila je veličanstvena, takva nije zapamćena ni u Pampi ni u celom severnom Teksasu. Izakovčega prvi su išli Bakarini nećaci.

Džim Piterson. Iza njih Laki Bova i Rok Magnus, pa službenici iz hotela i banke, i devojke zabavljačice. Onda farmeri, građani, i Meksikanci.

Istog dana, sat kasnije odvojeno od Lepog Džoa i jahača koji su poginuli u obračunu kod šerifove kancelarije, sahranjen je i Džozef Hant. Za kovčegom je bio, sam u prvom redu desetogodišnji dečak Džoni. Iza njega stajalo je nekoliko kaubojja, među kojima je Džim prepoznao najstarijeg Rozevela, i Džim Piterson.

Udovice Karol nije bilo. Ava Simson ili Ava Bakara i šerif Mek Kigen nisu prisustvovali ni prvoj ni drugoj sahrani. Kigenu je ozbiljno pozlilo, a Ava nije htela da ga napusti.

Džim je isplatio sve kako je Bakara naredio u svojoj oporuci.

X

Tri dana Džim je sređivao ostavštinu pokojnog Stiva Bakare. Pre nego što otpuče je htio da sve bude čisto i da ne dođe ni do kakvog nesporazuma. Veliku pomoć u tome pružili su mu Laki Bova i Rok Magnus, koji mada su sada imali dosta novaca, nikako nisu mogli da se naviknu da više nemaju gazde.

Šerif Mek Kigen se oporavlja brzo, ali ga Ava još uvek nije napuštala.

Za staranje o Hantovom imanju, kao i za staratelja mladom Džoniju Hantu, sudija je odredio mladog farmera i bivšeg radnika na ranču Kena Rozevola. To je bio Džimov predlog, a sudija Baldwin ga je bez pogovora prihvatio. Ava je sa bratom Džonijem odjahala do izvora Grin-Krika, gde su Rozevolovi počeli da grade kuću, i zamolila ih da se svi zajedno, bar privremeno, presele na ranč, a majku Rozevolovih da se stara o domaćinstvu i da brine o vaspitanju malog Džonija. Ava je dobro razmišljala: ako je ova odlučna žena znala da pidigne i odgoji kako valja svoja tri sina, znače da i od malog Džonija napravi čoveka.

Bakarini nećaci, Karl i Džozef, zahtevali su preko advokata Džonsa, koga su angažovali da zastupa njihove interese, da im se celokupno imanje izloži prodaji i

da im se isplati njihov deo. Pošto se posavetovao sa sudijom Baldwinom, koji je smatrao da bi to bilo i najbolje rešenje u interesu reda i mira u Pampi, Džim Piterson je odlučio da tako i postupi. Pam-pa Post a i dva lista u Amerilu objavili su oglase preko cele stranice koji su objavljivali javnu prodaju Bakarine ostavštine. Celokupna ostavština procenjena je na 800.000 dolara najmanje, a u skladu s tim i svaki objekat posebno. Prednost na licitaciji imaće kupac koji ponudi ot-kup celokupnog imanja, a ako takvog ne bude onda će se prodavati objekat po objekat, posebno. Licitacija je bila zakazana za nedelju, u salunu hotela Srebrna potkovica, a vodiće je sudija Redžinald Baldwin. Interese naslednice En Bakara zastupaće izvršilac poslednje volje pokojnog vlasnika Stiva Bakare Džim Piterson, a interese naslednika braće Karla i Džozefa Bakare njihov advokat Džems Džons iz Pampe.

Te nedelje, rano ujutro, u Majkovoj gostionici zajedno su doručkovali Džim Piterson i bivši Bakarini telohranitelji Laki Bova i Rok Magnus. Laki je još jednom čitao oglas o licitaciji i gundao:

— Po dve stotine dolara svaki, samo zato što su bili njegova krv! A Rok i ja znamo da ne vrede ni po dva centa svaki! Nikad ništa nisu radili, samo su trošili, a gazda im je davao!

— Potrošiće i ove, brže nego što misliš, Laki! — primetio je Rok, a onda zapitao Džima: — Zar nisi mogao to da sprečiš, Džime?

— Kako, prijatelji? — odgovorio je pitanjem Džim. — Pokojni Bakara je izgleda bio vezan za svoju porodicu više nego drugi. Sam mi je rekao da njegovi nećaci ne vrede mnogo. Ipak, ostavio im je golemo bogatstvo. Dobro si rekao, Laki, bili su njegova krv. I to je tako, znam da nije pravično, ali ja to ne mogu da sprečim.

Licitacija je trebalo da počne u deset sati, a već rano ujutro u Pampi su zapaženi neki poslovni ljudi iz Amerila, a i neki potpuno nepoznati, ko zna odakle. Očigledno, za Bakarino imanje postojalo je veliko zanimanje.

U Majkovu gostionicu, prilično uzbuđen, upao je već oporavljeni šerif Mek

Kigen. Seo je za sto i odmah se obratio Džimu.

— Mislim da će biti nevolja, Džime — rekao je. — Malopre su u Pampu, specijalnom kočijom, doputovala trojica. Znaš ko je jedan od njih?

Džim ga je upitno pogledao, a Kigen je nastavio:

Alan Simson As! — Kigen je malo zastao, pa rekao: — Drugi je neki mladac, obučen po poslednjoj modi iz Njujorka ili Vašingtona, a trećeg poznajem, to je jedan od braće Blok, najstariji, Džon, iz poznate advokatske kancelarije u Amarilu »Blok i Blok«. Oni nisu slučajno u Pampi.

— Niko danas nije slučajno u Pampi, Mek! — odgovorio je Džim, koji kao da se nije uzbudio time što mu je rekao šerif. — Uostalom, svako ima prava da učestvuje na licitaciji i da kupi ako može! Šta ja tu mogu?!

U stvari, u Džimu je kuvalo. Možda je opet bio na tragu svoje prošlosti. Ali nije dopustio da se to vidi na njemu.

Da li će sve biti rešeno već ovde, u Pampi?

Iz Majkove gostionice izašli su zajedno, sva četvorica. Šerif se uputio prema salunu hotela Srebrna potkovica, da proveri obezbeđenje licitacije. Džim je, vođen nekim predosećanjem, pošao prema poštanskoj stanici. Laki i Rok su ga pratili. Oko devet sati iz Amerila je u Pampu dolazila redovna poštanska kočija.

Džim je seo na jednu klupu pred stanicom, zapalio cigaru i čekao, Laki i Rok su seli pored njega. Džim je mislio o Sindi, o devojci koja ga je očarala na svojim cirkuskim i Žonglerskim veštinama i tačnim pucanjem u sveće, nego svojim osmehom i svojom krhkom ali veoma privlačnom pojavom, svojom ženstvenošću koja je izbijala i preko oklopa ravnodušnosti koji je bila navukla na sebe.

Želeo je da Sidni doputuje ovom kočijom.

I, Sindi je došla. Izašla je prva iz kočije. Kad je ugledala Džima, odmah mu je prišla, a on je već bio ustao i pošao prema njoj. Bez reči, bez objašnjenja, po porivu iz srca, Džim je zgrabio Sindi u za-

grlaj, podigao je gotovo metar od zemlje, a onda poljubio.

Pocrveneo je, zbunjen, tek kad ju je spustio nazad na zemlju. Pocrvenela je i Sindi, ali se nije bunila. Rekla je samo:

— Džime!

A on je isto tako odgovorio jednom jedinom reči:

— Sindi!

Laki i Rok su se zgledali, a onda su pošli u grad. Laki je viknuo:

— Videćemo se u salunu, Džime!

Džim i Sindi zagrlili su se još jednom, i još jednom se poljubili.

Zajedno su napustili poštansku stanicu, a zajedno su i ušli u salun hotela Srebrna potkovica, da prisustvuju licitaciji.

Seli su u prvi red, pored Ave i šerifa Kigena, koji kao da su im sačuvali dva prazna mesta. S druge strane, do njih, je sedeo novinar i šampar Risom, do njega gostioničar, a na kraju reda, video je Džim, Alan Simson As, onaj mladac o kome mu je rekao šerif Kigen i advokat iz Amarila, Džon Blok.

Licitacija je počela tačno u deset. Sudija Redžinald Baldwin je udario čekićem o sto i rekao:

— Kao što znate, prodaji je izloženo imanje Stiva Bakare alias Stiva Bekera, građanina Pampe, koji je ostavio uredan testament, pa je i ova prodaja u skladu s tim testamentom. Pozivam ovlašćene predstavnike naslednika, gospodina Džima Pitersona, u ime naslednice En Bakara, i gospodina Džemsa Džonsa, u ime naslednika Karla i Džozefa Bakare, da se izjasne imaju li šta protiv ove prodaje!

— Sve je u redu, sudijo! — prvi se javio Džim.

— Slažemo se! — izjavio je advokat Džems Džons.

— Hvala! — rekao je sudija Baldwin. — Prvo se, kako je oglašeno, izlaže prodaji imanje u celini. Početna cena je osam stotina hiljada dolara! Ko daje koliko ili više? Prvi put!

— Osam stotina hiljada dolara plus jedan! — ustao je Alan Simson As i viknuo.

— Da li imate pokriće, gospodine? — pitao je sudija Baldwin, ne uzbuđujući se previše.

— Gospodin Majer — pokazao je rukom na mladića pored sebe — ne zna dobro engleski, pa me je ovlastio da nastupim u njegovo ime. O tome posedujem uredno overeno pismeno punomoćje. Za isplatu garantuje »Banka Gros« iz Amarila, a o tome potrebna dokumenta ima kod sebe advokat gospodina Majera, gospodin Džon Blok, da li je to dovoljno, sudijo?

— Dovoljno je, gospodine, poznajem gospodina Bloka a znam i za »Banku Gros«. Ako niko od prisutnih nema ništa protiv, možemo nastaviti.

Malo je sačekao da čuje da li će se neko javiti, a onda gromoglasno objavio:

— Osamsto hiljada dolara i jedan dolar više, prvi put!

U salunu je zavladao tajac. Mnogi su se nadali da niko neće moći da kupi imanje u celini, pa su računali da će po povoljnoj ceni moći da kupi neki objekat iz Bakarine ostavštine. Najveće interesovanje, naravno, vladalo je za hotel i banku. Ali, sada ništa od toga. Postojao je kupac za sve!

Niko se nije javio.

Sudija je objavio:

— Osam stotina hiljada dolara i jedan dolar više, drugi put!

Opet se niko nije javio.

Sudija je udario čekićem o sto da prekine žamor koji je postajao sve bučniji. Viknuo je:

— Osam stotina hiljada dolara i jedan dolar više, treći put!

A kad se ni tada niko nije javio, objavio je:

— Prodato!

Sačekao je nekoliko trenutaka, a onda glasno rekao:

— Gospodine Majere, možete platiti što ste kupili!

Prisutni su počeli da napuštaju salun, neki su glasno psovali.

Mladi Majer, Alan Simson As i advokat Džon Blok prišli su stolu za kojim je sedeo sudija Baldwin. Izvadili su dokumenta i čekovnu knjižicu. Potpisali su ček na sumu koju su ponudili. Smeškala su se sva trojica.

Ozareni zadovoljstvom zbog uspešne i brze prodaje bili su i braća Bakara, Karl i Džozef, kao i njihov advokat Džons.

Džim je prigrlio Sindi i izašao, ne pokazujući šta oseća. Ava i Mek Kigen izašli su za njima. Laki i Rok su pošli takođe, oprezno se ogledajući uokolo, svesni da sve ni izdaleka nije gotovo. A hteli su da pomognu Džimu, koga su zavoleli gotovo isto kao što su voleli svog ranijeg gazdu. Džim im se činio još bolji do Stiva Bakare.

Bilo je vreme ručku, i Džim je poveo Sindi u Majkovu gostionicu. Za njima su u gostionicu ušli Laki i Rok, osmehnuli su se Džimu i devojci, ali nisu seli za njihov sto, već malo podalje. Ubrzo je gostionica bila puna. Nije bilo ni slobodnog stola ni slobodnog mesta. Svi su znali da će ovde moći dobro da jedu i da budu pošteno usluženi. Znali su to građani Pampe, ali i oni iz okoline, o Majku se lepo pričalo i u Amarilu.

Neki gosti već su bili posluženi, među njima i Džim i Sindi, kao i Laki i Rok, kada su se vrata gostionice naglo otvorila i unutra su nahrupili, oholo, osiono, siledžijski, Bakarini nećaci, braća Karl i Džozef.

Zastali su na ulazu, pogledali po gostionici, pa kad su videli da nema slobodnog mesta, Džozef se proderao:

— Majk! Zar kod tebe nema mesta za braću Bakara?

Majk se pojavio iz kuhinje. Kršio je ruke, očekujući neprilike. Rekao je učtivo, gotovo snishodljivo:

— Izvinite, gospodine Džozefe, i vi gospodine Karle, izvinite. Ali, sve je popunjeno!

— Kupujem tvoju gostionicu, Majk! Sve zajedno sa gostima, sa tvojom porodicom, sa tvojom poslugom... i sa tobom zajedno sa gaćama koje imaš na sebi — dreknuo je Karl.

Laki Bova je malo odmakao stolicu od stola, ali je ostao da sedi. Viknuo je oštro, odlučno:

— Majk, idi u kuhinju! Ne volim mnogo pečen biftek!

Majk ga je poslušao, a Laki se onda obratio braći Bakara.

— Čuli ste, momci, nema mesta. A lo-
kal nije za prodaju, gosti pogotovo! Želi-
mo da ručamo na miru, svi mi!

I Džim je malo odmakao svoju stolicu
od stola, spreman da se umeša ako bude
trebalo.

Braća Bakara su shvatili da ne ide sve
kako su oni zamislili. Džozef je pokušao
da nešto izglati makar samo u odnosu
na revolveraša Lakija Bovu. Rekao je go-
tovo pomirljivo:

— Laki, Karl i ja sada vredimo svaki
po dve stotine hiljada, zar ti i Rok ne bi-
ste mogli da uzmete nešto od toga, ako
nam pridete?

Neki gosti su ustali od svojih stolova s
namerom da napuste gostionicu. Laki ih
je zaustavio, ustavši od stola i viknuvši:

— Gospodo! Ostanite na svojim mesti-
ma! Garantujem vam: ako dode do puc-
njave neće biti zalutalih zrna! Čućete sa-
mo dva pucnja, moj i Rokov!

Džozef Bakara je preteći primakao
ruku koltu.

Tada se uesao Rok Magnus. Ustao je,
onako ogroman delovao je kao div iz
bajke. Zaobišao je sto, i koraknuo dva
koraka prema braći Bakara. Onda je ne-
gde u džepu iščeprkao dva novčića od
po dva centa, pa jedan bacio pod noge
Džozefu, a drugi Karlu. Rekao je oštro,
suzdržavajući bes koji ga je obuzimao:

— Pokupite te novčiće, braćo. Odmah.
Toliko vredite: svaki po dva centa!

Džozef je odmakao ruku od kolta, a ni
Karl očigledno nije nameravao da po-
tegne. Karl je rekao:

— Možemo naći i bolje od vas! A onda
se pazite!

— Pokupi svoj novčić, Karlo! Inače...
— Rok Magnus je koraknuo još jedan
korak.

Bila je to preteška uvreda i teško da bi
se neki Zapadnjak, makar i bez šanse na
uspeh pomirio s njom. Karl Bakara se
ipak sagao i pokupio novčić. Onda se ok-
renuo i izašao. Džozef je takode pokušao
da izade, ali ga je zaustavio Laki Bova:

— Džozefe, nisi uzeo svoju vrednost
sa poda!

Zar nisi čuo što je rekao moj prijatelj?!
I Džozef se sagao i uzeo novčić od dva
centa. Gotovo je istrčao kroz vrata.

Laki je viknuo:

— Majk! Da li je gotov moj biftek?

Džim i Sindi su nastavili da ručaju.
Nastavili su i drugi gosti koji su bili po-
služeni. I Laki i Rok.

Džim je znao da ovo nije kraj neprili-
ka, nego početak daleko većih. Braća
Bakara neće moći dugo da trpe uvredu,
a Džim je znao da ni on onda neće moći
da ostane po strani. Osim toga, brinuo
ga je i onaj Alan Simson As. Džim je
znao da je taj spreman na svakakve pod-
losti i nije mogao da zamisli kakvom će
se sada poslužiti. Džim je želeo izravan
sukob s njim, ali nije verovao da će do
toga doći. Uza sve to, tu je bila i Sindi.
Zbog nje je bio spreman da odustane od
svoje potrage za prošlošću, zbog nje je
mogao i da odustane od svake borbe i
da ode, s njom, naravno, nekamo daleko
gde ih niko ne poznaje.

Znao je Džim da to neće moći. Morao
je da ostane na zapadu, morao je da po-
kuša da nađe En Bakaru, to je bio obe-
ćao Stivu Bakari, pa da ga ovaj to u svo-
joj oporuci i nije zamolio, on bi uradio. A
to je značilo da mora da prihvati i sve
drugo što će ga stići u Pampi, u Tortau-
nu, u Teksasu, u Nevadi ili u Kaliforniji,
u planinama Siera-Nevade... ko zna
gde još!

A ni Sindi ništa nije zahtevala. Jed-
nostavno, bila je srećna što je s njim.

Već su bili ručali kad je u gostionicu
ušao sudija Redžinald Baldwin. Odmah
je prišao Džimu. Majk mu je brzo našao
stolicu, i sudija je seo nasuprot Džimu.

— Imam zanimljive novosti za tebe,
Džime — rekao je. — Naime, Banka
Gros iz Amarila, preko svog prvnog za-
stupnika Džona Bloka, nudi ti da imovi-
nu En Bakara deponuješ u njihovoj ban-
ci, nude ti petnest odsto godišnje kama-
te, umesto sedam i po koliko dobijaš od
Nacionalne banke države Teksas.

— Ali, sudije, pa ja sam već potpisao
sva potrebna dokumenta — odgovorio je
Džim.

— To je trideset hiljada dolara godiš-
nje, Džime, a dokumenta su još kod me-
ne, možemo ih i promeniti. Banka Gros
je velika banka i isto je toliko sigurna
kao i Nacionalna banka.

— Ne znam kako bi postupila En Ba-
kara da je sada ovde, ne znam ni kako bi

postupio pokojni Stiv, ali ja neću da menjam odluku. Taj novac možda će tamo stajati i trideset godina, pa ako neko treba da ima koristi od njega, ako to ne bude mogla En Bakara, neka ima država Teksas. Uostalom, tako je Želeo i pokojni Stiv.

Džim je govorio odlučno, i sudija više nije navaljivao. Dodao je samo još jedno:

— Advokat Džon Blok nudi ti da advokatska kancelarija Blok i Blok preuzme pravo zastupanje tvojih interesa i interesa En Bakare.

— Dosad mi nije bio potreban pravni zastupnik — odgovorio je Džim. — Kad mi je bila potrebna prva pomoć, ti si mi, sudijo, uvek pomagao, nesebično, i nisi nijednom rečju pomenuo da je to pravno zastupanje. Ja ne mislim da bilo šta menjam. Ako dođe do neke velike nužde, i ti me možeš zastupati, prvnici si, zar ne?

— Mogu, Džime, ali u tom slučaju morao bih, po zakonima države Teksas, da dam ostavku na dužnost sudije u Pampi. — Sudija se nasmejao, pa završio: — No, dobro, ako bude potrebno daću tu ostavku!

— Možeš li to još nešto da učiniš za mene, sudijo?

— Mogu, Džime! Ne mogu ti očitati opelo, za to ćeš morati da potražiš popa! — nasmejao se sudija Baldwin.

Džim je prigrlio Sindi, pa odgovorio: — Neću popa, sudijo. Zapravo ja znam koje sam vere. O tome mi ništa nisu rekli moji učitelji: stari Patrik O'Konel, Dugačko Koplje i Džim Malber, a ni Sindi ne ide u crkvu. . .

— Da nećeš da se venčaš s tom čarobnicom, Džime? — sudija se najednom uozbiljio.

— Upravo to, sudijo! — odgovorio je Džim mirno, a zatim se zagledao devojci u oči kao da će se utopiti u njima.

Svi su bili iznenađeni. Sindi je pocrvenila, ali ništa nije rekla. Samo se još više priljubila uz Džima.

— Jesi li dobro razmislio, Džime? Jesi li video šta ta sve zna? Pazi se, Džime! — govorio je sudija ozbiljno.

— Neću da razmišljam, hoću da nas venčaš, sudijo! — rekao je Džim odlučno, pa upitao: — Možeš li danas?

— Dobro, Džime, nadam se da ne grešiš. Nađi dva svedoka i doddi u moju kancelariju — sudija je ustao i hteo da pođe, ali ga je Džim zaustavio.

— Idemo zajedno! Svedoci su tu! — onda se obratio dvojici prijatelja koji su ga gledali širom otvorenih očiju i usta: — Laki, Rok, hoćete li da mi budete kumovi?

Obojica su ustali u istom trenu. Laki je odgovorio:

— Hoću, Džime!

— Naravno da hoću! — složio se i Rok. Laki je tada pozvao gostioničara.

— Majk, priredi svečanu svadbenu večeru, ti znaš kako treba, sa cvećem i svećama na stolu, i sa pravim vinom. Koliko sam čuo, na pravim svadbama se ne piju viski i pivo, nego samo staro dobro vino. Nađi najstarije i najbolje u Pampi. Kumovi plaćaju!

— Za koliko osoba? — pitao je Majk.

— Mladenci, kumovi — počeo je Laki da broji na prste — pa sudija i njegova supruga, pa moja i Rokova devojka. . .

— Nisam znao da imaš devojku, Laki, ni za Roka nisam čuo — primetio je gostioničar.

— Do večere ćemo možda imati, Majk! I Džim je svoju našao danas! — smeja se Laki, a i Rok mu se pridružio.

— Znači, osam! — zaključio je gostioničar.

— Pripremi za dvanaest! Nikad se ne zna! Možda će još neko hteti da se venča danas. — zaključio je Laki.

Dogodilo se da je Laki postao prorok.

Čim su izašli iz gostionice i krenuli prema sudijinoj kancelariji, sreli su Avu i šerifa Meka Kigena. Držali su se ispod ruke i zaljubljeno gledali. S njima je bio i mali Avin brat Džoni i njegov staratelj Ken Rozevol.

— Vas tražimo, sudijo! — rekao je odmah Kigen. — I tebe, Džime! Ava i ja smo odlučili da se venčamo. Imamo sva potrebna dokumenta. Džime, ti ćeš biti kum, drugi će biti Ken.

Laki i Rok su prsnuli u smeh, a zasmejali su se i Džim i Sindi. Ozbiljan je ostao jedino sudija.

— Šta je tu smešno? — pitala je Ava, zbunjena ovakvim razvojem događaja.

— Pa, i to dvoje zagrljenih, Džim i Sindi — objasnio je Laki kroz smeh — pošli su da se venčaju. A ja sam maločas prekao da će danas biti još venčanja. Još se nije dogodilo da se neko proročanstvo ispuni tako brzo, zar ne, Rok?

Onda su se zasmijali i Ava i Mek.

Svi zajedno ušli su u sudijinu kancelariju.

Prvo su se venaći Ava i Mek, sudija je rekao da su duže stanovnici Pampe a i da je Mek stariji od Džima, pa da njima pripada prvenstvo. Odmah zatim obavljena je i druga ceremonija: malecna i sitna Sindi i krupni i visoki Džim postali su muž i žena.

Nije bilo venčanica ni svečanih odela. Ni prigodne muzike. Mek i Ava su imali venčano prstenje, a Džim i Sindi ni to.

Bilo je ljubavi.

Bilo je popodne. Sudija ih je sve zajedno pozavo na čaj i piće u svoju kuću. Iako se nije nadala tolikim gostima, sudijina supruga Margaret ih je sve radosno dočekala i ugostila. Samo se Laki izvinio za trenutak i otišao nekamo.

Laki Bova je našao novinara i štampara Risoma i tako se pobrinuo da vest o događaju prostruji Pampom najbrže što je moguće. Do večeri cela Pampa je već znala za dvostruko venčanje.

Kad su izašli iz sudijine kuće i pošli ka Majkovoj gostionici na ulici su ih već čekali mnogobrojni građani koji su im čestitali. Među prvim bili su Henri Risom i stari štalari Džekson. Džim ih je obojicu pozvao na večeru.

Nigde nije bilo braće Bakara, a ni Alea Simsona Asa.

Večera u Majkovoj gostionici protekla je u najboljem redu. Bilo je svega. Sveće su gorele na stolu, a cveće mirisalo. Bilo je i dobrog, starog vina. Bilo je i pesme. Prvi je započeo krupnim basom, Rok Magnus malo nevešto, ali od srca, a svi su prihvatili.

Razišli su se tek nešto posle ponoći u vedrom i veselom raspoloženju. Ava i Mek Kigen, mali Džoni Hant i njegov staratelj Ken Rozevol odjahali su na ranč. Sindi i Džim Piterson, kao i njihovi kumovi Laki i Rok, pošli su u hotel Srebrna potkovica, u svoje sobe. Džim i Sindi u Džimovu, a Laki i Rok svaki u svoju.

Međutim, tamo ih je dočekalo neprijatno iznenađenje. Glavna hotelska vrata bila su zatvorena i zaključana. Dosad je, inače, bilo uobičajeno da su ta vrata bila stalno otvorena, čak i onda kada bi vrata saluna bila zatvorena. Sada je bilo obrnuto, salun je bio otvoren a hotel zatvoren. Novi vlasnik nova pravila, pomislio je Džim u prvi mah, a onda se odmah zamislio: to nije bilo slučajno. Da bi ušli u hotel, morali su da prođu kroz salun. A iz saluna je dopirala buka, vreva, pijani glasovi, i promukli, mazni glas Hantove udovice Kerol, koji je uzbudio verovatno već prilično pijane goste.

To zaista nije moglo da bude slučajno, pomislili su i Laki Bova i Rok Magnus. Ali nisu imali kud ako su želeli da spavaju pod krovom.

Rok je odgurnuo pokretna salunska vrata i prvi ušao. Laki je propustio Džima i Sindi, pa je ušao poslednji. Svi su bili oprezni, čak i Sindi.

Kad su ušli, Kerol je prestala da peva, a muzika je utihnula. I žamor kao da je najednom utihnuo. Kerol je sa pozornice pogledala u Sindi, malo joj se naklonila, a onda rekla:

— Čestitam, Sindi!

Onda je dala znak muzici da ponovo zasvira, pa sišla s pozornice i prišla Sindi. Zagrlila ju je i poljubila, a onda je pružila ruku Džimu, pa i njega zagrlila. Dok ga je grlila, rekla je šapatom:

— Džime, klopka! Čuvaj se mog brata!

Alan Simson As stajao je naslonjen o pult. Za stolom u neposrednoj blizini sedeli su mladi Majer, koji je kupio Bakarino imanje, i advokat Džon Blok. Bili su već prilično pijani. Alan Simson As nije bio pijan. Bio je napet, i to nije mogao da sakrije, mada se svim silama trudio da ne pokaže svoju nervozu. Svim silama se trudio i da govori tvrdo, grubo, uvredljivo. Rekao je:

— Džime Pitersone, čestitam i ja što si se oženio najvećom kurvom u severnom Teksasu!

Sindi je zadrhtala, a Džim je znao šta mora da uradi. Odgurnuo je Sindi i pošao ka sredini saluna, koju su prisutni gosti žurno napuštali, ne želeći da se nađu na liniji vatre, vatre do koje je moralo da dođe posle ovakve uvrede.

Alan Simson As se uspravio i prima-
kao desnicu koltu o boku. Džim Piterson
je to isto uradio s obe ruke, nikad se nije
znalo kojom će pucati.

— Kad muzika zasniva tuš, pucaj Pi-
tersone! — viknuo je Alan Simson.

Muzika je prvo svirala polako, pa sve
brže i jače, a onda su bubnjevi najavili
tuš.

Prolomila su se tri pucnja. . . i jedan
grozomorani, stravičan, smrtnički jauk.

Džim je stajao nasred saluna, uspra-
van, spreman da opali još jednom, dru-
gom rukom. Jedan čovek s puškom pao
je sa balkona, a laki Bova je čekao da li
će ustati. Zrno Alan Simsona Asa završi-
lo je pred njegovim nogama, a on je po-
lako padao uz šank. Onaj smrtnički
krik dolazio je iz jednog ugla: tamo je
Rok Magnus lomio kičmu nekom ubojici
koji je nišanio u Džima Pitersona.

U magnovenju Džim je shvatio kakve
je ljude unajmio da ga brane pokojni
Stiv Bakara i kakve je prijatelje stekao
za kratko vreme. Da nije bilo njih, on bi
sada ležao u prašini saluna hotela Sreb-
rna potkovića.

Sindi je u skoku bila pored njega. Za-
grlila ga je. Nije ništa govorila.

Alan Simson As je umirao. Kerol mu
je pridržavala glavu. Džim mu je prišao.
Pitao je:

— Zašto?

Alan Simson je otvorio oči i pogledao
u Džima. Rekao je kroz teško dahtanje,
bio je pogođen u stomak i znao je da će
umreti.

— Pitere Kupere! Nisam uspeo. Stari
Piter Simson je bio u pravu kad je rekao
da si neuništiv. Obećao mi je. . . malo
je zastao kao da prikuplja snagu, pa za-
vršio: — ako te ubijem, biću njegov na-
slednik! Velik ulog. . .

Zatvorio je oči, izgledalo je da će iz-
dahnuti. Otvorio ih je ponovo. Rekao je:

— On te sanja već skoro punih dvade-
set godina, svaki dan! Pitere Kupere. . .
Ubij ga. . . To je tvoje pravo. . . Pitere Ku-
pere. . .

Džim je stajao nad njim, njegovi kolto-
vi su već bili u koricama, ali su mu ruke
drhtale. Drhtao je celim telom.

Piter Kuper!

Znači, to je on! Piter Kuper!
Sindi ga je zagrlila i povelala napolje.

XI

Svoju prvu bračnu noć Sindi i Džim
proveli su na seniku starog Džeksona.
Nisu imali ni snage ni volje da se popnu
do udobne Džimove sobe u hotelu. Na
senu, ali tek pred zorom, doživeli i svoju
prvu, pravu i potpunu ljubav.

Ni laki Bova i Rok Magnus nisu spa-
vali u hotelu. Celu noć su probdeli u ko-
libi starog štalara, igrajući s njim poker
u sitne pare, za zabavu. Nisu bili sigurni
da je sve gotovo.

Ujutro je sve bilo drugačije. U toku no-
ći pala davno željena kiša, i sve je bilo
svežije. Stari Džekson je ispržio jaja sa
slanimom i pozvao svoje iznenadne gos-
te na doručak. Skuvao je i jaku crnu ka-
fu, znajući da će im biti potrebna. Isti-
mario je i konje kao da je znao da će to-
ga dana biti jahanja.

I, Sindi i Džim su odjahali oko podne.
U Tortaun. Pre toga poštar je Džimu do-
neo telegram, naslovljen na pokojnog
Stiva Bakaru. U telegramu je posalo da
je dvadeset milja južno od Tortauna, u
Teksasu, otkrivena devojka koja bi mog-
la da bude En Bakara. Naime, u jednom
indijanskom rezervatu živela je mlada
žena koja je postala čuvena isceliteljka
među Indijancima. Zvali su je Enka Bela
Žena. Mogla je da ima oko dvadeset go-
dina, bila je kao i ostale Indijanke, ali je
dosta dobro govorila engleski. Po sve-
mu, mogla je da bude sestra Stiva Baka-
re. Pinkertonova agencija saopštavala je
Stivu da je njihov agent poginuo, u po-
kušaju da uspostavi kontakt s njom, ali
da su na lice mesta već uputili drugoga.

Svi putevi vodili su Tortaun. I Džimo-
va prošlost i Džimov zadatak da prona-
de sestru Stiva Bakare. Sindi se nije pro-
tivila.

Laki Bova i Rok Magnus su hteli da
pođu s njima, ali se Džim nije složio.

Jahali su. Mogli su da unajme speci-
jalnu kočiju, imali su dosta novaca, ali
nisu hteli. Svaki doživljaj u prirodi bio je
pravi doživljaj. Na tom putu oboje su se
iskazali kao pravi ljudi, kao pravi muž i
žena.

U Tortaun su ujahali noću. Nisu tako nameravali, ali tako se desilo slučajno. Odseli su u malom hotelu na početku glavne ulice, tu je i bila štala za iznajmljivanje i čuvanje konja, pa su tako i svoje verne životinje mogli da zbrinu. Nisu se zadržavali u salunu hotela, u kojem ionako nije bilo puno gostiju. Večerali su i povukli se u sobu koju su lako dobili, jer u hotelu nije bilo drugih gostiju.

Ujutro, Sindi je otišla da kupi neke sitnice koje su joj bile potrebne, a Džim je svratio kod šerifa.

Šerif je bio stariji čovek, možda pedesetogodišnjak, ozbiljan i iskusan. Kancelarija mu je bila uredna, sto takode. U soški puške su bile očišćene i prosto su blistale od čistoće. Džim ga je pozdravio, predstavio se, a onda mu pružio telegram Pinkertonove agencije sa podacima o Enki Beloj Ženi.

Šerif je pročitao telegram, pa se nasmejao:

— Vrađa stvar, te žice. Eto, na primer, i ja sam juče dobio tako vest da ćete me uskoro posetiti, Džime Piterstone. Te žice su brže od svakog konja! Vaš dolazak najavio mi je šerif iz Pampe i zamolio me da vam pomognem.

— Pa, moja žena i ja i nismo mnogo žurili, šerife — rekao je Džim tek da nešto kaže.

— Možda će vas zanimati, Piterstone, slušajte! Mi u Tortaunu ne dobijamo često telegrame, a juče smo dobili tri. Jedan ja, onaj o kome sam vam već rekao. Drugi sudija, slučajno znam sadržaj, u njemu je neka Ava Kigen rođena Simson, iz Pampe, javljala sudiji u Tortaunu da se odriče svakog srodstva sa svojim stricem Piterom Simsonom, vlasnikom ranča S u krugu, kao i posledica koje bi mogle da iskrсну u vezi sa tim srodstvom. Treći je dobio Piter Simson, sadržaj ne znam, ali kako je i taj telegram iz Pampe, mogu misliti šta u njemu piše. Zanimljivo je pri tom još jedno: onaj telegram meni potpisao je šerif Kigen, a one telegrame sudiji i Simsonu potpisani su takode istim prezimenom. Da nisu ta Ava i taj šerif u nekom srodstvu?

— Muž i žena, šerife! — odgovorio je Džim.

— Vaši prijatelji? — pitao je šerif u Tortaunu.

— Da! Bio sam im kum na venčanju!

— U redu je, Džime Piterstone. Pomoći ću vam koliko mogu!

— Zar šerif Kigen iz Pampe nije pomenio da se zanimam i za ranč Pitera Kupera, u okolini Pampe? — naglo je upitao Džim.

— Nije! A zar vas zanima taj ukleti ranč?

— Veoma, šerife! — rekao je Džim vidno uzbuđen.

— Pa, ispričaću vam ponešto o tom mestu, Piterstone. Priča je tužna i možda vam neće biti prijatno da je čujete, ali šta se tu može!

— Pričajte, šerife — rekao je Džim.

— To je oko deset milja južnije od Tortauna, na granici indijanske teritorije, danas rezervata za Apače koji su se primirili — počeo je šerif. — Ranč je i sada napušten i zapušten, niko nije hteo da ga kupi. Nešto zbog Indijanaca koji se stalno muvaju okolo i kojima nikad nije verovati, nešto i zbog nezapamćenog zločina koji se tu odigrao pre jedno dva-deset godina.

— Šta se to dogodilo tamo pre dvadeset godina, da li znate, šerife, dovoljno ste stari? — pitao je Džim.

Šerif ga je pogledao, dugo je posmatrao trzaje i grčeve na gustom bradom nepokrivenim delovima lica Džima Piterstonea. Onda je nastavio:

— Bio sam tada šerifov pomoćnik. Javili su nam da gori ranč Pitera Kupera. Bila je noć, i mi nismo odmah odjahali tamo, ni danas ne znam zašto je šerif tako postupio. A kad mso tamo došli sutradan ujutro, našli smo samo zgarište koje je dogorevalo i tri plitka groba, dva veća i jedan manji!

— Neko je sahranio mrtve? — pitao je Džim, proveravajući u sebi priču starog Patrika O' Konela.

— Neka skitnica. Našli smo tragove. Šerif je pretpostavio da je to onaj isti lovac na krznaše koji je samo dva dana ranije ubio prethodnog šerifa u Tortaunu. Pošli smo za njim!

— Zašto niste pošli za tragovima nasilnika, za onima koji su ubili troje nevi-

nih i spalili njihovu kuću? — pitao je Džim.

— Ne znam. Šerif je vodio poteru. Lovca nismo uspjeli da uhvatimo, ali su tragovi jasno pokazivali da nije bio sam.

— Ja sam bio s njim, šerife! — najednom je provalilo iz Džima.

— Znači, vi ste sin Pitera Kupera? — pitao je šerif, izgleda ne mnogo iznenađen Džimovim priznanjem. — Znali smo odmah da je jedno dete preživelo, našli smo dva velika i jedan mali grob, a Piter Kuper je imao dvoje dece.

— Da! Ja sam možda Piterov sin, Džim Piterson, Džim Kuper, možda!

— I šta ćete sada, Džime Pitersone? — pitao je šerif. — Čuli smo dosta o bradatim džinu, Džimu Pitersonu.

— Ko je ubio moje roditelje i sestru, šerife? Zna li?

— Znam! Piter Simson je to javno priznao pre dvadeset godina, pred mnogim građanima Tortauna. Rekao je tada da će tako proći svi kradljivci njegove stoke! Sećam se toga.

— I niko ništa nije preduzeo? — Džim je pitao, mada je znao kakav će odgovor dobiti od šerifa.

— Niko! Morate to da razumete, Pitersone! Simson je tada bio sve i sva u Tortaunu. Danas bi možda sve bilo drugačije — pravdao se šerif.

— Dobro, recimo da je moj otac i bio kradljivac stoke, zar su to bili njegova žena i njegova mala deca?

Svi su osuđivali zločin, ali niko se nije usudio da se suprotstavi moćnom rančeru. Osim toga, vaša majka Meri bila je poluindijanka, iz braka nekog traperera sa Indijankom, mislim da me razumete? A i vaš otac je dobro živio s Indijancima, njega nikad nisu napadali. To je bilo dovoljno da umiri savest tadašnjih građana Tortauna.

Šerif je prišao karti koja je visila na zidu. Pokazao je prstom.

— Ovo je vaš ranč, Džime Kupere! Ako možete da dokažete da ste Džim Kuper!

Džim se počeošao po svojoj bradi, po desnoj strani.

— Mislim da mogu, šerife. Ovde je ožiljak od gvožđa za žogosanje, ovde pod

bradom. A imam i drugi, na desnoj butini!

Šerif ga je začuđeno pogledao. Rekao je:

— Pričalo se o tome, kasnije. O tom žogosanju žene i dece, ali ja nisam verovao u to.

— Godine su učinile svoje. I moj rast, naravno. Ali pažljivi posmatrač, ako mu ja to otkrijem, moći će da nađe tragove žiga S u krugu. Da li će to biti dovoljno, šerife?

Džim je govorio jetko i oštro. Videlo se da se jedva savladava.

— Ne znam, Pitersone — odgovorio je zabrinuto. — Sve zavisi od toga šta ćete sada preduzeti. Stari Simson zna za vas bar dve ili tri godine. I boji se! Nikad se ničeg nije bojao, ali sada se boji vas! Kao da oseća da ćete doći!

— Došao sam! — Džim se uspravio u svoj svojoj gorostasnoj veličini.

Zaista je ličio na neumoljivog osvetnika.

Izašao je bez pozdrava.

Sindi je primetila da je uzbuđen, ali nije ništa pitala. Znala je šta se moglo dogoditi. Odmah su izjahali iz grada. Na izlazu iz grada Džim je upitao nekog starca za najkraći put prema ranču Pitera Kupera, a ovaj mu je detaljno opisao, tako da nije mogao da zaluta.

Na ranč su stigli oko podne. Sve je bilo obraslo u korov i šiprag. Ipak, kameni ostaci temelja nevelike kuće još su bili tu. Ograde, dvorišta, korala, staje — ničeg nije bilo. Tek, tu i tamo iz trave je izvirivao poneki nagoreli komad građe, sada već natruo i u raspadanju. Džim je pogledao uokolo. Stari Patrik je rekao da je njegove roditelje i sestru sahranio na brežuljku, stotinu koraka od kuće, pod jednim mladim orahom, koji je tu verovatno zasadio njegov otac.

U hladovini sada već velikog oraha mogle su se više nazreti nego videti tri humke, dve veće i jedna manja. Nije bilo krstova niti bilo kakvih drugih oznaka, ali je Džim znao da su to grobovi njegovih najmilijih. Prilazio je polako, pognute glave, ne ispuštajući Sindinu ruku iz svoje.

Kad su došli do grobova, klekli su. Onda je Džim počeo da čupa travu sa humke. Sindi mu se pridružila. Radili su tako više od sata, ćutke. Kad su očistili humke, Sindi je iz svoje torbice izvukla tri sveće, pobola je na svaku humku po jednu i zapalila ih.

Džim je ustao. Stravična slika koju je nosio u sebi celog života nije se pojavljivala. Video je samo tri humke i tri sveće koje su gorele na njima. I osećao stisak ruke svoje drage Sindi.

Nije znao da se moli, tome ga niko nije učio. Stajao je ukočen, u nemoj pošti, gotovo bez ikakvih misli.

Tada je osetio da više nisu sami. Krenuo je rukom ka koltu, ali kad se okrenuo, video je da to ne bi imalo nikakvog smisla. Bili su opkoljeni.

Šest Indijanaca mirno je sedelo na svojim konjima, svi sa najsavremenijim vinčesterkama u rukama. Jedan od njih bio je star, veoma star, belokos, izbornog lica, mršav. Crvenom trakom oko glave bila su mu pričvršćena dva orlova pera, a oko vrata je nosio amajliju — veliki orlov kljun.

— Nemamo ništa protiv tebe, stranče! — rekao je mršavi starac. — Vidim da poštuješ mrtve! Da li tu leži neko tvoj?

— Otac, majka i sestra! — odgovorio je Džim tiho. — Ubili su ih zli beli ljudi pre dvadeset godina, a ja i moja žena stigli smo tek danas da se poklonimo njihovim senima.

Kad završiš to što si započeo, beli čoveče, ja bih te zamolio za jednu uslugu. Čekaćemo te dole, pokraj puta!

Okrenuli su konje i odjahali niz brdo, do puta. Džim je gledao za njima, Sindi u Džima. Pokraj puta prema Tortaunu starac je sjahao, prostro pred sebe šareno čebe, pa seo i zapalio lulu. Sjahala su još trojica i sela pored njega. Dvojica preostalih odjahali su svaki na po jednu stranu, Indijanci nisu želeli da budu iznenađeni.

— Sve je dobro, Sindi, ne boj se! — rekao je Džim.

— Ne bojim se, Džime. Čega da se bojim kad sam s tobom?

Džim se okrenuo još jednom prema grobovima. Onda se sagao i poljubio zemlju svake humke. Sindi je učinila isto. Zatim su povelj svoje konje i peške sišli do starog Indijanca koji ih je čekao. Džim je seo nasuprot starom Indijancu, a Sindi je ostala da čuva konje.

Starac je pružio svoju lulu Džimu, a Džim je znalački otpuhnuo nekoliko dimova, a onda vratio lulu. Tek tada je starac progovorio:

— Ja sam Orlov Kljun, poglavica Apača iz Doline pod Crvenim stenama. — malo je zastao, kao da je želeo da vidi kakav je utisak ostavio, ili je možda čekao da se i Džim predstavi.

— Ja sam Džim Piterson, lovac na vukove, rođen na ovom mestu, čestiti poglavico! Ako budem mogao, učiniću ono što zatražiš od mene!

— Hvala ti, Piterov Sine! Da li ćeš moći da podeš s nama u naše selo, Piterov Sine?

Džim je znao da stari poglavica ovo ne traži bez razloga. Uostalom, da je hteo, stari poglavica mogao je lako da zarobi i njega i Sindi i da ih otera u svoje selo. Zato je Džim odmah pristao. Rekao je:

— Mogu, veliki poglavico! Ako i moja žena može sa mnom!

— Nisam ni mislio drugačije, Piterov sine! Rekao sam!

Poglavica je ustao i pošao ka svome konju. Džim je znao da je razgovor završen i da mu poglavica, bar zasad neće objašnjavati zašto ga zove u svoje selo. Džim je pristao, i to je starom Indijancu bilo dovoljno.

Jahali su umerenim kasom na jug, prema planinama. Nisu razgovarali.

Posle jedno tri sata jahanja, a jahali su kroz prilično neprohodan kraj, zaustavili su se. Odmor je bio potreban svima, i Džimu i Sindi, i Indijancima, a ponajviše njihovim konjima.

Zapalili su veliku vatru, a onda je jedan Indijanac poslao neku poruku dimnim znakom.

Starac je ponovo seo na svoje šareno čebe i pozvao Džima da mu se pridruži. Ponovo je zapalio lulu i ponudio Džima da puši s njim. Onda je rekao:

— Nisi pitao zašto Orlov Kljun želi da jašeš s njim u njegovo selo?

— Pitao si me, Orlov Kljune, da li mogu da ti učinim uslugu. Rekao sam da mogu. Zar to nije dovoljno među poštenim ljudima? — Džim je znao kako treba razgovarati s Indijancima i znao je da se velika radoznalost često plaćala životom. — Kad budeš hteo, ti ćeš reći, Orlov Kljune!

— Živeo si među nama, Piterov sine? — pitao je poglavica.

— Da! U šatoru Dugačkog Koplja, ali to je dosta daleko odavde, možda nisi čuo za njega!

— Dugačko Koplje je bio velik ratnik. Ako si bio njegov sin, makar i samo jedno leto, ni ti ne možeš biti slab ratnik! — odgovorio je poglavica. — Imao sam sreću što sam baš tebe sreo!

— Zar si tražio da sretnes nekog belog čoveka, Orlov Kljune?

— Upravo tako, Piterov Sine! Tražio sam da sretnem poštenog belog čoveka!

Poglavica nije rekao da je to prilično teško za jednog Indijanca, ali je Džim znao da je to prećutao iz pristojnosti.

Sindi je pažljivo pratila razgovor i sve se više čudila kako se njen Džim dobro snalazi među Indijancima.

Onda su jahali još dobra tri sata. Kad su ušli u indijansko selo, već je padao mrak. Pred velikim šatorom u sredini dočekao ih je plečati Indijanac, takođe sa dva pera u kosi, ali puno mlađi od Orlovog Kljuna. Pozdravio je sve, čak i Džima i Sindi. Rekao je:

— Doveo si poštenog belog čoveka, oče, kako je želela Enka Bela Žena.

Džim se trgao. Znači, to je bilo selo u kome je možda živela sestra Stiva Bakare, En.

Mlađi Indijanac je nastavio da govori.

— Enka Bela Žena će ozdraviti, oče. Manitu je uslišao naše molbe. Enka Bela Žena neće umreti!

— Da li još uvek želi da se vidi sa poštenim belim čovekom? — pitao je Orlov Kljun.

— Ne znam, oče! Pitaćemo je!

Tek tada je Orlov Kljun sjahao, a za njim i ostali Indijanci iz njegove pratnje. Sjahali su i Džim i Sindi. Svi u selu ponašali su se prema njima sa poštovanjem. Verovali su da je njihov poglavica doveo poštenog belog čoveka i njegovu ženu. Verovali su da se njihov poglavica nije prevario.

Orlov Kljun je poveo Džima i Sindi u svoj šator.

— Pričekaj me ovde, piterov Sine, idem da pitam Enku Belu Ženu da li još uvek želi da te vidi.

Vratio se brzo. Rekao je:

— Enka Bela Žena želi da te vidi, Piterov Sine. I tvoju ženu!

Doveo ih je napolje, na kraj sela. Tamo je Džim ugledao za indijansko selo neobičan šator. Verovatno, bio je to šator neke poljske bolnice vojnika u plavim uniformama koji su Indijanci zarobili u nekoj borbi. I ovde je, pomislio je Džim, verovatno služio istoj svrsi.

Pred šatorom je sedela sitna i mršava mlada žena, koja se gotovo ni po čemu nije razlikovala od drugih mladih Indijanki. Jedino joj je lice bilo izrazito belo. Džim se setio fotografije koju mu je pokazao Stiv Bakara i koju je poneo sa sobom. Enka Bela Žena, ličila je na Stiva Bakaru iz mladosti, kao jaje jajetu. Nije bilo sumnje, pred njim je bila En Bakara!

Pozdravio ju je s poštovanjem, jer je znao da to očekuju svi Indijanci koji su posmatrali njihov susret. Rekao je:

— Ja sam Džim Piterson, a ovo je moja žena Sindi. Poglavica Orlov Kljun me je zamolio da te posetim, Enka Bela Ženo!

Enka Bela Žena pozvala ih je u šator. Pozvala je i poglavicu.

Razgovor je teкао neposredno i prisno. Džim je ispričao sve što je znao o porodici Bakara. Onda je ustao, izašao do svog konja i iz bisaga doneo onu porodičnu fotografiju koju mu je dao Stiv Bakara. Doneo je sa sobom i dve vrećice sa zlatnicima.

Enka Bela Žena bila je vidljivo uzbuđena, a onda je priznala da se svega seća iz svog ranog detinjstva. Ona je bila En Bakara. Džim više u to nije sumnjao i pružio joj je vrećice sa zlatnicima. Uz put je pitao šta će da uradi sa nasleđstvom koje je svojoj sestri ostavio Stiv Bakara. En je odgovorila:

— Ne mislim da napustim ovo selo. Tu sam našla najbolji narod na svetu. Ako je to toliko mnogo novaca, kao što kažeš, Džime, onda bismo time možda mogli da pomognemo Indijancima, mislim mladima, da se školuju, a postanu ravnopravni u svemu sa belima, da pomognu drugima svojim.

Džim se složio, a onda je rekao:

— En, moraćete da sedite do najbližeg grada, mislim da je to Tortaun, da obavimo sve pravno kako valja. Zatim se možete vratiti. Ja ću se pobrinuti da Indijanci koji vas budu pratili nemaju neprilike u gradu.

Poglavica Orlov Kljun je sve vreme pažljivo pratio razgovor, ali se nije mešao. Ishodom je, međutim, očigledno, bio zadovoljan. Najvažnije, njegov narod neće izgubiti svoju čudotvorku i isceliteljku Enku Belu ženu.

Na kraju je En zamolila Džima da joj ostavi onu fotografiju na kojoj su bili njena braća, njeni roditelji, i ona.

U indijanskom selu Džim i Sindi su ostali dva dana. Prisustvovali su svečanosti koju su Indijanci priredili u čast ozdravljenja svoje Enke Bele Žene.

Trećeg dana krenuli su u Tortaun. Najpre su pojahali Džim i Sindi. Pratila

ih grupa Indijanaca sve do granice rezervata. Otuda dalje jahali su sami.

Za njima je, nekoliko sati kasnije, po dogovoru između Džima i Orlovog Kljuna, krenula velika grupa. Bilo je tu pedeset dobro naoružanih ratnika koje je predvodio Orlov Kljun. U sredini je jahala En Bakara, Enka Bela Žena. Zaštitnicu je predvodio sin Orlovog Kljuna.

U Tortaunu Džim je odmah našao šerifa i ispričao mu sve što se dogodilo. Rekao mu je i šta, bi dalje trebalo uraditi. Šerif je obavestio sudiju, gradonačelnika i mesnog bankara, kao najuticajnije građane. Oni su preduzeli sve da preuzimanje nasleđstva Stiva Bakare od strane njegove sestre En prođe po zakonu. U isto vreme šerif je obavestio građane Tortauna o miroljubivom dolasku povećе grupe indijanskih ratnika i, uz put, pripretilo da neće trpeti nikakvih ispada prema Indijancima.

Indijanci i En su u Tortaun ujahali dostojanstveno, mirno, ponosni. Naravno, nisu ujahali svi. Dobar deo ostao je negde van grada, spreman da u svakom trenutku pritekne u pomoć svojim sunarodnicima ako dođe do neprilika. Sve formalnosti obavljene su u sudijinoj kući, i sve je proteklo u redu i miru, na obostrano zadovoljstvo.

Džim i Sindi srdačno su se, na kraju, oprostili od En, Orlovog Kljuna i njegovih saplemenika. Naročito je dirljiv bio oproštaj Sindi i En, koje su se samo za dva dana sprijateljile više nego bi to nekim drugi uspeli godinama.

Džim je bio prezadovoljan. Oslobodio se teške obaveze koju je sam uzeo. Obavio je velik zadatak, a bio je i srećan što je En bila takva kakva je bila i što nije bila ni nalik na mnoge bele gramzivce.

Ostalo je još samo jedno: morao je da se do kraja suoči sa svojom prošlosti. Morao je da vidi Pitera Simsona! Morao je da ga kazni! Ne, da mu se osveti, nego baš da ga kazni, kad to već zakon nije uradio!

Vrlo često, na Zapadu, ljudi su bežali od svoje prošlosti. Pogreše ponešto u mladosti, a kasnije se kaju i znaju da budu veoma nesrećni kad ih stigne kakva senka ranijeg života. Kod Džima je bilo

obrnuto. On je sam tragao za svojom prošlosti, i morao je da ide do kraja.

Rekao je šerifu da će odjahati na ranč Pitera Simsona. Šerif ga je upozorio da se stari Simson okružio sa najmanje pet revolveraša, da ima još oko trideset kaubojaja koji su mu verni, jer ih dobro plaća, kao i da ga sigurno neće dočekati dobrodošlicom.

Džima ništa nije moglo da pokoleba. Sindi je rekao da ga čeka u tortaunu, ali ona se odlučno suprotstavila. Ženi je mesto uza svog muža, rekla mu je, pa već obučena u farmerice, pripasala dva kolta poput revolveraša. Koltove je, na Džimovo čuđenje, izvukla iz svoje torbice, a pre nego što ih je pripasala proverila je da li su puni.

Bila je podne kad su dojahali do ograde koja je ograđivala glavnu zgradu ranča i pomoćne, kao i povelik korak za konje. Glavna zgrada je bila povelika, nekako nezgrapna, zidana od kamena i opeke. Drven je bio samo krov. Na ulazu je stajao znak žiga: slovo S u krugu, a ispod je pisalo: Ranč S u krugu, Piter Simson.

Slova su već bila izbledela, ali su još uvek bila čitljiva. Džim je zaustavio konja, ali nije sjahao. Sindi je sedela u sedlu svog šareng ponija, uz njega. Džim je viknuo, dosad ga nije niko zaustavio, niti je koga sreo. Ranč je izgledao kao uklet.

— Ovde Džim Kuper, Pitere Simsona! Čekao si me, došao sam!

Tada su se u dvorištu pojavila četvoriца, po dvojica sa svake strane kuće. Bili su spremni za pucanje. A na glavnim, ulaznim vratima pojavio se peti. Nosio je nisko opasane koltove. Stao je raskršćenih nogu, s rukama u blizini srebrnastih drški svojih koltova.

— Znali smo da ćeš doći, Džime Kupere! Ja sam predradnik na ovom ranču, a gazda je mrtav. Mrtav, Džime Kupere! — naglasio je svaku reč koju je izgovorio.

— Hoću da ga vidim, makar i mrtvog! — oštro je odgovorio Džim.

— To neće ići, Džime Kupere! Gazda je celo svoje imanje ostavio meni i kaubojima na ranču uz jedan jedini uslov:

da ga ti ne vidiš ni mrtvoga! Obećali smo mu to, i održaćemo reč!

U Džimu je vrilo. Nije mogao da se suzdrži. Viknuo je:

— Pokušajte da me zadržite!

Onda je skočio iz sedla i zapucao. Pucali su i revolveraši, i onaj predradnik. Pucala je i Sindi.

Dvojica su pala mrtva, a trojica su ječala od bolova, među njima i onaj koji je rekao da je predradnik.

A Džim se peo uz stepenice, nepovređen. Za njim je išla, brzim koracima, sićušna Sindi, takođe nepovređena.

Niko nije znao kako brzo može da puca, i pogađa, Džim Piterson. Još manje su ljudi znali da malecka Sindi ume da tako puca i u živo meso.

Sobu Pitera Simsona Džim je otvorio snažnim udarcem noge. Ukazao se jaziv prizor.

Piter Simson visio je obešen o veliki kristalni luster na sredini sobe. U lusteru je poslednjim plamenovima dogorevalo najmanje dvadeset sveća.

Džim je prišao obešenom i gurnuo ga grubo, nogom. Leš se zanjihao. Staklaste oči i isplažen jezik govorili su dovoljno da je teški zlikovac konačno dobio kaznu kakvu je zaslužio.

Džim se okrenuo. Jedva se suzdržao da ne povрати. Sindi mu je prišla i privila se uz njega.

Tako zagrljeni izašli su iz kuće Pitera Simsona.

Pojahali su, ne obazirući se na jauke ranjenih revolveraša.

Kad su ujahali u Tortaun, već su se bili primirili. Džim Piterson je bio završio sa svojom prošlošću.

Posle svega, Džim je bio siguran samo u jedno: nije želeo da bude Džim Kuper. Želeo je da ostane Džim Piterson.

I tako je i bilo. Nije istakao svoje pravo na ranč svog oca Pitera Kupera. Nije tražio ništa. Sa Sindi je istog dana odjahao u pravcu Pampe. Hteo je još jednom da vidi prijatelje, a onda, obrnuto od svih drugih koji su hrlili na zapad u potrazi za srećom, da se vrati na istok, pa u domovinu svojih predaka, u Englesku.

U Pampi su se oprostili od Ave i Meka, od sudije Redžinalda Baldvina, od novinara i štampara Risoma, od novog šerifa Vensa, od starog štalara Džeksona i njegovog prijatelja pijanice starog Harija Metjusa, i od mladog Meksikanca Hozea. U Majkovoju gostionici popili su po piće za oproštaj.

Putovanje preko cele Amerike trajalo je dugo, ali se srećno završilo u Njojorku. Tamo su se ukrcali na brod i otplovili preko Atlantika. Iskricali su se u Menčesteru, golemoj luci u severozapadnoj Engleskoj. Nedaleko otuda, u malom gradiću Hemtonu živeli su nekad njegovi pradedovi. Bili su kovači.

Kovačku radnju otvorio je i Džim Piterson.

Više nije morao da puca, kao na zapadu!

Džim i Sindi imali su troje dece: dva sina i kćerku. Svojoj deci retko su pričali o Americi.

*

Mnogo, mnogo godina kasnije jedan Džim Piterson, prauk onog gorostasa koji se vratio iz Amerike, sa zapada na istok, kretao je na zapad. Mladi ridobra di džin bacao je koplje najdalje u Engleskoj i u Evropi. Sada se spremao da prebaci stotinu metara i da osvoji zlatnu olimpijsku medalju u Los-Andelesu.

Kraj

U SLEDEĆEM BROJU

Z. Grej

ZAPADNO OD PEKOSA

Upravo je hteo da se vrati do Teril,
jer je izgledalo kao da će ih matica
poneti, kad se i njen mustang dokopa
tla pod nogama. Pekos zadrža Činča
još malo, uhvati uzde Terilinog konja
i povuče ponija. . .

JUGOBANKA

**DODITE
DA SE DOGOVORI**